

Bosna i Hercegovina

Ministarstvo sigurnosti



Босна и Херцеговина

Министарство безбједности

Sektor za imigraciju

# MIGRACIJSKI PROFIL BOSNE I HERCEGOVINE

za 2018. godinu

Površina: 51.209 km<sup>2</sup>

Ukupna duljina granice: 1.604 km

Ukupan broj graničnih prijelaza: 83



Sarajevo, lipanj 2019. godine

## Sadržaj

Sažetak .....	4
I UVOD .....	8
1. Izvori i metodologija prikupljanja, razvrstavanje i obrada podataka .....	9
2. Dostupnost i kvaliteta podataka .....	10
3. Razina usklađenosti s Uredbom (EZ) br. 862/2007 .....	11
4. Obavljene konzultacije .....	11
II MIGRACIJSKI PROFIL BIH .....	12
1. Vize .....	12
1.1. Vize koje izdaju DKP-ovi BiH .....	12
1.2. Vize izdate na granici .....	14
2. Odbijanje ulaska i nezakonit prelazak granice .....	17
2.1. Odbijanje ulaska u BiH.....	17
2.2. Otkriveni nezakoniti prelasci državne granice.....	21
3. Privremeni i stalni boravak stranaca .....	24
3.1. Privremeni boravak .....	25
3.2. Stalni boravak .....	31
4. Ilegalne migracije i poduzete mjere prema strancima .....	34
4.1. Otkaz boravka.....	36
4.2. Rješenja o protjerivanju .....	37
4.3. Stavljanje stranaca pod nadzor .....	37
4.4. Prisilno udaljenje stranaca iz BiH.....	39
5. Vraćanje neregularnih migranata.....	39
5.1. Dobrovoljno vraćanje bh. državljana u BiH uz pomoć IOM-a .....	39
5.2. Dobrovoljno vraćanje stranaca iz BiH u zemlje podrijetla uz pomoć IOM-a i Službe za poslove sa strancima (SPS) .....	42
5.3. Vraćanje po sporazumima o readmisiji .....	46
5.3.1. Prihvaćanje i predaja po sporazumima o readmisiji .....	46
5.3.2. Prihvaćanje po sporazumu o readmisiji s Republikom Hrvatskom .....	47
5.4. Samostalno dobrovoljno vraćanje stranaca iz BiH .....	50
6. Međunarodna zaštita (azil).....	51
7. Izdate radne dozvole strancima .....	58
8. Stjecanje državljanstva BiH.....	62

9. Emigracija iz BiH .....	64
9.1. Migracijski tokovi.....	65
9.2. Broj emigranata .....	66
9.3. Status emigranata .....	68
9.4. Novčane doznake .....	70
10. Imigracijska politika BiH, pravni i institucionalni okvir.....	73
A N E K S I.....	82

## Sažetak

Migracijski profil Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Migracijski profil BiH) nastao je kao rezultat potrebe za uspostavljanjem mehanizma za prikupljanje statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti, sustava obrade migracijskih statistika, kao i sustava pravovremenog i kvalitetnog izvješćivanja o migracijskim tokovima u BiH. Ovaj dokument ima za cilj osigurati Vijeću ministara BiH uvid u ključne trendove u oblasti migracija, a Ministarstvu sigurnosti mogućnost izrade kvalitetnih politika i usvajanja kvalitetnih propisa. Ovim aktom omogućava se međunarodnim organizacijama nadležnim za oblast migracija potpuniji uvid u migracijske trendove u BiH.

Izradom Migracijskog profila BiH koji se godišnje ažurira ispunjena je obveza iz ***Mape puta za liberalizaciju viznog režima***, koja je od strane Europske komisije prezentirana vlastima BiH u lipnju 2008. godine, a odnosi se na „Upravljanje migracijom“ - „*Uspostava i primjena mehanizama za praćenje migracijskih tokova, definiranje migracijskog profila BiH koji bi se redovito ažurirao, koji bi uključivao podatke o ilegalnoj i legalnoj migraciji, kao i uspostava tijela koje bi bilo odgovorno za praćenje i analizu podataka o migracijskom stanju i tokovima.*“

Sveobuhvatno ispunjavanje uvjeta iz Mape puta, uključujući i izradu Migracijskog profila, u konačnici je **15.12.2010. godine** rezultiralo stjecanjem bezviznog režima **za državljane Bosne i Hercegovine.**

Prvi Migracijski profil BiH usvojen je na sjednici Vijeća ministara BiH 24.09.2009. godine, a njegovoj izradi prethodila je „Analiza mjera potrebnih za uspostavu mehanizama za praćenje migracijskih tokova i definiranje migracijskog profila Bosne i Hercegovine“ koja je obuhvatila pregled zakonodavnog, institucionalnog i organizacijskog okvira za prikupljanje migracijskih statistika u BiH, te pregled europskih i međunarodnih standarda i praksi u oblasti migracijskih statistika. U cilju uspostave i primjene mehanizama za praćenje migracijskih tokova i godišnje ažuriranje Migracijskog profila BiH, instrumenti za prikupljanje i razmjenu statističkih podataka formalizirani su kroz Odluku Vijeća ministara BiH kojom se nadležne institucije i agencije kroz 34 definirane tablice obvezuju, sukladno svojim nadležnostima, dostavljati podatke s parametrima potrebnim za izradu migracijskog profila i praćenje migracijskih tokova BiH. Ovom odlukom definirane su vrsta i struktura statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti i obveza institucija Bosne i Hercegovine, u okviru svoje nadležnosti, prikupiti statističke podatke o migracijama i međunarodnoj zaštiti i te podatke dostaviti Ministarstvu sigurnosti do 31. siječnja za prethodnu godinu. Institucije koje su sukladno navedenoj Odluci dostavile statističke podatke za izradu Migracijskog profila BiH za 2018. godinu su: Ministarstvo vanjskih poslova - Sektor za međunarodno-pravne i konzularne poslove, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice - Sektor za iseljništvo, Ministarstvo civilnih poslova - Sektor za državljanstvo i putne isprave, Agencija za rad i zapošljavanje BiH, Ministarstvo sigurnosti - Sektor za imigraciju, Ministarstvo sigurnosti - Sektor za azil,

Ministarstvo sigurnosti - Služba za poslove sa strancima i Ministarstvo sigurnosti - Granična policija BiH.

Nakon dostavljenih podataka od institucija i agencija pristupilo se kvantitativnoj i kvalitativnoj analizi istih. Godišnja izvješća pojedinih institucija i agencija su poslužili kao dodatni izvor kvalitativnih informacija potrebnih za tumačenje migracijskih statistika i trendova. Obrada podataka izvršena je kvantitativno i kvalitativno za osnovne migracijske tokove u razdoblju od posljednjih 10 godina tj. od 2009. do 2018. godine, a komparativni pokazatelji su urađeni za sva migracijska kretanja za razdoblje 2017. i 2018. godina. Po obavljenoj obradi i analizi svih raspoloživih podataka, urađen je Migracijski profil BiH za 2018. godinu.

Migracijski profil BiH za 2018. godinu sadrži sljedeće podatke: vize, odbijanje ulaska i nezakonit prelazak granice, privremeni i stalni boravak stranaca, ilegalne migracije i poduzete mjere prema strancima, vraćanje neregularnih migranata, međunarodna zaštita (azil), izdate radne dozvole strancima, stjecanje državljanstva BiH, emigracija iz BiH, te imigracijska politika BiH, pravni i institucionalni okvir.

## **Uočeni trendovi migracijskih tokova:**

### **1. Vize**

#### **1.1 Vize koje izdaju Diplomatsko-konzularna predstavništva BiH**

Diplomatsko-konzularna predstavništva BiH u 2018. godini su izdala 31.171 vizu, što predstavlja povećanje od 8,42% u odnosu na 2017. godinu kada je izdato 28.751 viza, a promatrano po godinama od 2009. godine uočava se stalni trend rasta broja izdatih viza da bi kulminaciju dostigao u 2018. godini.

#### **1.2. Vize izdate na granici**

Na granici BiH su u 2018. godini izdate 34 vize što je za 40,35% manje nego u 2017. godini kada je na granici izdato 57 viza, a promatrano po godinama uočava se od 2009. godine stalni trend pada broja izdatih viza na granici BiH, osim u 2015. godini.

### **2. Odbijanje ulaska i nezakonit prelazak granice**

#### **2.1. Odbijanje ulaska u BiH**

Broj odbijenih ulazaka u BiH od strane Granične policije BiH u 2018. godini je iznosio 1.853 i smanjen je za 19,89% u odnosu na 2017. godinu kada je odbijeno 2.313 ulazaka.

#### **2.2. Otkriveni nezakoniti prelazak državne granice**

Broj otkrivenih nezakonitih prelazaka državne granice BiH u 2018. godini iznosio je 4.489 (2.892 ilegalna ulaska i 1.597 ilegalnih izlazaka iz BiH) i povećan je značajno za 486% u odnosu na 2017. godinu kada je iznosio 766 otkrivenih nezakonitih prelazaka granice.

### **3. Privremeni i stalni boravak stranaca**

#### **3.1. Privremeni boravak**

Strancima u BiH odobreno je 10.756 privremenih boravaka u 2018. godini što je za 5,42% manje nego u 2017. godini kada je odobreno 11.372 privremena boravka. Promatrano po godinama od 2009. godine uočava se stalni trend rasta broja odobrenih privremenih boravaka u BiH, osim u 2011., 2016., 2017. i 2018. godini kada je došlo do blagog pada.

#### **3.2. Stalni boravak**

Strancima u BiH odobreno je 815 stalnih boravaka u 2018. godini što je povećanje od 8,67% u odnosu na 2017. godinu kada je odobreno 750 stalnih boravaka.

#### **4. Ilegalne migracije i poduzete mjere prema strancima**

##### **4.1. Otkaz boravka**

Broj otkazanih bezviznih ili privremenih boravaka u 2018. godini je iznosio 189, što je smanjenje od 32,98% u odnosu na 2017. godinu kada su otkazana 282 bezvizna ili privremena boravka. Što se tiče otkaza stalnih boravaka u 2018. godini zabilježeno je također smanjenje od 45,45% gdje je otkazano 36 stalnih boravaka, za razliku od 2017. godine kada je taj broj iznosio 66.

##### **4.2. Rješenja o protjerivanju**

Broj rješenja o protjerivanju u 2018. godini je 1.540, što je značajno povećanje od 66,13% u odnosu na 2017. godinu kada je donešeno ukupno 927 rješenja o protjerivanju. Također u 2018. godini je izdato 17 rješenja o otkazu bezviznog ili privremenog boravka s mjerom protjerivanja.

##### **4.3. Stavljanje stranaca pod nadzor u Imigracijski centar**

Ukupno je 948 stranaca stavljeno pod nadzor u Imigracijski centar u 2018. godini što je povećanje od 10,23% u odnosu na 2017. godinu kada je taj broj iznosio 860.

##### **4.4. Prisilno udaljenje stranaca iz BiH**

Tijekom 2018. godine, donešena su 3 zaključka o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju, a u 2017. godini taj broj je iznosio 1.

#### **5. Vraćanje neregularnih migranata**

##### **5.1. Dobrovoljno vraćanje državljana BiH u BiH uz pomoć IOM-a**

Uz pomoć IOM-a u 2018. godini dobrovoljno je vraćeno 217 bosanskohercegovačkih državljana u Bosnu i Hercegovinu, a ukupno su vraćena na ovaj način od 2009. do 2018. godine 1.573 bosanskohercegovačka državljana.

##### **5.2. Dobrovoljno vraćanje stranaca iz BiH u zemlje podrijetla uz pomoć IOM-a i Službe za poslove sa strancima**

Zbog nedostatka financijskih sredstava IOM u razdoblju od 2012. do 2017. godine nije organizirao nijedno dobrovoljno vraćanje stranih državljana iz BiH putem AVR programa u zemlje podrijetla. U 2018. godini IOM je organizirao vraćanje za 411 stranih državljana, a ukupno je na ovaj način od 2009. godine vraćen 991 strani državljanin iz BiH.

Služba za poslove sa strancima u 2018. godini izvršila je dobrovoljno vraćanje iz BiH za ukupno 324 stranca, dok je u 2017. godini taj broj iznosio 628. Od 2012. do 2018. godine Služba za poslove sa strancima je vratila ukupno 1.865 stranih državljana iz BiH.

##### **5.3. Prihvaćanje po sporazumima o readmisiji**

Po sporazumima o readmisiji u 2018. godini prihvaćena su 1.034 bosanskohercegovačka državljana. Od toga po osnovi sporazuma o readmisiji u kojima je provjeru identiteta i državljanstva BiH vršio Sektor za imigraciju Ministarstva sigurnosti BiH ili postupao sukladno članku 6. Sporazuma između BiH i Europske zajednice o readmisiji osoba koje borave bez dozvole, odobreno je prihvaćanje za 540 državljana BiH. Usporednom analizom podataka evidentno je da su 494 osobe izravno vraćene Graničnoj policiji BiH bez prethodne najave Sektoru za imigraciju Ministarstva sigurnosti BiH.

Po Sporazumu o readmisiji s Republikom Hrvatskom u 2018. godini prihvaćena su 652 državljana trećih zemalja, što je značajno povećanje od 109,65% u odnosu na prethodnu godinu kada je taj broj iznosio 311 stranih državljana.

## **6. Međunarodna zaštita (azil)**

Azil u BiH zatražilo je 1.568 osoba u 2018. godini, dok je 2017. godine taj broj iznosio 381. Ukupno od 2009. do 2018. godine azil u BiH su zatražile 2.453 osobe.

## **7. Izdate radne dozvole strancima**

Radnih dozvola za strance u 2018. godini je izdato 2.822, što predstavlja povećanje od 8,83% u odnosu na 2017. godinu kada je taj broj iznosio 2.593 radne dozvole.

## **8. Stjecanje državljanstva BiH**

Državljanstvo BiH u 2018. godini je dobilo 728 osoba što predstavlja povećanje od 9,15% u odnosu na 2017. godinu, a najviše državljanstava BiH stekli su državljani Srbije i Hrvatske (94%).

## **9. Emigracija iz BiH**

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine (MLJPI), prema dostupnim zvaničnim podacima agencija za statistiku zemalja prijema i diplomatsko-konzularnih predstavništava Bosne i Hercegovine, procjenjuje da ukupan broj osoba koje vode podrijetlo iz Bosne i Hercegovine što uključuje potomke bosanskohercegovačkih iseljenika rođenih u zemlji domaćina iznosi najmanje 2 milijuna.

## I UVOD

Izrada Migracijskog profila Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Migracijski profil BiH) je u dijelu Mape puta za liberalizaciju viznog režima koji se odnosi na „Upravljanje migracijom“ definirana kao jedan od uvjeta potrebnih za ukidanje viznog režima građanima Bosne i Hercegovine.

Osnovna svrha izrade Migracijskog profila je prikupljanje relevantnih statističkih podataka i informacija neophodnih kako bi određena država bila u mogućnosti razvijati i primjenjivati svoju migracijsku politiku.

U cilju uspostave i primjene mehanizama za praćenje migracijskih tokova i godišnje ažuriranje Migracijskog profila BiH, instrumenti za prikupljanje i razmjenu statističkih podataka formalizirani su kroz Odluku Vijeća ministara BiH kojom se nadležne institucije i agencije kroz 34 definirane tablice obvezuju, sukladno svojim nadležnostima, dostavljati podatke s parametrima potrebnim za izradu migracijskog profila i praćenje migracijskih tokova BiH.

Vijeće ministara BiH je na prijedlog Ministarstva sigurnosti 24.09.2009. godine donijelo Odluku o obvezi dostavljanja statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti Ministarstvu sigurnosti (“Službeni glasnik BiH” broj 83/09). Ovom odlukom definirane su vrsta i struktura statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti i obveza institucija Bosne i Hercegovine, u okviru svoje nadležnosti, prikupiti statističke podatke o migracijama i međunarodnoj zaštiti i te podatke dostaviti Ministarstvu sigurnosti do 31. siječnja za prethodnu godinu. Dostavljene statističke podatke o migracijama i međunarodnoj zaštiti Sektor za imigraciju prikuplja, obrađuje i analizira u svrhu praćenja migracijskih tokova i redovitog godišnjeg ažuriranja Migracijskog profila BiH koji uključuje podatke o legalnoj i ilegalnoj migraciji.

Izrada Migracijskog profila predstavlja zadatak Odsjeka za analitiku, strateško planiranje, nadzor i obuku pri Sektoru za imigraciju Ministarstva sigurnosti, koji objedinjava migracijsku statistiku, obrađuje podatke i kreira izvješća za različite namjene. Treba imati u vidu da je u tom smislu Odsjek potrebno dalje razvijati u pravcu praćenja migracijskih tokova, te izrade specijalističkih analiza i izvješća u oblasti imigracija, te definiranja migracijske politike sukladno standardima u ovoj oblasti i potrebama Bosne i Hercegovine.



## 1. Izvori i metodologija prikupljanja, razvrstavanje i obrada podataka

Izvori i metodologija prikupljanja podataka proistekli su iz Odluke o obvezi dostavljanja statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti Ministarstvu sigurnosti ("Službeni glasnik BiH" broj 83/09).

Kao izvor podataka definirane su sljedeće institucije, organizacije i agencije: Ministarstvo vanjskih poslova – oblast viza izdatih u DKP-ima BiH; Granična policija BiH, oblast odbijanja ulaska stranaca u BiH, nezakonit prelazak granice i izdate vize na granici; Služba za poslove sa strancima – oblast boravka stranaca u BiH, poduzete mjere prema strancima u BiH i readmisija stranih državljana i osoba bez državljanstva; Ministarstvo sigurnosti - Sektor za azil – oblast međunarodne zaštite; Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju – readmisija državljana BiH i dobrovoljno vraćanje uz potporu IOM-a; Ministarstvo civilnih poslova – oblast stjecanja državljanstva BiH; Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice, Sektor za iseljništvo – oblast emigracije bosanskohercegovačkih državljana i iseljništvo i Agencija za rad i zapošljavanje BiH – oblast radnih dozvola za strane državljane u BiH.

Kao metodologija prikupljanja podataka navedenom Odlukom definirane su ukupno 34 tablice namijenjene navedenim institucijama i organizacijama koje su zadužene za postupanje po Zakonu o strancima i Zakonu o azilu u BiH. Tablice obuhvaćaju podatke o zemljama državljanstva, rođenja, spolnu i starosnu strukturu, te ostale relevantne parametre o postupcima i odlukama vezanim za kretanje i boravak stranaca i azil u BiH za 2018. godinu. Također, u cilju uspostavljanja sveobuhvatnog mehanizma praćenja migracijskih tokova i izrade Migracijskog profila BiH, po istoj metodologiji kreirane su i tablice koje se odnose na stjecanje državljanstva BiH, na državljane BiH u smislu njihove emigracije, dobrovoljnog vraćanja i izdatih radnih dozvola za strane državljane u BiH. Tablice su dizajnirane sukladno europskim i međunarodnim standardima, naročito sukladno *Uredbi (EZ) br. 862/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o statistici Zajednice o migracijama i međunarodnoj zaštiti i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 311/76 o izradi statistike o stranim radnicima*, kojom se državama članicama nalaže harmonizirano izvješćivanje o migracijskim tokovima i međunarodnoj zaštiti, te sukladno modelima migracijskih profila UN-a i IOM-a.

Sukladno navedenoj uredbi tablice su dostavljene postupajućim tijelima u oblasti migracije i međunarodne zaštite u BiH i razvrstane su po: državljanstvu, državi rođenja, spolu i dobnim skupinama.

Nakon dostavljenih popunjenih tablica od institucija, organizacija i agencija pristupilo se kvantitativnoj i kvalitativnoj analizi dostavljenih podataka. Godišnja izvješća pojedinih institucija i organizacija su poslužili kao dodatni izvor kvalitativnih informacija potrebnih za tumačenje migracijskih statistika i trendova. Obrada podataka izvršena je kvantitativno i kvalitativno za osnovne migracijske tokove u razdoblju od posljednjih 10 godina tj. od 2009. do 2018. godine, a komparativni pokazatelji su urađeni za sva migracijska kretanja za razdoblje 2017. i 2018. godina. Po obavljenoj obradi i analizi svih raspoloživih podataka, urađen je Migracijski profil BiH za 2018. godinu.

Podatci o površini Bosne i Hercegovine i ukupnoj duljini državne granice preuzeti su iz Strategije integriranog upravljanja granicom u Bosni i Hercegovini za razdoblje 2015-2018. godine. Izvor za podatak o ukupnom broju graničnih prijelaza u BiH je *Odluka o određivanju*

*graničnih prijelaza u BiH* broj 52/12 koju je Vijeće ministara BiH donijelo 03.05.2012. godine („Sl. glasnik BiH“ broj 39/12) i Ugovor između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine o graničnim prijelazima sklopljen prilikom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

## **2. Dostupnost i kvaliteta podataka**

Analizom dostavljenih podataka, došlo se do nekoliko zaključaka vezanih za dostupnost i kvalitetu podataka. Većina institucija, organizacija i agencija je uspjela dostaviti osnovne podatke do zadatog roka.

Analiza je pokazala da većina postupajućih tijela vodi operativne i detaljne evidencije o strancima i postupcima vezanim za strance u BiH, ali i da ove evidencije nisu u potpunosti prilagođene statističkom praćenju tokova i stanja migracije i međunarodne zaštite i statističkom izvješćivanju, kako to nalaže europski standard. Iz ovih razloga, navedena tijela nisu bila u mogućnosti, na jednostavan i brz način, dobiti podatke iz svojih evidencija i uključiti ih u dostavljene tablice, već su većinom bili u situaciji računati podatke i unositi ih u dostavljene tablice, ali s još uvijek nedovoljnom automatizacijom. Većina postupajućih tijela, mada ne u svim slučajevima, bila su u mogućnosti dostaviti podatke razvrstane prema državi podrijetla (ili rođenja), te dobi i spolu.

Podatci kojima raspolažu Granična policija BiH, Služba za poslove sa strancima, Sektor za azil i Agencija za rad i zapošljavanje BiH i koji su dostavljeni Sektoru za imigraciju usklađeni su s Odlukom o obvezi dostavljanja statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti Ministarstvu sigurnosti (“Službeni glasnik BiH” broj 83/09).

Ministarstvo civilnih poslova prosljedilo je podatke o stjecanju državljanstva, koje sukladno ranije spomenutoj Odluci dostavile nadležne entitetske institucije, Federalno Ministarstvo unutarnjih poslova i Ministarstvo uprave i lokalne samouprave Republike Srpske.

Zbog nepostojanja mehanizma za prikupljanje podataka o iseljeništvu iz BiH, ove podatke nije moguće razvrstati po dobi i spolu. Podatci prikupljeni putem diplomatsko-konzularnih predstavništava BiH kao i organizacija i udruženja iseljenika BiH u tim zemljama predstavljaju samo procjene s obzirom da se u istim ne vodi nikakva evidencija o državljanima BiH koji žive u inozemstvu. Što se tiče poglavlja vezanog za „Emigraciju iz BiH“, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH analizu stanja iseljništva jednim dijelom temelji na ovim procjenama, ali i zvaničnim podacima nadležnih institucija zemalja prijema o građanima BiH.

I pored određenih nedostataka u potpunosti dostavljenih podataka kvaliteta dostavljenih podataka je zadovoljavajuća. Dostavljeni podatci prema zadatim tablicama i podatci iz godišnjih izvješća o radu Službe za poslove sa strancima i Granične policije BiH, te analiza Sektora za iseljništvo Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, omogućili su zadovoljavajuću analizu migracijskih tokova i izradu Migracijskog profila BiH za 2018. godinu. **On predstavlja do sada urađeni jedanaesti Migracijski profil BiH na godišnjoj razini.**

### **3. Razina usklađenosti s Uredbom (EZ) br. 862/2007**

*Uredba (EZ) br. 862/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o statistici Zajednice o migracijama i međunarodnoj zaštiti i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 311/76 o izradi statistike o stranim radnicima* poslužila je kao okvir za definiranje europskog standarda u smislu prikupljanja statističkih podataka o migraciji i međunarodnoj zaštiti. Države članice EU su, prema ovoj Uredbi, koja propisuje da je prva referentna godina za prikupljanje podataka 2008. godina, dužne Eurostat-u dostavljati podatke predviđene Uredbom. Uredba daje temeljne definicije pojmova i postupaka migracije i međunarodne zaštite. Međutim, za prvu referentnu godinu Uredba predviđa mogućnost dostavljanja podataka prema definicijama predviđenim zakonodavstvima država članica, uz obavještanje Eurostat-a o eventualnim razlikama u odnosu na definicije Uredbe.

### **4. Obavljene konzultacije**

Nacrt Migracijskog profila BiH dostavljen je svim institucijama, organizacijama i agencijama koje su sudjelovale u njegovoj izradi dostavljanjem relevantnih podataka, u cilju dostavljanja mišljenja, primjedbi i sugestija. Nakon pribavljanja navedenih mišljenja, primjedbi i sugestija urađen je Prijedlog Migracijskog profila BiH za 2018. godinu, te je isti dostavljen ministru Ministarstva sigurnosti radi odobranja i slanja Vijeću ministara BiH na usvajanje.

Dana 10. lipnja 2019. godine Vijeće ministara BiH je na 173. sjednici usvojilo Migracijski profil BiH za 2018. godinu.

## II MIGRACIJSKI PROFIL BIH

### 1. Vize

Viza je dozvola za prelazak državne granice koja omogućuje ulazak u zemlju i boravak u roku određenom u vizi ili prelazak (tranzit) preko teritorija BiH ako stranac za to ispunjava uvjete. U pravilu, stranac je dužan vizu pribaviti prije dolaska na granični prijelaz BiH, ukoliko nije državljanin zemlje čijim državljanima nije potrebna viza za ulazak u BiH. Vize izdaje Ministarstvo vanjskih poslova preko Diplomatsko-konzularnih predstavništava BiH (u daljnjem tekstu: DKP BiH). U iznimnim slučajevima, propisanim Zakonom o strancima (u daljnjem tekstu: Zakon) vizu može izdati na granici Granična policija BiH.

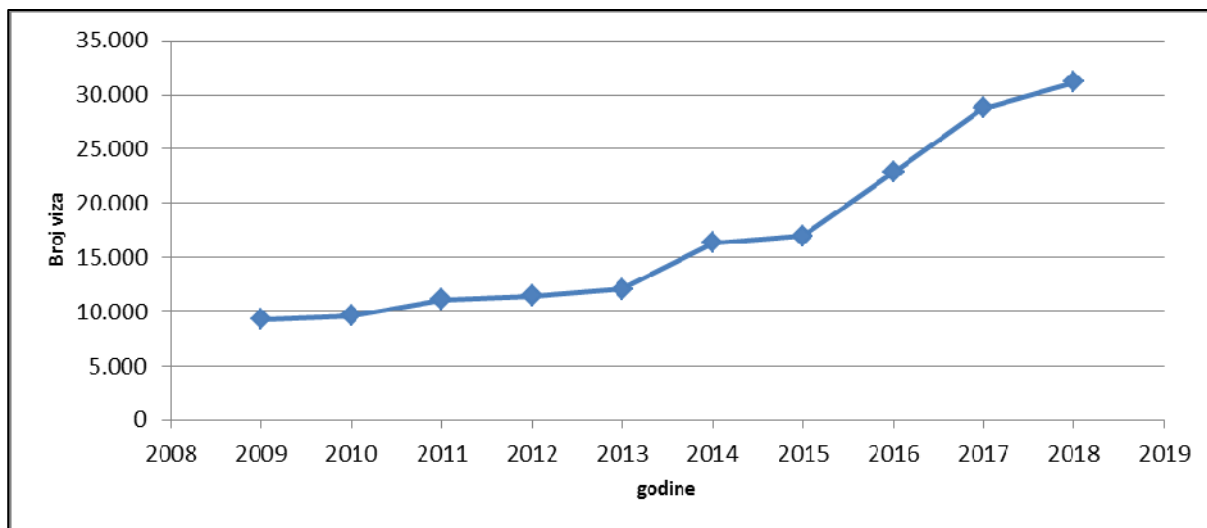
#### 1.1. Vize koje izdaju DKP-ovi BiH

Prema informacijama dostavljenim od Ministarstva vanjskih poslova BiH dajemo tabelarni i grafički pregled broja izdatih viza po godinama sa kratkom analizom uočenog trenda.

Tablica 1. Ukupan broj izdatih viza od 2009. do 2018. godine

Godine	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Vize	9.284	9.623	11.126	11.482	12.107	16.351	16.970	22.862	28.751	31.171

Grafički prikaz izdatih viza od 2009. do 2018. godine



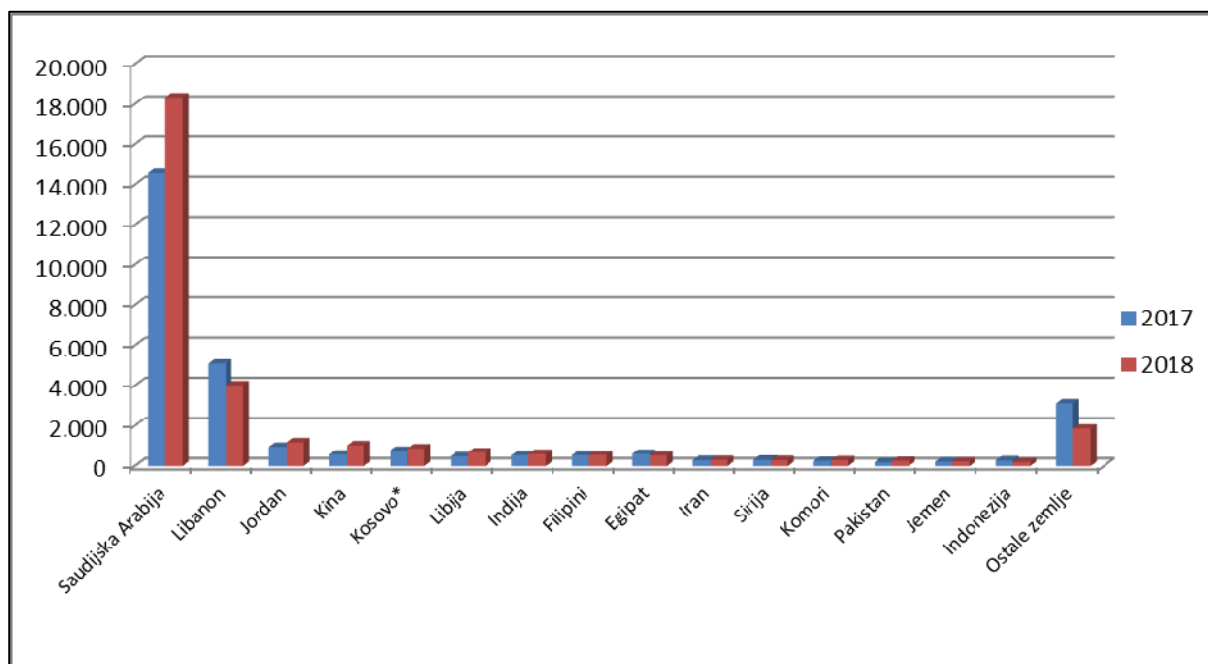
Analizirajući podatke o broju izdatih viza u prezentiranom razdoblju u DKP-ima BiH evidentan je kontinuirani rastući trend od 2009. godine. Što se tiče 2016. godine uočen je značajan porast u broju izdatih viza (34,72%) u odnosu na 2015. godinu, a također i u 2017. godini gdje taj porast u odnosu na 2016. godinu iznosi 25,76%. U 2018. godini je također došlo do porasta broja izdatih viza za 8,42%.

U cilju definiranja aktualne problematike u oblasti viza prezentiramo usporedne pokazatelje o broju izdatih viza u toku 2017. i 2018. godine za države čijim je državljanima izdato najviše viza za ulazak u BiH, s kratkom analizom uočenih parametara.

**Tablica 2. Ukupan broj izdatih viza u 2017. i 2018. godini razvrstan po državama**

R.br.	Država	2017	2018	%
1.	Saudijska Arabija	14.573	18.333	25,80%
2.	Libanon	5.090	4.009	-21,24%
3.	Jordan	960	1.181	23,02%
4.	Kina	572	1.022	78,67%
5.	Kosovo* <sup>1</sup>	754	873	15,78%
6.	Libija	485	684	41,03%
7.	Indija	529	597	12,85%
8.	Filipini	536	546	1,87%
9.	Egipat	608	524	-13,82%
10.	Iran	291	298	2,41%
11.	Sirija	310	287	-7,42%
12.	Komori	254	286	12,60%
13.	Pakistan	184	255	38,59%
14.	Jemen	215	222	3,26%
15.	Indonezija	274	192	-29,93%
16.	Ostale zemlje	3.116	1.862	-40,24%
<b>Ukupno</b>		<b>28.751</b>	<b>31.171</b>	<b>8,42%</b>

**Grafički prikaz izdatih viza u 2017. i 2018. godini razvrstan po državama**



Analizirajući podatke o broju izdatih viza u DKP-ima BiH u 2018. godini u odnosu na 2017. godinu razvrstane po zemljama čijim državljanima je izdato najviše viza za ulazak u BiH uočava se smanjenje broja izdatih viza za državljane Indonezije, Libanona, Egipta i Sirije. Značajno povećanje broja izdatih viza u 2018. godini u odnosu na 2017. godinu uočeno je kod državljana Kine, Libije, Saudijske Arabije, Jordana, Pakistana, Kosova\* i Indije. Veliki broj izdatih viza za državljane Saudijske Arabije je iz razloga turističkih aktivnosti i pojačane aktivnosti na organiziranju biznis konferencija. Također, veliki broj izdatih viza za državljane

<sup>1</sup> Ovaj natpis ne prejudicira status Kosova i sukladan je UN Rezoluciji Vijeća sigurnosti 1244 i mišljenju Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.

Libanona prouzrokovan je velikim interesom državljana te zemlje za vjerskim turizmom i posjetom Međugorju. Znanat broj izdatih viza za državljane Kine je po osnovi rada u BiH. Prema podacima dostavljenim od Ministarstva vanjskih poslova BiH broj zaprimljenih zahtjeva u 2018. godini je bio 31.605. U prošloj godini pozitivno je riješen 31.171 zahtjev ili 98,63%.

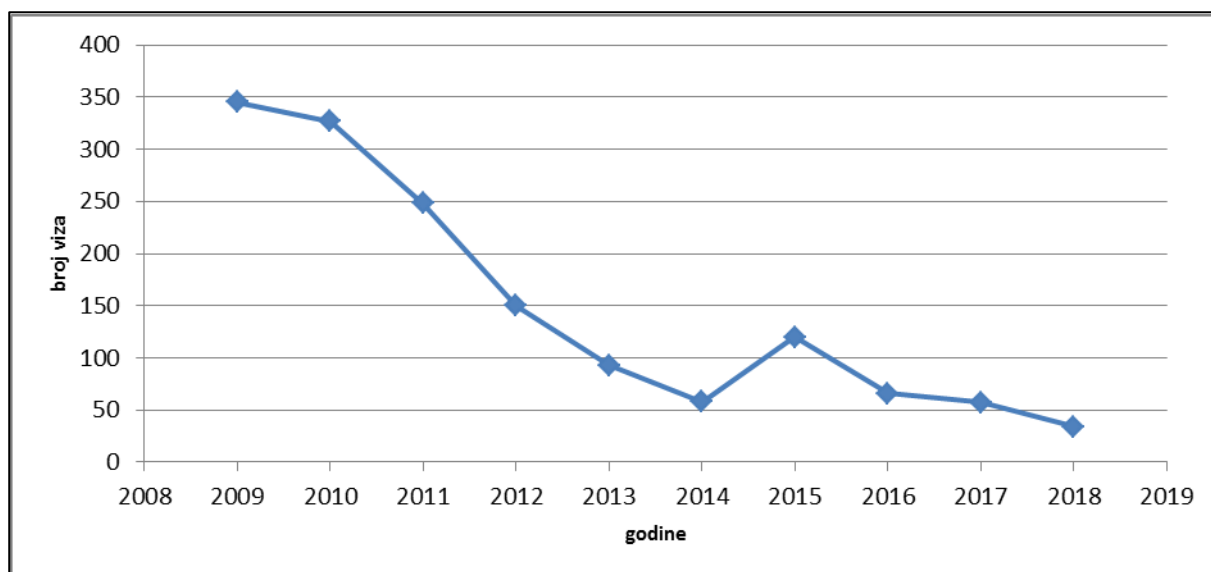
## 1.2. Vize izdate na granici

Zakon o strancima, dozvoljava Graničnoj policiji BiH izdavanje vize na granici ako to zahtijevaju razlozi sigurnosti BiH, humanitarni, ozbiljni profesionalni ili osobni razlozi. Granična policija BiH može izdati vizu za kratkoročni boravak (Viza C) za jedan ulazak do 15 dana ili aerodromsku tranzitnu vizu (Viza A).

**Tablica 3. Ukupan broj izdatih viza na granici BiH od 2009. do 2018. godine**

Godine	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Vize	345	327	248	150	93	58	120	66	57	34

**Grafički prikaz izdatih viza na granici BiH od 2009. do 2018. godine**



Analizirajući podatke o broju izdatih viza na granici u prezentiranom razdoblju, od 2009. godine izrazit je opadajući trend i može se zaključiti da se realizira postavljeni cilj smanjenja broja izdatih viza na granici, što je ujedno i jedan od zahtjeva EU. Dostignuti pokazatelji rezultat su razvoja DKP mreže, razvoja pravnog okvira koji propisuje da se viza na granici izdaje samo u iznimnim Zakonom definiranim slučajevima i dosljedne primjene istog od strane Granične policije BiH.

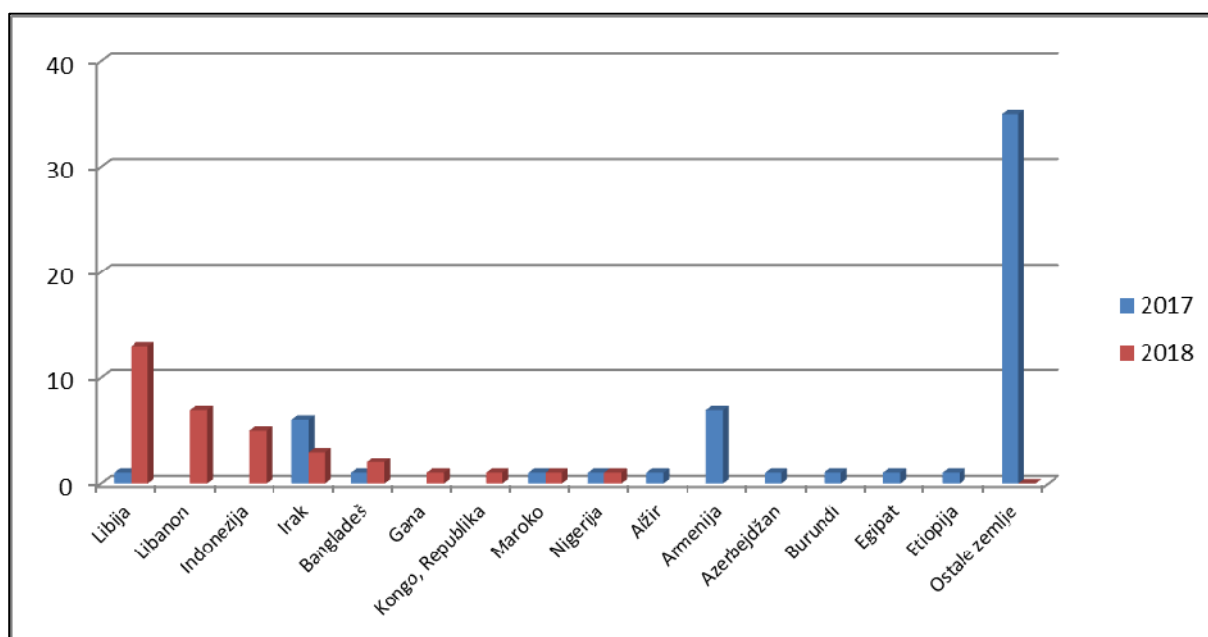
U cilju definiranja aktualnog stanja u oblasti izdavanja viza na granici prezentiramo usporedne pokazatelje o broju izdatih viza u toku 2017. i 2018. godine za države čijim je

državljanima izdato najviše viza za ulazak u BiH, s kratkom analizom uočenih parametara uz uvažavanje izmjena u zakonodavstvu radi potpunijeg tumačenja podataka.

**Tablica 4. Ukupan broj izdatih viza na granici u 2017. i 2018. godini razvrstan po državama**

R.br.	Država	2017	2018	%
1.	Libija	1	13	1200,00%
2.	Libanon	-	7	-
3.	Indonezija	-	5	-
4.	Irak	6	3	-50,00%
5.	Bangladeš	1	2	100,00%
6.	Gana	-	1	-
7.	Kongo, Republika	-	1	-
8.	Maroko	1	1	0,00%
9.	Nigerija	1	1	0,00%
10.	Alžir	1	-	-100,00%
11.	Armenija	7	-	-100,00%
12.	Azerbajdžan	1	-	-100,00%
13.	Burundi	1	-	-100,00%
14.	Egipat	1	-	-100,00%
15.	Etiopija	1	-	-100,00%
16.	Ostale zemlje	35	-	-100,00%
<b>Ukupno</b>		<b>57</b>	<b>34</b>	<b>-40,35%</b>

**Grafički prikaz izdatih viza u 2017. i 2018. godini razvrstan po državama**



U posljednjih 10 godina zabilježen je stalni opadajući trend do 2014. godine, da bi u 2015. godini došlo do porasta od 107% u odnosu na 2014. godinu. U posljednje tri godine je ponovno došlo do značajnog smanjenja broja izdatih viza na granici tako da je u 2018. godini u odnosu na 2017. godinu došlo do značajnog smanjenja od 40,35% i taj broj je iznosio 34 vize. S obzirom na opće postavljene zahtjev i načelo smanjenja broja viza koje se izdaju na graničnim prijelazima, BiH može izvjestiti o konstantnom smanjenju broja izdatih viza na granici. Prema Godišnjem izvješću o radu Granične policije BiH za 2018. godinu<sup>2</sup> 34 vize su izdate na međunarodnim graničnim prijelazima. U 2018. godini izvršeno je poništavanje 13

<sup>2</sup> Granična policija BiH „Analiza rada Granične policije BiH za 2018. godinu“ Sarajevo, siječanj 2019. godine, str.23.

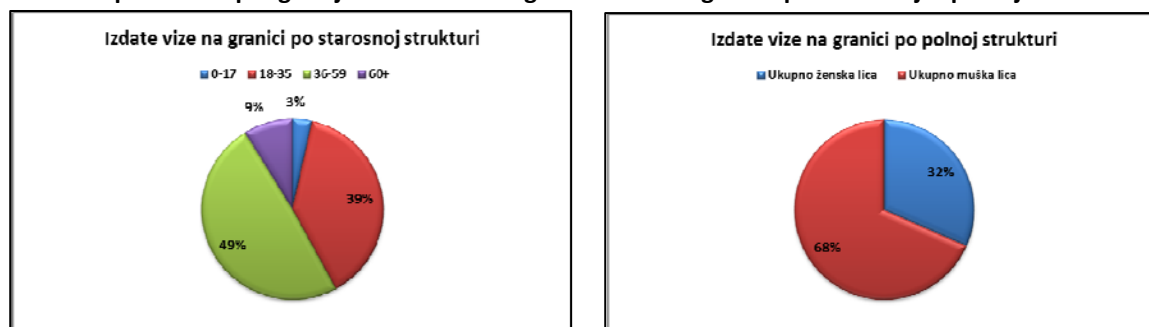
viza (6 za državljane Pakistana, 3 za državljane Konga i po jednom državljanu iz Sirije, Komora, Bangladeša i Saudijske Arabije) i 6 viza je ukinuto (5 za državljane Pakistana i jednom državljanu iz Kameruna), dok je u 2017. godini poništeno 14 viza za državljane Bangladeša. U smislu najčešćih država podrijetla stranaca kojima se izdaje viza na granici BiH, 2018. godina je pokazala da je najveći broj viza izdat stranim državljanima koji su došli iz Libije i Libanona.

Što se tiče spolne strukture, statistički podaci za 2018. godinu pokazuju da je više viza izdato muškarcima (65%) nego ženama (35%), te da se u slučaju oba spola radi najvećim dijelom o osobama dobi od 36 do 59 godina (56%), kao što se vidi i u tablicama i grafikonima koji slijede.

**Tablica 5. Struktura izdatih viza na granici po dobi i spolu razvrstan po državljanstvima za 2017. g.**

	Armenija	Peru	Irak	Kazahstan	Ruanda	Ostale države (od ukupno 28)	Ukupno
0-17	0	0	0	0	0	2	2
18-35	1	1	0	3	0	2	7
36-59	0	0	0	0	1	8	9
60+	0	0	0	0	0	0	0
<b>Ukupno ženske osobe</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>0</b>	<b>3</b>	<b>1</b>	<b>12</b>	<b>18</b>
0-17	0	0	0	0	0	0	0
18-35	3	3	0	2	2	5	15
36-59	3	3	4	0	0	9	19
60+	0	0	2	0	0	3	5
<b>Ukupno muške osobe</b>	<b>6</b>	<b>6</b>	<b>6</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	<b>17</b>	<b>39</b>
<b>Sveukupno po državljan.</b>	<b>7</b>	<b>7</b>	<b>6</b>	<b>5</b>	<b>3</b>	<b>29</b>	<b>57</b>

**Grafički prikazi ukupnog broja izdatih viza na granici za 2017. godinu po starosnoj i spolnoj strukturi**



**Tabela 6. Struktura izdatih viza na granici po dobi i spolu razvrstan po državljanstvima za 2018. g.**

	Libija	Libanon	Indonezija	Irak	Bangladeš	Ostale države (od ukupno 9)	Ukupno
0-17	0	3	0	0	0	0	3
18-35	0	0	1	0	0	1	2
36-59	1	2	0	1	0	1	5
60+	2	0	0	0	0	0	2
<b>Ukupno ženske osobe</b>	<b>3</b>	<b>5</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>0</b>	<b>2</b>	<b>12</b>
0-17	0	0	0	0	0	0	0
18-35	5	0	1	0	0	0	6
36-59	4	2	2	2	2	2	14
60+	1	0	1	0	0	0	2
<b>Ukupno muške osobe</b>	<b>10</b>	<b>2</b>	<b>4</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	<b>22</b>
<b>Sveukupno po državljan.</b>	<b>13</b>	<b>7</b>	<b>5</b>	<b>3</b>	<b>2</b>	<b>4</b>	<b>34</b>



## Grafički prikazi ukupnog broja izdatih viza na granici za 2018. godinu po starosnoj i spolnoj strukturi



## 2. Odbijanje ulaska i nezakonit prelazak granice

Odbijanje ulaska je mjera koju sukladno Zakonu realizira Granična policija BiH samo prema stranim državljanima i osobama bez državljanstva koje pokušavaju legalno preći državnu granicu BiH i ući u BiH, a da pri tome ne ispunjavaju Zakonom propisane uvjete za ulazak. U navedenim slučajevima Granična policija BiH odbija ulazak tim osobama, a sukladno odredbama propisanim Zakonom donosi i rješenje o odbijanju ulaska. Stranac ili osoba bez državljanstva može se na navedenu odluku žaliti Ministarstvu sigurnosti, ali podnošenje žalbe ne omogućava ulazak u BiH.

Nezakonit prelazak granice podrazumijeva osobe otkrivene u pokušaju ilegalnog prelaska državne granice BiH prilikom ulaska ili izlaska iz BiH. Navedene osobe mogu biti državljani BiH, stranci ili osobe bez državljanstva.

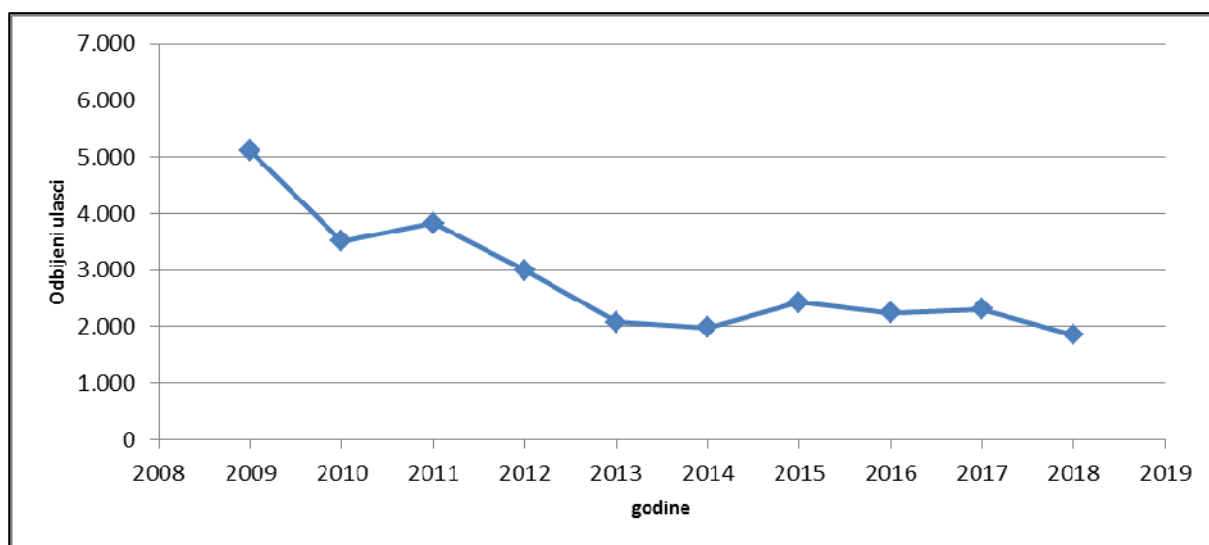
### 2.1. Odbijanje ulaska u BiH

Strancu koji ne ispunjava opće uvjete za ulazak u Bosnu i Hercegovinu na temelju članka 19. i 20. Zakona o strancima, niti se na njega primjenjuje međunarodni ugovor ili odluka o ulasku pod posebnim uvjetima, može biti odbijen ulazak u BiH.

**Tablica 7. Ukupan broj odbijenih ulazaka na granici BiH od 2009. do 2018. godine**

Godine	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Odbijeni ulasci	5.103	3.514	3.830	2.998	2.079	1.987	2.432	2.243	2.313	1.853

### Grafički prikaz odbijenih ulazaka u BiH od 2009. do 2018. godine



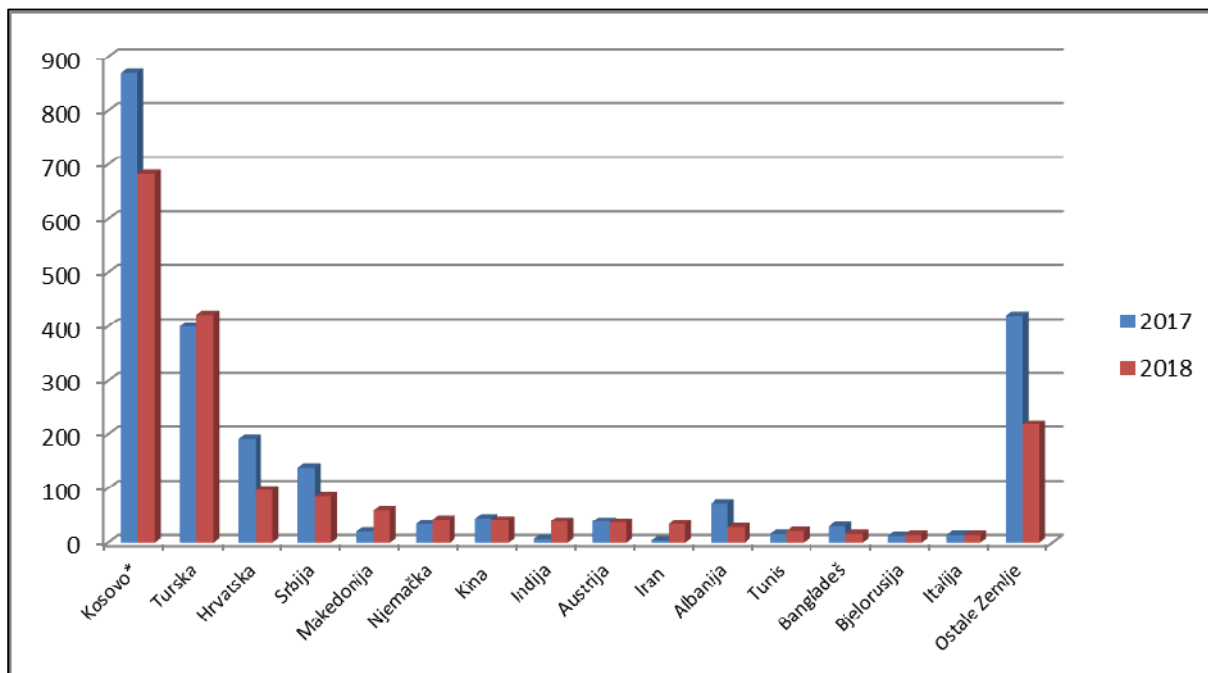
Analizirajući podatke o broju odbijenih ulazaka na granici u prezentiranom razdoblju uočava se da je od 2009. godine konstantan opadajući trend ovih parametara. U razdoblju od 2011. do 2014. godine dolazi do stalnog smanjenja broja odbijenih ulazaka na granici, da bi od 2014. do 2018. godine došlo do prilično ujednačenog broja odbijenih ulazaka. U 2018. godini broj odbijenih ulazaka je manji za 19,89% u odnosu na 2017. godinu i iznosio je 1.853 odbijena ulazaka.

U cilju definiranja aktualnog stanja u ovoj oblasti prezentiramo usporedne pokazatelje o broju odbijenih ulazaka tijekom 2017. i 2018. godine za 15 država čijim je državljanima izdato najviše rješenja o odbijanju ulaska u BiH, s kratkom analizom uočenih parametara.

**Tablica 8. Ukupan broj odbijenih ulazaka na granici u 2017. i 2018. godini razvrstan po državama**

R.br.	Država	2017	2018	%
1.	Kosovo*	870	683	-21,49%
2.	Turska	400	422	5,50%
3.	Hrvatska	192	97	-49,48%
4.	Srbija	138	85	-38,41%
5.	Makedonija	20	60	200,00%
6.	Njemačka	34	43	26,47%
7.	Kina	45	41	-8,89%
8.	Indija	7	39	457,14%
9.	Austrija	39	37	-5,13%
10.	Iran	4	34	750,00%
11.	Albanija	72	28	-61,11%
12.	Tunis	16	21	31,25%
13.	Bangladeš	30	16	-46,67%
14.	Bjelorusija	12	14	16,67%
15.	Italija	14	14	0,00%
16.	Ostale zemlje	420	219	-47,86%
	<b>Ukupno</b>	<b>2.313</b>	<b>1.853</b>	<b>-19,89%</b>

Grafički prikaz odbijenih ulazaka na granici BiH u 2017. i 2018. godini razvrstan po državama



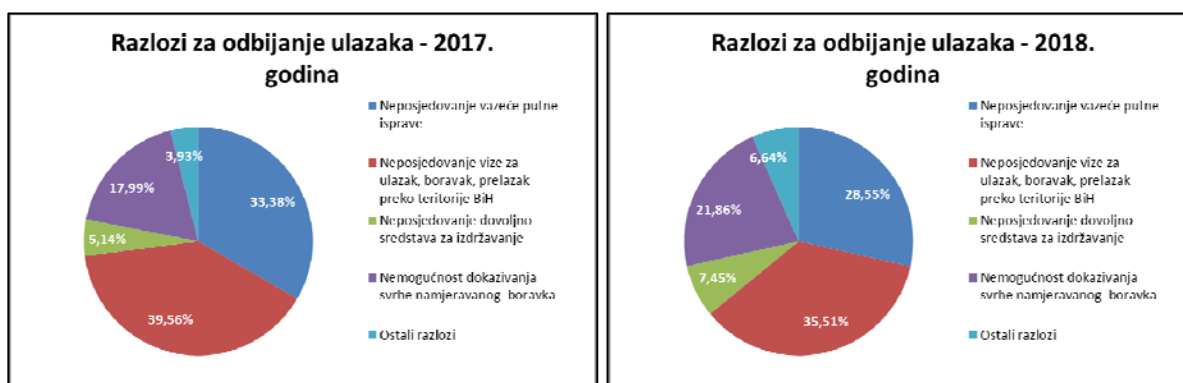
Najveći broj odbijenih ulazaka u BiH u 2018. godini odnosi se na Kosovo\* (683), Tursku (422), Hrvatsku (97), Srbiju (85) i Makedoniju (60), što iznosi 72,69% od ukupno odbijenih ulazaka u BiH. U pogledu državljanstva osoba kojima je odbijen ulazak u BiH vidljivo je iz Izvješća o radu Granične policije BiH da se: nositeljima putne isprave s oznakom Kosovo\* ulaz odbija uglavnom zbog neposjedovanja važeće putne isprave i zbog neposjedovanja vize, državljanima Turske zbog nemogućnosti dokazivanja svrhe namjeravanog boravka, državljanima Hrvatske uglavnom zbog nepostojanja važeće putne isprave i Srbije zbog neposjedovanja važeće putne isprave i neposjedovanja dovoljno sredstava za izdržavanje.

Neophodno je napomenuti da u 2017. godini dolazi da pada broja odbijenih ulazaka koji se odnosi na državljane Albanije (61%), Hrvatske (49%), Bangladeša (47%), Srbije (38%), Kosova\* (21%), i Kine (9%). U istom razdoblju dolazi i do značajnog porasta broja odbijenih ulazaka za državljane Irana, Makedonije, Njemačke i Bjelorusije. Tijekom 2018. godine odbijen je ulazak u BiH za 1.853 stranca, od toga na kopненоj granici BiH 1.450, a na međunarodnim aerodromima 403 odbijena ulaska. Razlozi za odbijanje ulaska stranim državljanima u BiH bili su: neposjedovanje vize za ulazak, boravak, prelazak preko teritorija BiH ili odobrenja boravka propisano Zakonom (35,51%); neposjedovanje važeće putne isprave (28,49%); nemogućnost dokazivanja ili pružanja informacija o svrsi namjeravanog boravka (21,86%); neposjedovanje dovoljno sredstava za izdržavanje (7,45%); zabrana ulaska na teritorij BiH (2,59%); te ostali razlozi (4,10%).<sup>3</sup>

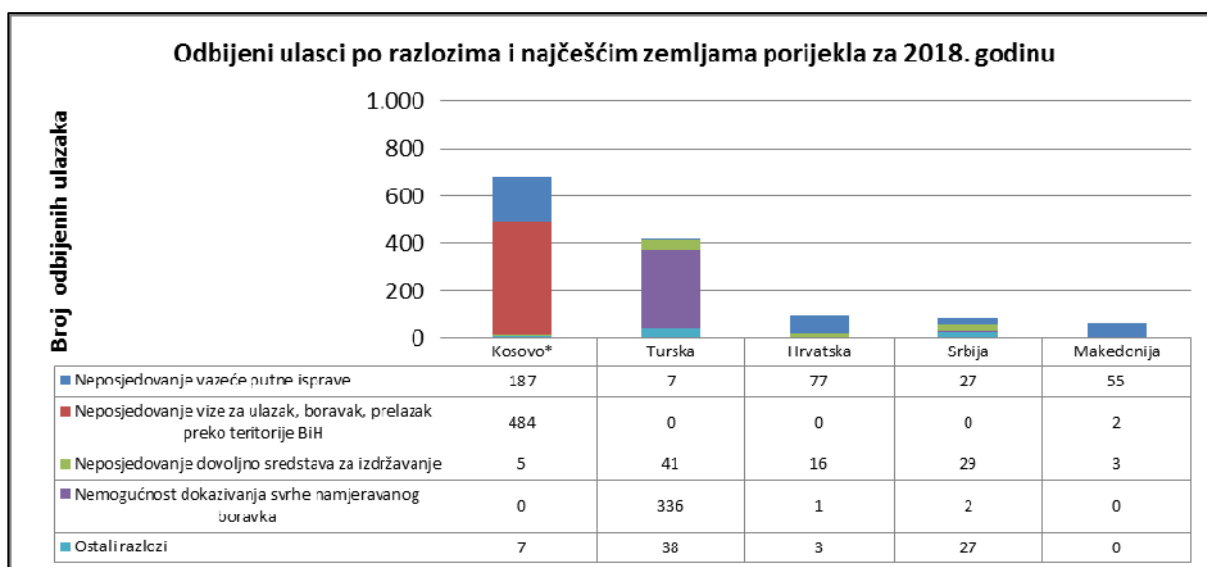
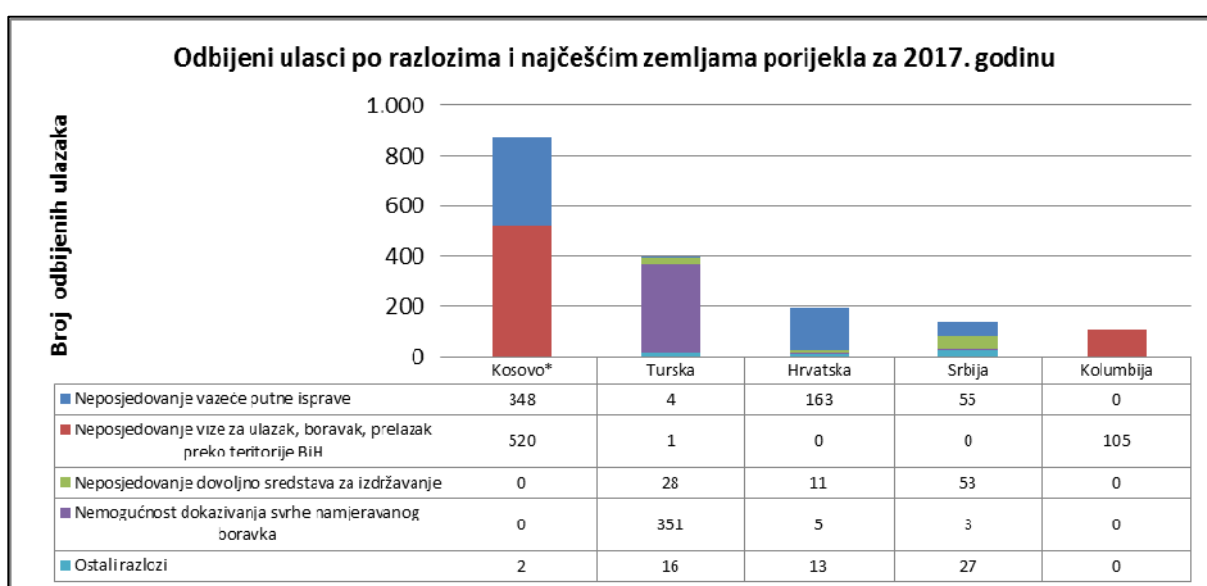
Većina odbijenih prelazaka državne granice na graničnim prijelazima je zbog neposjedovanje vize za ulazak, zatim zbog neposjedovanja važeće putne isprave, te zbog nemogućnosti dokazivanja svrhe namjeravanog boravka.

<sup>3</sup> Granična policija BiH „Analiza rada Granične policije BiH za 2018. godinu“ Sarajevo, siječanj 2019. godine, str.14.

## Grafički prikazi odbijenih ulazaka po razlozima za odbijanje ulaska u 2017. i 2018. godini



## Grafički prikazi broja odbijenih ulazaka po razlozima i najčešćim državljanstvima za 2017. i 2018. godinu



## 2.2. Otkriveni nezakoniti prelasci državne granice

Nezakonit prelazak granice podrazumijeva osobe otkrivene u pokušaju ilegalnog prelaska državne granice BiH prilikom ulaska ili izlaska iz BiH na graničnom prijelazu ili izvan graničnog prijelaza. Navedene osobe mogu biti državljani BiH, stranci ili osobe bez državljanstva.

Tijekom 2017. godine, ukupno je 766 osoba otkriveno u pokušaju ilegalnog prelaska granice BiH. Tijekom 2018. godine, zabilježen je drastičan porast od 486% i iznosio je 4.489 osoba što je izravna posljedica masovnih migracijskih kretanja u prošloj godini preko naše zemlje. Naime, u 2015. godini došlo je do značajnog porasta migracija u Europi i masovni mješoviti migracijski tokovi koji su se odvijali preko tzv. zapadnobalkanske rute, od druge polovice 2015. godine do ožujka 2016. godine<sup>4</sup>, su zaobišli Bosnu i Hercegovinu. Međutim, veliki broj migranata koji je ostao u zemljama tranzita, prije svega Srbiji, ali i drugim zemljama na zapadnobalkanskoj ruti, kao i kontinuirani dolasci migranata u države na vanjskim granicama Europe, uzrokovali su situaciju da migranti traže i mijenjaju rute kako bi došli do željenih zemalja destinacije. Kao rezultat navedenih migracijskih kretanja, Bosna i Hercegovina se suočila s pojačanim nezakonitim migracijskim kretanjima u zadnjem kvartalu 2017. godine i tijekom cijele 2018. godine.

Također, treba napomenuti da je Granična policija BiH evidentirala 15.221 osobu (uz napomenu da se u određenom broju slučajeva radi o istim osobama koje vrše višestruke pokušaje ilegalnog prelaska granice) spriječenu u pokušaju ilegalnog prelaska na teritorij BiH s teritorija susjednih zemalja, na koji su se i vratili. Opisano predstavlja mjeru predviđenu člankom 37. Zakona o graničnoj kontroli, koja je provođena izravnim angažiranjem policijskih službenika Granične policije BiH neposredno na graničnoj crti, na koji način je vršeno sprječavanje stranih državljana u ilegalnom ulasku na teritorij BiH.<sup>5</sup>

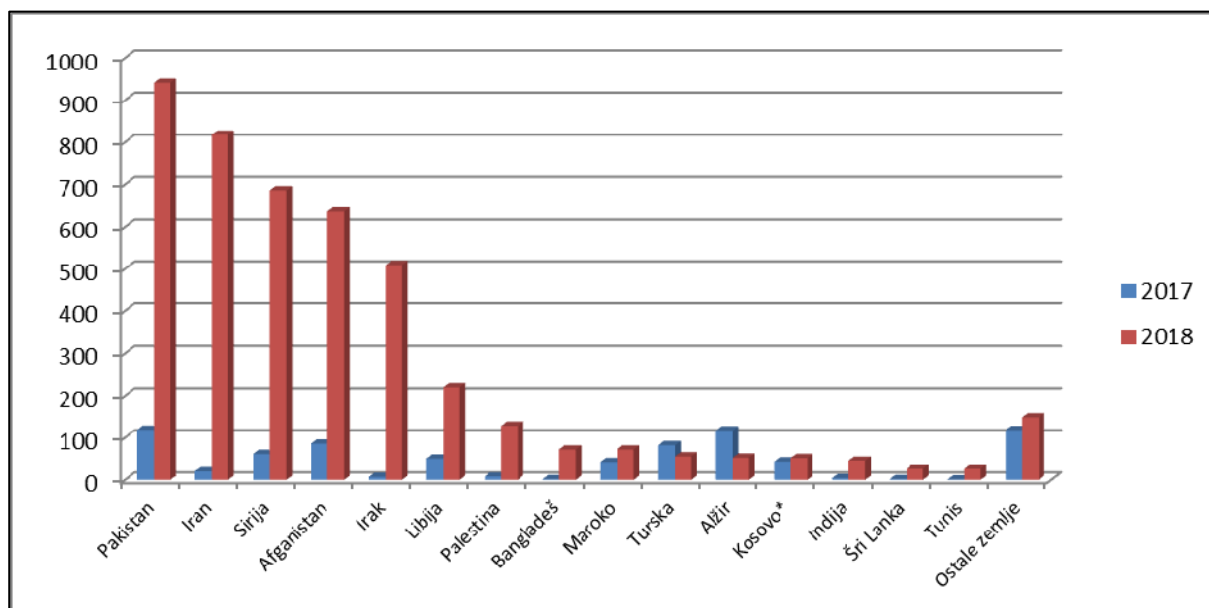
Tablica 9. Otkriveni nezakoniti prelasci granice u 2017. i 2018. godini razvrstani po državljanstvima

R.br.	Država	2017	2018	%
1.	Pakistan	119	941	690,76%
2.	Iran	20	818	3990,00%
3.	Sirija	62	686	1006,45%
4.	Afganistan	86	636	639,53%
5.	Irak	7	509	7171,43%
6.	Libija	51	220	331,37%
7.	Palestina	8	128	1500,00%
8.	Bangladeš	2	72	3500,00%
9.	Maroko	43	72	67,44%
10.	Turska	82	56	-31,71%
11.	Alžir	117	53	-54,70%
12.	Kosovo*	44	52	18,18%
13.	Indija	4	46	1050,00%
14.	Šri Lanka	2	26	1200,00%
15.	Tunis	1	26	2500,00%
16.	Ostale zemlje	118	148	25,42%
	<b>Ukupno</b>	<b>766</b>	<b>4.489</b>	<b>486,03%</b>

<sup>4</sup> Makedonija, Srbija, Hrvatska, Slovenija i Austrija su 08.03.2016. godine zatvorile svoje granice za sve migrante bez važećih putnih dokumenata i vize.

<sup>5</sup> Granična policija BiH „Analiza rada Granične policije BiH za 2018. godinu“ Sarajevo, siječanj 2019. godine, str.6.

Grafički prikaz otkrivenih nezakonitih prelazaka granice u 2017. i 2018. godini razvrstan po državama

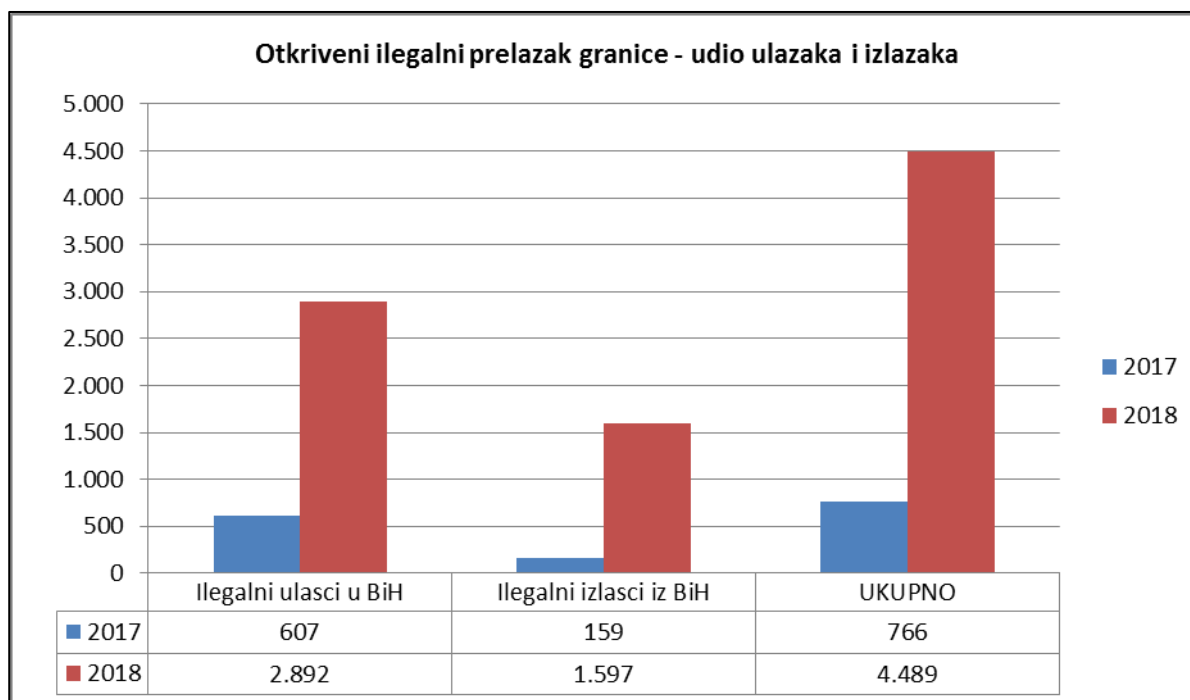


Prema raspoloživim podacima, u 2018. godini najviše otkrivenih nezakonitih prelazaka se odnosilo na državljane Pakistana, Irana, Sirije, Afganistana, Iraka, Libije i Palestine što predstavlja 88% od ukupnog broja nezakonitih prelazaka. Također, pored ovih gore navedenih državljana, uočen je i značajan porast otkrivenih nezakonitih prelazaka državne granice i državljana Bangladeša, Maroka, Indije, Šri Lanke i Tunisa. Primjetan je i pad nezakonitih prelazaka državne granice državljana Alžira i Turske. Prema podacima iz izvješća o radu Granične policije BiH „na graničnim prijelazima u 2018. godini (ukupno ulaz i izlaz) registrirano je 617 (na ulazu 232 + na izlazu 385) osoba u ilegalnom prelasku državne granice, a izvan graničnog prijelaza (granični pojas) 3.872 (na ulazu 2.660 + na izlazu 1.212) osoba“,<sup>6</sup> dok je tijekom 2017. godine "na graničnim prijelazima (ukupno ulaz i izlaz) registrirano 138 (na ulazu 121 + na izlazu 17) osoba u ilegalnom prelasku državne granice, a izvan graničnog prijelaza (granični pojas) 628 (na ulazu 486 + na izlazu 142) osoba“.<sup>7</sup> Navedeni podatci ukazuju na tendenciju većeg broja ilegalnih prelazaka državne granice izvan graničnih prijelaza.

<sup>6</sup> Granična policija BiH „Analiza rada Granične policije BiH za 2018. godinu“ Sarajevo, siječanj 2019. godine, str. 18.

<sup>7</sup> Granična policija BiH „Analiza rada Granične policije BiH za 2017. godinu“ Sarajevo, siječanj 2018. godine, str. 17.

Grafički prikaz ilegalnih ulazaka i izlazaka u ilegalnim prelascima državne granice

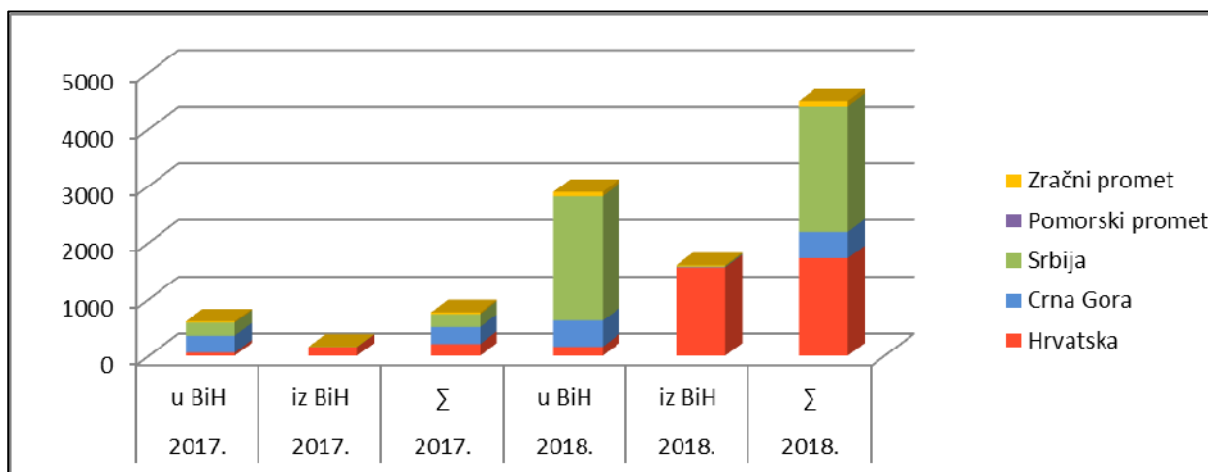


U 2017. godini, ilegalni izlasci su činili 20,76% od ukupnog broja osoba otkrivenih u ilegalnom prelasku državne granice (766), dok je ovaj postotak u 2018. godini iznosio 35,58% od ukupnog broja osoba otkrivenih u ilegalnom prelasku državne granice (4.489). Iz navedenih pokazatelja uočava se da je u 2018. godini daleko veći broj ilegalnih ulazaka u BiH (65%) nego izlazaka (35%). Što se tiče kopnene granice, informacije Granične policije BiH govore da se veći broj ilegalnih prelazaka (ulazaka i izlazaka) registrira izvan samih graničnih prijelaza.

**Tablica 10. Otkriveni nezakoniti prelasci granice u 2017. i 2018. godini razvrstani po vrsti granice**

Država	2017. u BiH	2017. iz BiH	2017. $\Sigma$	2018. u BiH	2018. iz BiH	2018. $\Sigma$	% u BiH	% iz BiH	%
Hrvatska	56	153	<b>209</b>	161	1.558	<b>1.719</b>	187,50	918,30	722,49
Crna Gora	299	0	<b>299</b>	459	5	<b>464</b>	53,51	-	55,18
Srbija	226	4	<b>230</b>	2.195	19	<b>2.214</b>	871,24	375,00	862,60
Pomorski prom.	0	0	<b>0</b>	0	0	<b>0</b>	-	-	-
Zračni promet	26	2	<b>28</b>	77	15	<b>92</b>	196,15	650,00	228,57
<b>Ukupno</b>	<b>607</b>	<b>159</b>	<b>766</b>	<b>2.892</b>	<b>1.597</b>	<b>4.489</b>	<b>376,44</b>	<b>904,40</b>	<b>486,03</b>

**Grafički prikaz otkrivenih nezakonitih prelazaka granice u 2017. i 2018. godini razvrstan po vrsti granice**



Analizirajući raspoložive podatke o broju otkrivenih nezakonitih prelazaka u BiH prema vrsti granice i susjednim zemljama, evidentno je da je na kopnenoj granici u 2018. godini otkriveno 4.397 osoba, što je znatno povećanje za 496% u odnosu na 2017. godinu kad je na istoj granici otkriveno 738 nezakonitih prelazaka. Također, uočava se povećan broj nezakonitih prelazaka na međunarodnim aerodromima za 229%, tako da su u 2018. godini otkrivene 92 osobe u nezakonitom prelasku granice, a u 2017. godini taj broj je iznosio 28 osoba.

Za analizu je karakteristično navesti da je zabilježeno značajno povećanje ilegalnih prelazaka državne granice sa Srbijom (863%), Hrvatskom (722%) i Crnom Gorom (55%). Od 2.214 osoba otkrivenih prilikom nezakonitog prelaska državne granice sa Srbijom, 99% se odnosi na ilegalne ulaske u BiH i samo 1% na ilegalne izlaske iz BiH. Od 464 osobe otkrivene prilikom nezakonitog prelaska državne granice sa Crnom Gorom, 99% se odnosi na ilegalne ulaske u BiH. Od 1.719 osoba otkrivenih prilikom nezakonitog prelaska državne granice s Hrvatskom 9% se odnosi na ilegalne ulaske u BiH i 91% na ilegalne izlaske iz BiH. Prema podacima Granične policije BiH najviše ilegalnih izlazaka je zabilježeno na granici prema Republici Hrvatskoj i iznosi 98% svih osoba otkrivenih prilikom ilegalnog izlaska preko državne granice što ukazuje da se ilegalni migranti uglavnom odlučuju na izlazak iz BiH na ovom dijelu granice.

### 3. Privremeni i stalni boravak stranaca

Zahtjev za odobrenje boravka stranac podnosi DKP-u BiH ili nadležnoj organizacijskoj jedinici Službe za poslove sa strancima, osobno ili putem zakonskog zastupnika za poslovno nesposobnog stranca, i to najkasnije 15 dana prije isteka roka važenja vize za dugoročni boravak (Vize D), odnosno bezviznog boravka, odnosno odobrenog boravka ako se radi o produljenju privremenog boravka po istoj osnovi ili stalnom boravku. Uz zahtjev za odobrenje i zahtjev za produljenje privremenog boravka stranac je dužan dati biometrijske podatke. O zahtjevu za odobrenje i produljenje privremenog boravka po bilo kojoj osnovi odlučuje nadležna organizacijska jedinica Službe za poslove sa strancima u roku od 90 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva ako je zahtjev podnesen putem DKP-a BiH, a u roku



od 60 dana ako je zahtjev podnesen izravno nadležnoj organizacijskoj jedinici Službe za poslove sa strancima. Ako je zahtjev uvažen, strancu se izdaje obavještenje o uvaženom zahtjevu i dozvola privremenog boravka. Kada je privremeni boravak odobren po osnovi rada s radnom dozvolom ili plavom kartom, strancu se izdaje rješenje o odobrenom privremenom boravku i dozvola privremenog boravka.

### 3.1. Privremeni boravak

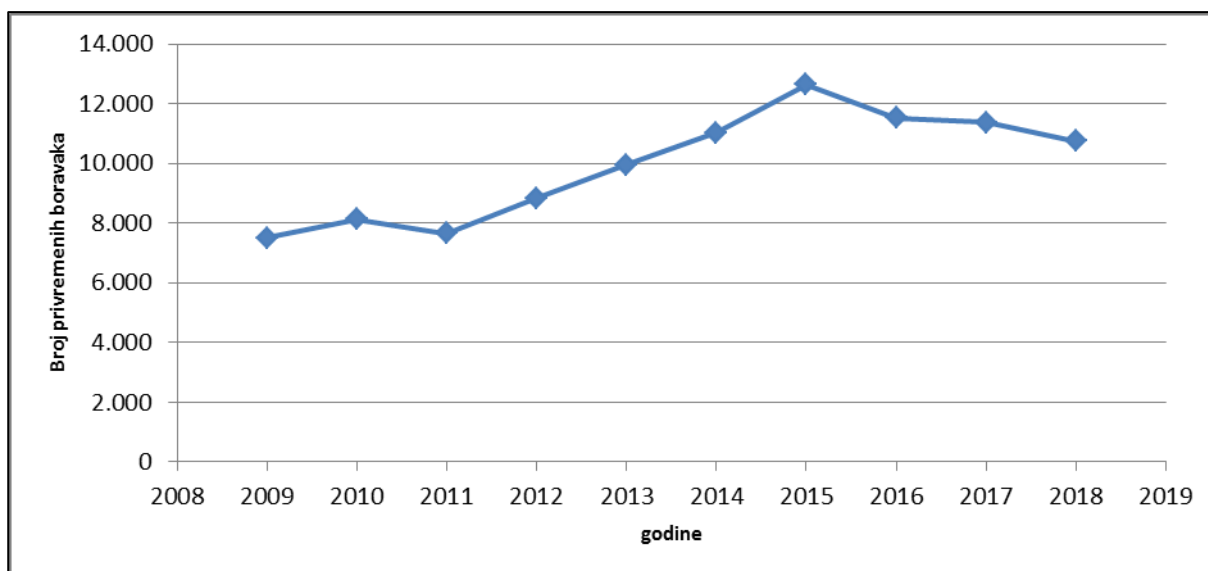
Odobrenje privremenog boravka izdaje se na vremensko razdoblje od najviše jedne godine, s tim da rok važenja putovnice mora biti dulji najmanje tri mjeseca od roka na koji se odobrava privremeni boravak.

Sukladno Zakonu o strancima koji je stupio na snagu u studenome 2015. godine privremeni boravak može se odobriti strancu koji namjerava boraviti ili boravi u BiH po osnovi: spajanja obitelji, obrazovanja, humanitarnih razloga, rada s radnom dozvolom, rada bez radne dozvole, ili drugih opravdanih razloga. Odobrenje privremenog boravka može se iznimno izdati i po osnovi vlasništva na nepokretnoj imovini, ako postoji efektivna veza stranca s BiH. Privremeni boravak iz humanitarnih razloga u slučaju iz članka 58. (Privremeni boravak po osnovi humanitarnih razloga) stavak (2) točka a) Zakona o strancima odobrava se na razdoblje najdulje do šest mjeseci.

**Tablica 11. Ukupan broj izdatih privremenih boravaka po godinama od 2009. do 2018. godine**

Godine	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Priv. boravak	7.512	8.131	7.661	8.838	9.953	11.022	12.633	11.519	11.372	10.756

**Grafički prikaz izdatih privremenih boravaka po godinama od 2009. do 2018. godine**



Kvalitetna pravna regulativa i već uspostavljeni centralizirani institucionalni okvir doveli su do uređivanja stanja u oblasti kretanja i boravka stranaca u BiH. Od 2009. do 2015. godine uočava se kontinuirani rast s ujednačenim intenzitetom što dovodi do zaključka da je oblast kretanja i boravka stranaca stavljena pod kontrolu nadležnih tijela u ovom razdoblju. U 2016.

godini dolazi do smanjenja broja izdatih dozvola za privremeni boravak za 8,82% u odnosu na prethodnu godinu što je posljedica „u najvećem broju zbog prestanka odobrenog/produljenog boravka stranih državljana koji su radili na izgradnji TE Stanari i auto-puta na dionici Tarčin – Sarajevo“.<sup>8</sup> U 2018. godini je došlo do dodatnog blagog pada broja izdatih dozvola za privremeni boravak od 5,42%. Iz prethodnog grafikona također se može uočiti kontinuirani pad broja odobrenja/produljenja privremenih boravaka u razdoblju od 2015. do 2018. godine, što se može dovesti u korelaciju s padom broja izdatih/produljenih dozvola boravka državljanima Turske, koji su u najvećoj mjeri imali reguliran boravak u BiH po osnovi obrazovanja.

Problematika rješavanja statusnih pitanja stranih državljana do 01.10.2006. godine je bila u nadležnosti Odjela za strance pri MUP-ovima Kantona, MUP-u Republike Srpske te Policije Brčko Distrikta, gdje je bio evidentan različit pristup rješavanju ove problematike. Započinjanjem rada Službe za poslove sa strancima, kao upravne organizacije u sastavu Ministarstva sigurnosti BiH, s operativnom samostalnošću, napravljen je značajan iskorak na efikasnijem upravljanju migracijama u Bosni i Hercegovini, kroz jedinstveno postupanje svih organizacijskih jedinica Službe prilikom rješavanja problematike predviđene Zakonom o strancima, a posebno korištenjem operativnih kapaciteta Službe na suzbijanju ilegalnih migracija.

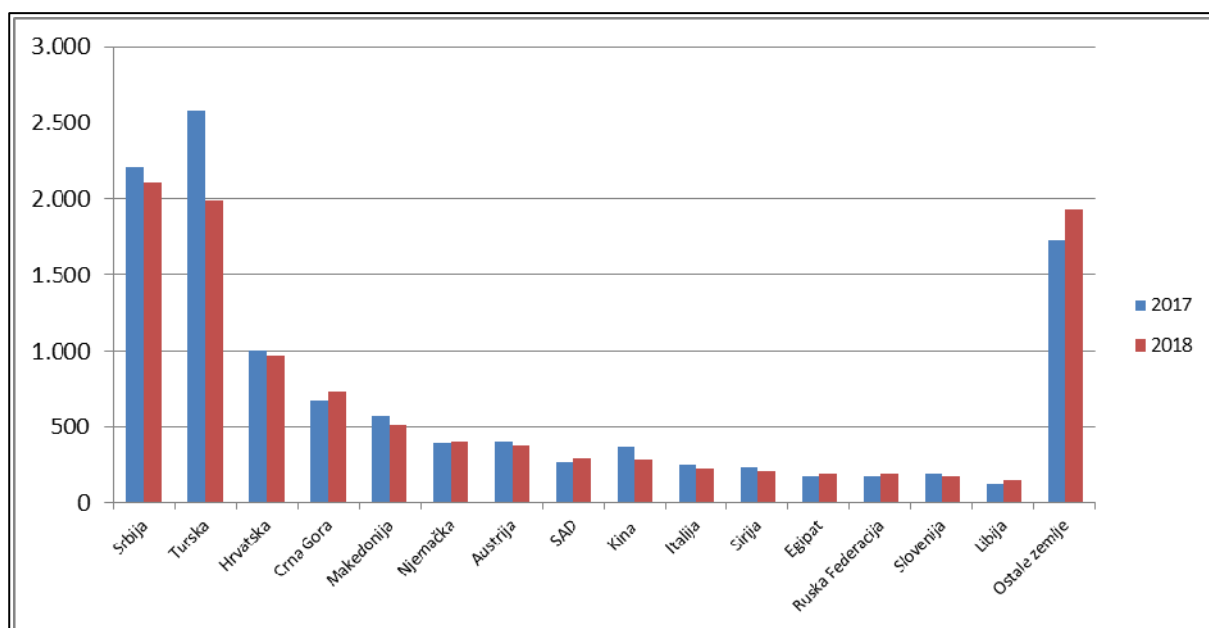
U cilju definiranja aktualnog stanja u oblasti izdavanja odobrenja privremenog boravka prezentiramo pokazatelje o broju izdatih boravišnih dozvola (odobrena prvi put ili produljena boravišna dozvola) za privremeni boravak tijekom 2017. i 2018. godine.

**Tablica 12. Broj izdatih dozvola za privremeni boravak u 2017. i 2018. godini razvrstan po državama**

R.br.	Država	2017	2018	%
1.	Srbija	2.210	2.101	-4,93%
2.	Turska	2.577	1.990	-22,78%
3.	Hrvatska	1.005	970	-3,48%
4.	Crna Gora	672	737	9,67%
5.	Makedonija	571	511	-10,51%
6.	Njemačka	399	408	2,26%
7.	Austrija	405	384	-5,19%
8.	SAD	266	293	10,15%
9.	Kina	373	281	-24,66%
10.	Italija	247	225	-8,91%
11.	Sirija	231	208	-9,96%
12.	Egipat	179	193	7,82%
13.	Ruska Federacija	180	192	6,67%
14.	Slovenija	190	181	-4,74%
15.	Libija	132	151	14,39%
16.	Ostale zemlje	1.735	1.931	11,30%
	<b>Ukupno</b>	<b>11.372</b>	<b>10.756</b>	<b>-5,42%</b>

<sup>8</sup> Služba za poslove sa strancima BiH. „Izvršće o radu Službe za poslove sa strancima za 2016. godinu“. Sarajevo, siječanj 2017.

Grafički prikaz izdatih boravišnih dozvola za privremeni boravak u 2017. i 2018. godini razvrstan po državama



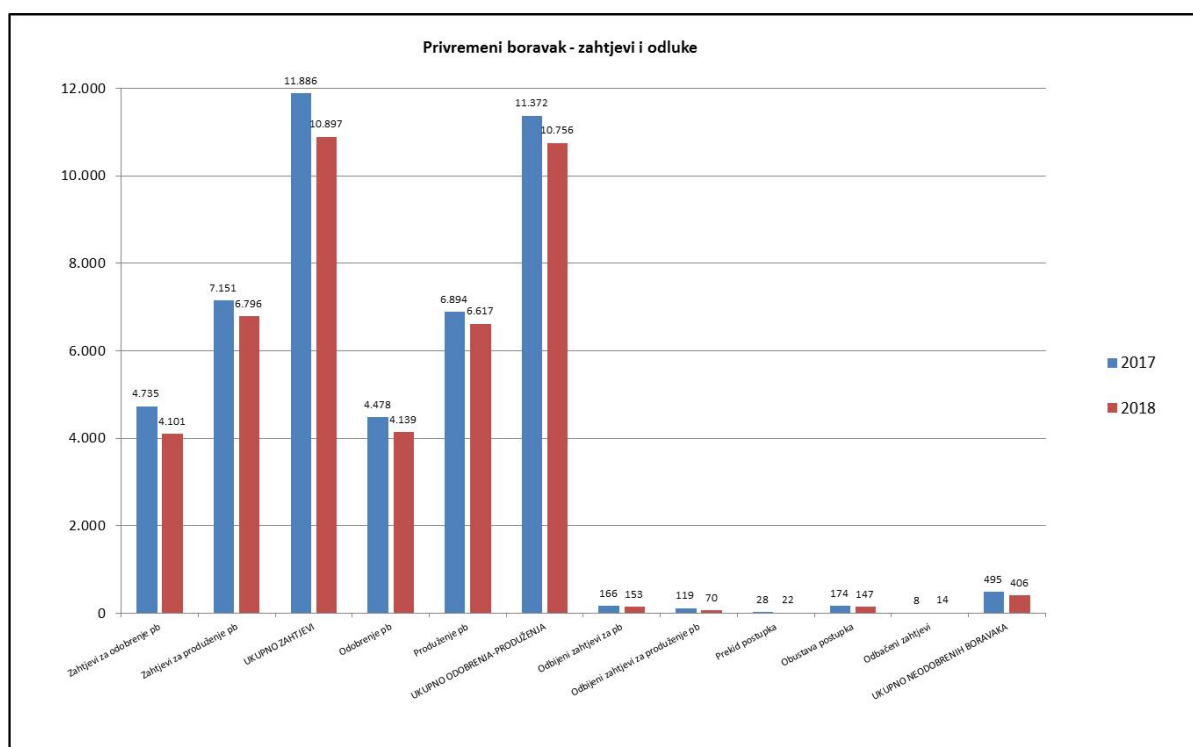
Analiza zbirnih parametara pokazuje da je u 2018. godini došlo do smanjenja boravišnih dozvola za privremeni boravak za 5,42% u odnosu na 2017. godinu.

Od ukupnog broja izdatih dozvola za privremeni boravak u 2018. godini najveći broj se odnosi na državljane Srbije (2.101), Turske (1.990), Hrvatske (970), Crne Gore (737) i Makedonije (511), što čini 59% od ukupnog broja izdatih dozvola. Postotna analiza usporednih parametara ukazuje da je došlo do smanjenja broja privremenih boravaka za državljane spomenutih država osim Crne Gore. Također je došlo i do smanjenja izdavanja dozvola za privremeni boravak kod državljana Kine i Sirije, a primjetan je i porast broja izdatih dozvola za privremeni boravak za državljane Libije, Sjedinjenih Američkih Država, Egipta i Ruske Federacije.

Primjećuje se kontinuitet u pet najčešćih država podrijetla strancima kojima je odobren ili produljen privremeni boravak u BiH, a ove zemlje su: Srbija, Turska, Hrvatska, Crna Gora i Makedonija. Ovih pet država podrijetla obuhvaća 60% svih osoba kojima je izdata boravišna dozvola za privremeni boravak u BiH tijekom 2017. i 2018. godine.

U 2018. godini ukupno je podnesen 4.101 zahtjev za odobrenje novog privremenog boravka i 6.796 zahtjeva za produljenje privremenog boravka, što ukupno iznosi 10.897 zahtjeva, a što je 8% manje nego u 2017. godini kada je ukupno podneseno 11.886 zahtjeva i to: 4.735 zahtjeva za odobrenje novog privremenog boravka i 7.151 zahtjev za produljenje privremenog boravka.

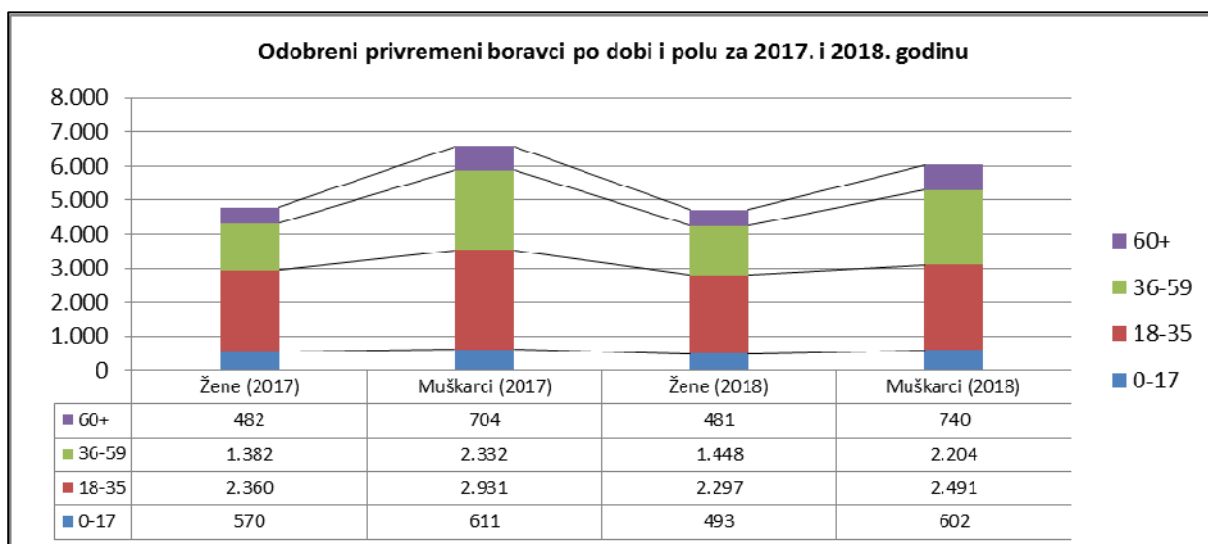
**Grafički prikaz zahtjeva i odluka za privremeni boravak u 2017. i 2018. godini (odobrenje novog i produljenje)**



Rješavajući po zahtjevima za odobrenje - produljenje privremenog boravka u 2018. godini ukupno je odobreno-produljeno 10.756 privremenih boravaka, od toga je odobren novi privremeni boravak u 4.139 i produljen privremeni boravak u 6.617 slučajeva, a što je smanjenje od 5,42 % u odnosu na 2017. godinu, kada je ukupno odobreno-produljeno 11.372 privremena boravka, od toga je odobren novi privremeni boravak u 4.478 slučajeva i produljen privremeni boravak u 6.894 slučajeva.

Prema ovim pokazateljima stopa odobrenja-produljenja privremenih boravaka, u poređenju s podnesenim zahtjevima iznosi 98,71% u 2018. godini.

U cilju definiranja profila stranih državljana koji su podnijeli zahtjev i dobili boravišnu dozvolu za privremeni boravak u BiH u 2018. godini prezentiramo spolnu i starosnu strukturu iz koje se uočava da je u svim kategorijama bilo više muškaraca nego žena i to: u starosnoj dobi od 0 do 17 godina (muškaraca 602, a žena 493), u starosnoj dobi od 18 do 35 godina (muškaraca 2.491, a žena 2.297), zatim u starosnoj dobi od 36 do 59 godina (muškaraca 2.204, a žena 1.448), te u starosnoj dobi preko 60 godina (muškaraca 740, a žena 481). Promatrano u ukupnom broju izdatih odobrenja privremenih boravaka, 6.037 ili 56,13% su privremeni boravci izdati muškarcima, a 4.719 ili 43,87% su privremeni boravci izdati ženama.



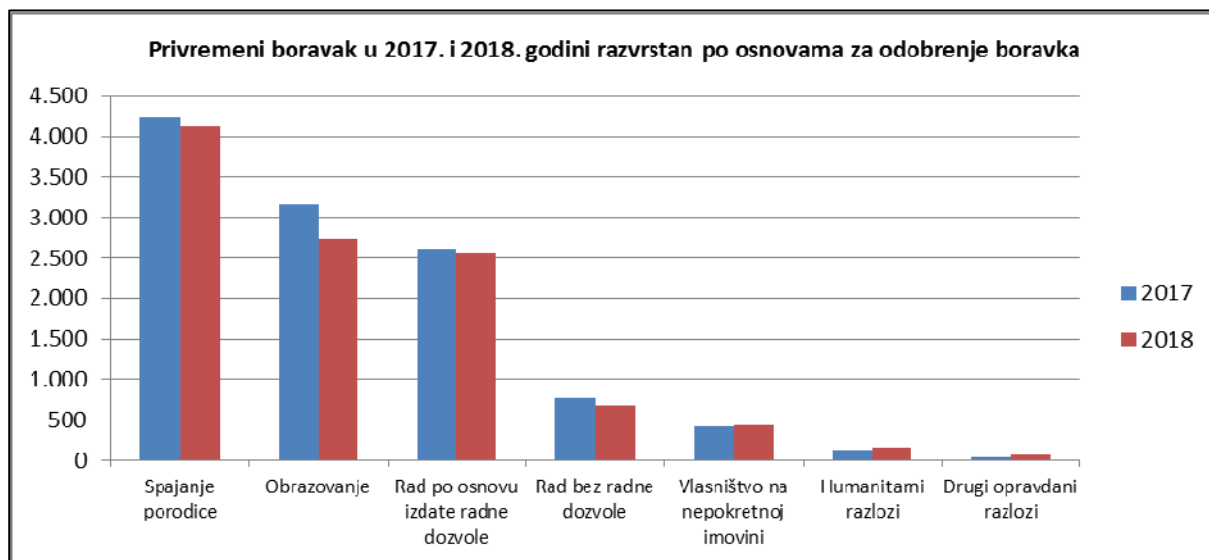
Prema podacima Službe za poslove sa strancima u 2018. godini najviše stranih državljana u BiH ima odobren privremeni boravak po osnovi: spajanja obitelji u koju kategoriju ulaze i brak s državljaninom BiH kao i izvanbračna zajednica stranca s državljaninom BiH (4.117), obrazovanja (2.735), rada po osnovi izdate radne dozvole (2.569) i rada bez radne dozvole (684), što ukupno predstavlja skoro 94% svih privremenih boravaka. U cilju definiranja aktualnih kretanja legalnih imigracija po osnovi odobrenja privremenih boravaka strancima u BiH dajemo pregled odobrenih privremenih boravaka u BiH za 2017. i 2018. godinu, s posebnim akcentom na 2018. godinu, razvrstan po osnovama, kao i sudjelovanje pojedinih osnova privremenog boravka u ukupnom broju odobrenih privremenih boravaka u BiH.

**Tablica 13. Privremeni boravak u 2017. i 2018. godini razvrstan po osnovama za odobrenje boravka**

Osnove boravka	2017	% u $\Sigma$ 2017	2018	% u $\Sigma$ 2018	% 2018/2017
Spajanje obitelji	4.244	37,32%	4.117	38,28%	-2,99%
Obrazovanje	3.170	27,88%	2.735	25,43%	-13,72%
Rad po osnovi izdate radne dozvole	2.611	22,96%	2.569	23,88%	-1,61%
Rad bez radne dozvole	764	6,72%	684	6,36%	-10,47%
Vlasništvo na nepokretnoj imovini	412	3,62%	427	3,97%	3,64%
Humanitarni razlozi	132	1,16%	157	1,46%	18,94%
Drugi opravdani razlozi	39	0,34%	67	0,62%	71,79%
<b>Ukupno</b>	<b>11.372</b>	<b>100,00%</b>	<b>10.756</b>	<b>100,00%</b>	<b>-5,42%</b>

Privremeni boravak po drugim osnovama u BiH u 2018. godini strancima odobren je: po osnovi vlasništva na nepokretnoj imovini (427), humanitarnih razloga u koju kategoriju spada i liječenje (157) i drugih opravdanih razloga (67).

Grafički prikaz privremenih boravaka u 2017. i 2018. godini razvrstan po osnovama za odobrenje boravka



U 2018. godini došlo je do smanjenja broja izdatih dozvola za privremeni boravak po sljedećim osnovama: spajanje obitelji, obrazovanje, rad po osnovu izdate radne dozvole kao i rad bez radne dozvole. Također je u 2018. godini došlo do povećanja broja izdatih dozvola za privremeni boravak po sljedećim osnovama: vlasništvo na nepokretnoj imovini, humanitarni razlozi i drugi opravdani razlozi. Odobreni privremeni boravci u BiH po osnovi vlasništva na nepokretnoj imovini, iako u ukupnom broju odobrenih privremenih boravaka u BiH u 2018. godini iznosi samo 3,97% veoma je značajan pokazatelj, pogotovu ako se uzmu u obzir pravne odredbe koje definiraju da se navedena osnova privremenog boravka može odobriti kad stranac pored ispunjavanja općih uvjeta za odobrenje boravka treba ispuniti i posebne uvjete kao što su: dokaz o vlasništvu nepokretne imovine, dokaz o posjedovanju efektivne veze s BiH, te dokaz da u nepokretnoj imovini ima osiguran odgovarajući stambeni prostor za boravak. Da BiH postaje sve više zemlja odredišta stranih državljana ukazuju i odobreni privremeni boravci po osnovi spajanja obitelji koji u ukupnom broju odobrenih privremenih boravaka u 2018. godini iznosi 38,28%.

Statistički podatci iz 2018. godine pokazuju da državljani susjednih država u BiH ostvaruju privremeni boravak najvećim dijelom po osnovi spajanja obitelji, obrazovanja i izdate radne dozvole.

**Tablica 14. Osnove za odobrenje privremenih boravaka u 2018. godini po državama**

<b>OSNOVA BORAVKA</b>	<b>Srbija</b>	<b>Turska</b>	<b>Hrvatska</b>	<b>Crna Gora</b>	<b>Makedonija</b>	<b>Ostale države</b>	<b>UKUPNO</b>
Spajanje obitelji	864	355	521	484	282	1.611	<b>4.117</b>
Obrazovanje	369	1.263	168	158	28	749	<b>2.735</b>
Rad po osnovu izdate radne dozvole	686	315	167	70	52	1.279	<b>2.569</b>
Rad bez radne dozvole	101	50	44	0	135	354	<b>684</b>
Vlasništvo na nepokretnoj imovini	71	3	43	24	8	278	<b>427</b>
Humanitarni razlozi	9	0	24	1	2	121	<b>157</b>
Drugi opravdani razlozi	1	4	3	0	4	55	<b>67</b>
<b>UKUPNO</b>	<b>2.101</b>	<b>1.990</b>	<b>970</b>	<b>737</b>	<b>511</b>	<b>4.447</b>	<b>10.756</b>

Obrazovanje je naročito česta osnova boravka za državljane Turske i Srbije. Za državljane Turske, obrazovanje u BiH je najčešća osnova boravka, iako se primjećuje i veliki broj boravaka po osnovi spajanja obitelji i po osnovi izdate radne dozvole. Državljanima Srbije, Hrvatske, Crne Gore i Makedonije najčešće dobivaju privremeni boravak po osnovi spajanja obitelji.

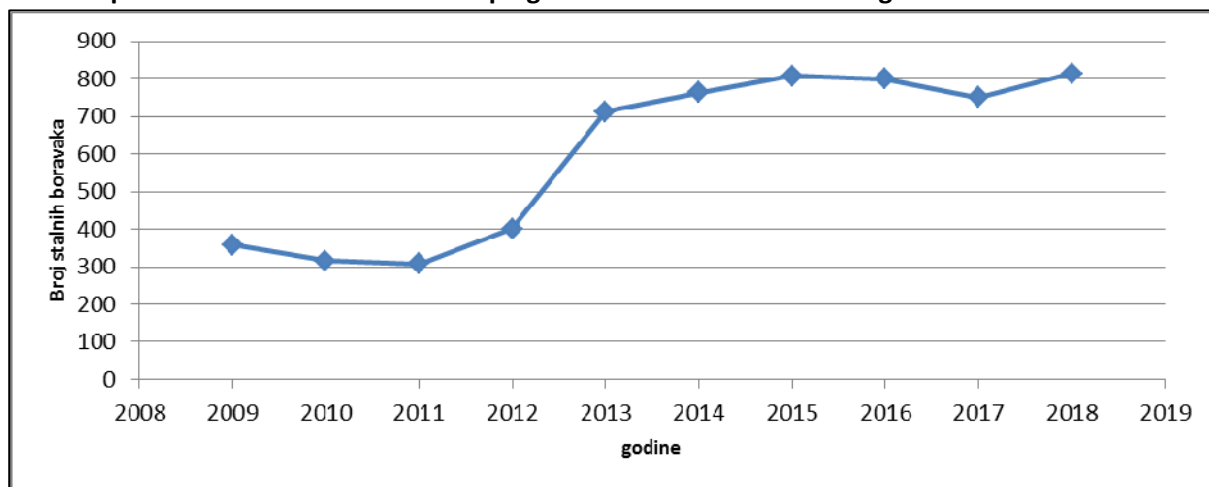
### **3.2. Stalni boravak**

Stalni boravak može se odobriti strancu pod sljedećim uvjetima: da na osnovi odobrenja privremenog boravka neprekidno boravi na teritoriju BiH najmanje pet godina prije podnošenja zahtjeva za odobrenje stalnog boravka, da raspolaže dovoljnim i redovitim sredstvima za izdržavanje, da ima osiguran odgovarajući smještaj i da ima osigurano zdravstveno osiguranje.

**Tablica 15. Ukupan broj izdatih stalnih boravaka po godinama od 2009. do 2018. godine**

<b>Godine</b>	<b>2009</b>	<b>2010</b>	<b>2011</b>	<b>2012</b>	<b>2013</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>	<b>2018</b>
Stalni boravak	359	315	308	401	713	763	808	799	750	815

**Grafički prikaz izdatih stalnih boravaka po godinama od 2009. do 2018. godine**



Vidljivo je da se kod dozvola za stalni boravak od 2011. do 2015. godine uočava priličan rast, a od 2015. do 2017. godine uočava se trend blagog pada u broju dozvola stalnih boravaka stranaca u BiH, da bi u 2018. godini došlo do ponovnog rasta u iznosu od 8,67% u odnosu na prethodnu godinu.

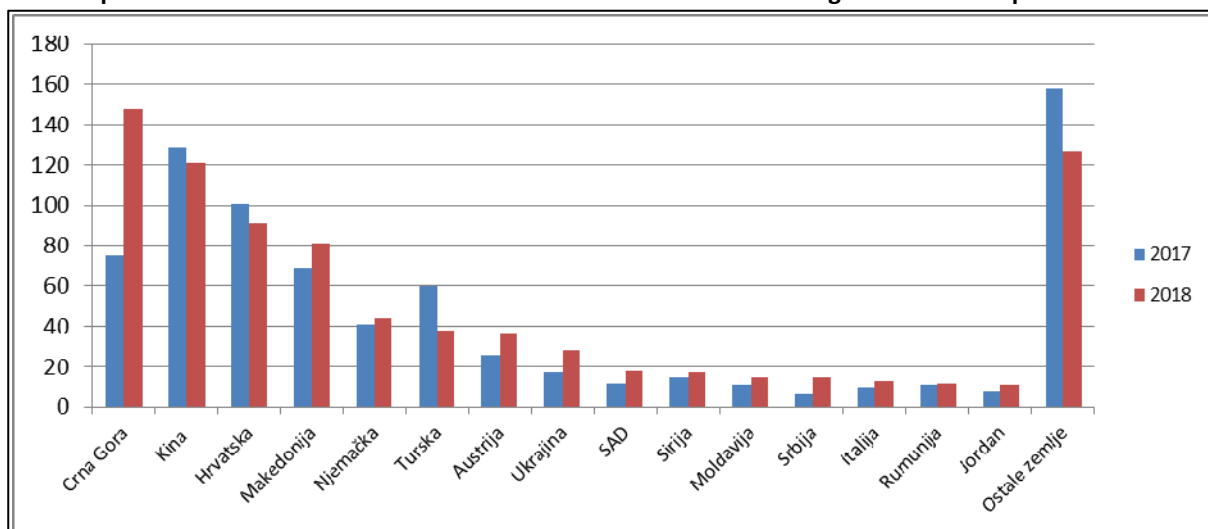
U cilju definiranja aktualnog stanja u oblasti izdavanja odobrenja stalnog boravka prezentiramo pokazatelje o broju izdatih boravišnih dozvola za stalni boravak tijekom 2017. i 2018. godine. U 2018. godini je podneseno 876 zahtjeva za odobrenje stalnog boravka, a isti je odobren za 815 osoba.

**Tablica 16. Broj izdatih dozvola za stalni boravak u 2017. i 2018. godini razvrstan po državama**

R.br.	Država	2017	2018	%
1.	Crna Gora	75	148	97,33%
2.	Kina	129	121	-6,20%
3.	Hrvatska	101	91	-9,90%
4.	Makedonija	69	81	17,39%
5.	Njemačka	41	44	7,32%
6.	Turska	60	38	-36,67%
7.	Austrija	26	36	38,46%
8.	Ukrajina	17	28	64,71%
9.	SAD	12	18	50,00%
10.	Sirija	15	17	13,33%
11.	Moldavija	11	15	36,36%
12.	Srbija	7	15	114,29%
13.	Italija	10	13	30,00%
14.	Rumunjska	11	12	9,09%
15.	Jordan	8	11	37,50%
16.	Ostale zemlje	158	127	-19,62%
	<b>Ukupno</b>	<b>750</b>	<b>815</b>	<b>8,67%</b>



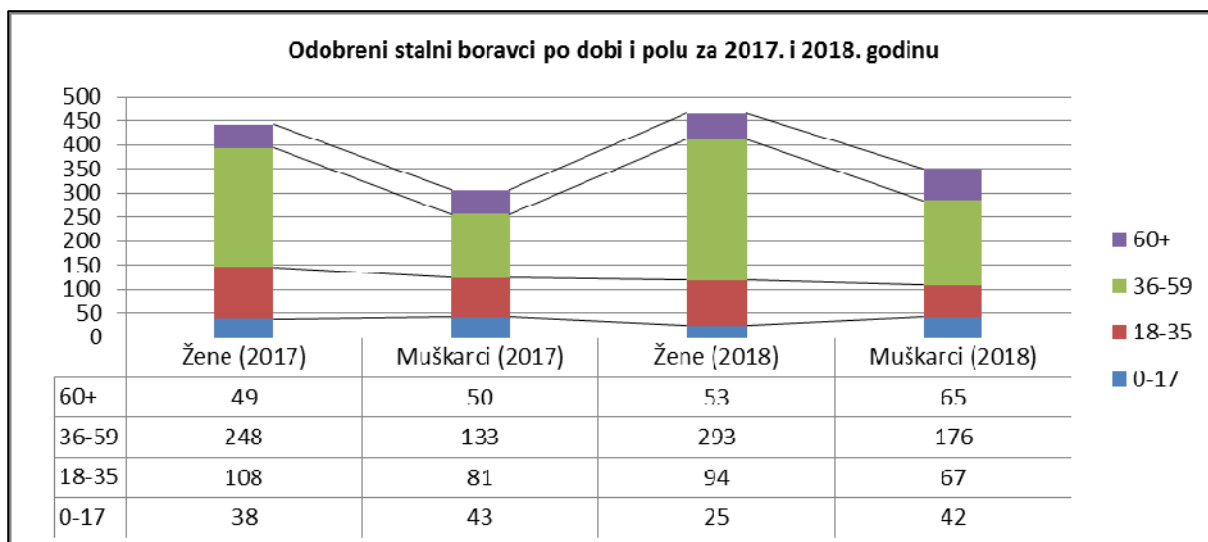
Grafički prikaz izdatih boravišnih dozvola za stalni boravak u 2017. i 2018. godini razvrstan po državama



Najčešće zemlje podrijetla stranaca koji su dobili stalni boravak u BiH u 2017. i 2018. godini su bile Crna Gora, Kina, Hrvatska i Makedonija.

Analizom odobrenih stalnih boravaka evidentno je da je stalni boravak državljanima Republike Srbije odobren u veoma malom postotku, dok u odobrenjima/produljenjima privremenog boravka zauzimaju najveći postotak. Naime, Sporazum o dvojnog državljanstvu između Bosne i Hercegovine i Republike Srbije omogućava državljanima Republike Srbije da prije steknu uvjete za prijem u državljanstvo BiH, nego uvjete za odobrenje stalnog boravka, te je iz tog razloga postotak odobrenja stalnog boravka državljanima Republike Srbije iznimno mali.

U cilju definiranja profila stranih državljana koji su podnijeli zahtjev i dobili boravišnu dozvolu za stalni boravak u BiH u 2018. godini prezentiramo spolnu i starosnu strukturu iz koje se uočava da je u starosnoj kategoriji od 18 do 35 godina bilo više žena nego muškaraca (žena 94, a muškaraca 67), kao i u kategoriji od 36 do 59 godina (žena 293, a muškaraca 176); dok je u starosnoj dobi od 0 do 17 godina bilo više muškaraca nego žena (žena 25, a muškaraca 42), kao i u starosnoj dobi iznad 60 godina (žena 53, a muškaraca 65). Promatrano u ukupnom broju izdatih odobrenja stalnog boravaka u 2018. godini, 465 ili 57% su stalni boravci izdati ženama, a 350 ili 43% su stalni boravci izdati muškarcima.



#### 4. Ilegalne migracije i poduzete mjere prema strancima

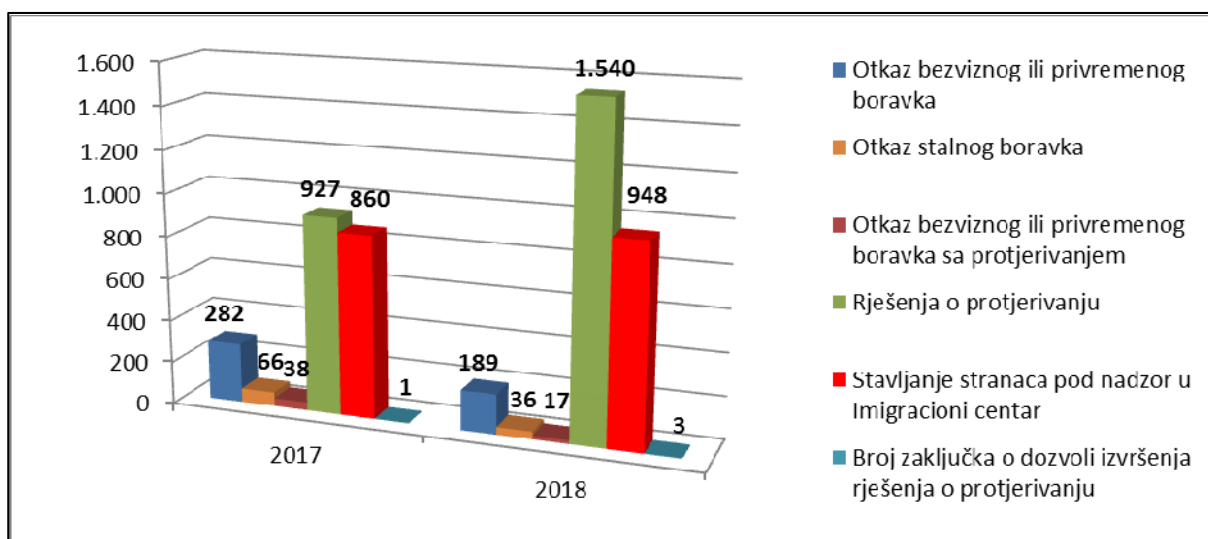
Mjere koje se poduzimaju prema strancima nakon otkrivanja ilegalnog boravka uključuju: otkaz bezvignog ili privremenog boravka, otkaz stalnog boravka, otkaz bezvignog ili privremenog boravka s protjerivanjem, rješenja o protjerivanju, stavljanje stranaca pod nadzor i prisilno udaljenje stranaca iz BiH donošenjem zaključka o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju.

Prezentiramo usporedne podatke poduzetih mjera prema stranim državljanima u 2017. i 2018. godini razvrstane prema vrstama mjera koja su poduzete prema strancima u BiH.

**Tablica 17. Broj poduzetih mjera u 2017. i 2018. godini razvrstan prema vrstama mjera**

R.br.	Vrsta mjere	2017	2018	% (2018/2017)
1.	Rješenja o otkazu bezvignog ili privremenog boravka	282	189	-32,98%
2.	Rješenja o otkazu stalnog boravka	66	36	-45,45%
3.	Rješenja o otkazu bezvignog ili privr. boravka s protjerivanjem	38	17	-55,26%
4.	Rješenja o protjerivanju	927	1.540	66,13%
5.	Rješenja o stavljanju stranca pod nadzor u Imigracijski centar	860	948	10,23%
6.	Broj zaključka o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju	1	3	200,00%
	<b>Ukupno:</b>	<b>2.174</b>	<b>2.733</b>	<b>25,71%</b>

### Grafički prikaz poduzetih mjera u 2017. i 2018. godini razvrstan po vrstama mjera



Iz prezentiranih podataka vidljivo je da je broj izrečenih mjera prema strancima u 2018. godini u odnosu na 2017. godinu veći za 25,71%.

Broj izrečenih mjera otkaza boravka (bezvignog, privremenog i stalnog) i otkaza boravka uz izrečenu mjeru protjerivanja su rezultati vršenja planiranih i pojačanih operativnih provjera, inspeksijskih kontrola, kao i provođenje svih planskih aktivnosti na terenu od strane inspektora za strance koje je Služba za poslove sa strancima sukladno svojim nadležnostima prepoznala kao važan segment u praćenju i borbi protiv nezakonitih migracija na području BiH.

Međutim, i pored pojačanih aktivnosti poduzetih od strane Službe za poslove sa strancima u cilju otkrivanja i sprječavanja neregularnih migracija tijekom 2018. godine u Bosni i Hercegovini, uočeno je povećanje izrečenih mjera protjerivanja i smještaja pod nadzor stranih državljana u Imigracijski centar, što se dovodi u vezu s povećanim brojem ilegalnih migranata koji su s područja R. Srbije kao i s područja R. Crne Gore ilegalno dolazili u BiH. Ovaj trend se tijekom 2018. godine nastavio s realnom tendencijom daljnjeg uvećanja i radi se o ilegalnim migrantima iz zemalja visokog migracijskog rizika, koji kontinuirano u skupinama nastoje koristiti teritorij BiH prema njihovim izjavama, kao tranzitno područje na putu prema zemljama EU. Kao zaključak povećanja pritiska i otvaranja naprijed navedenih ruta jeste da se najvjerojatnije radi o migrantima koji nisu uspjeli u namjeri izaći iz R. Srbije preko Mađarske, R. Hrvatske ili Rumunjske, zbog čega ove kategorije traže alternativne rute za odlazak prema zemljama EU, kao i otvaranja nove rute kretanja neregularnih migranata preko Albanije - Crne Gore – BiH - Hrvatske i dalje prema zemljama EU.

U vezi s naprijed navedenim, prioriteti Službe za poslove sa strancima kako tijekom 2018. godine, tako i u narednom razdoblju, su kontinuirane operativne aktivnosti inspektora za strance na prikupljanju operativnih saznanja i informacija o pravcima kretanja ilegalnih migranata, organizatorima ilegalnih prebacivanja i krijumčarenja osoba, te njihovim blagovremenim dostavljanjem drugim sigurnosnim agencijama za provođenje zakona, što će rezultirati procesuiranjem osoba umiješanih u ilegalno prebacivanja i krijumčarenje stranih državljana.

Također, prema navodima iz Izvješća o radu Službe za poslove sa strancima za 2018. godinu bitno je napomenuti da Služba za poslove sa strancima svakodnevno vrši operativne i

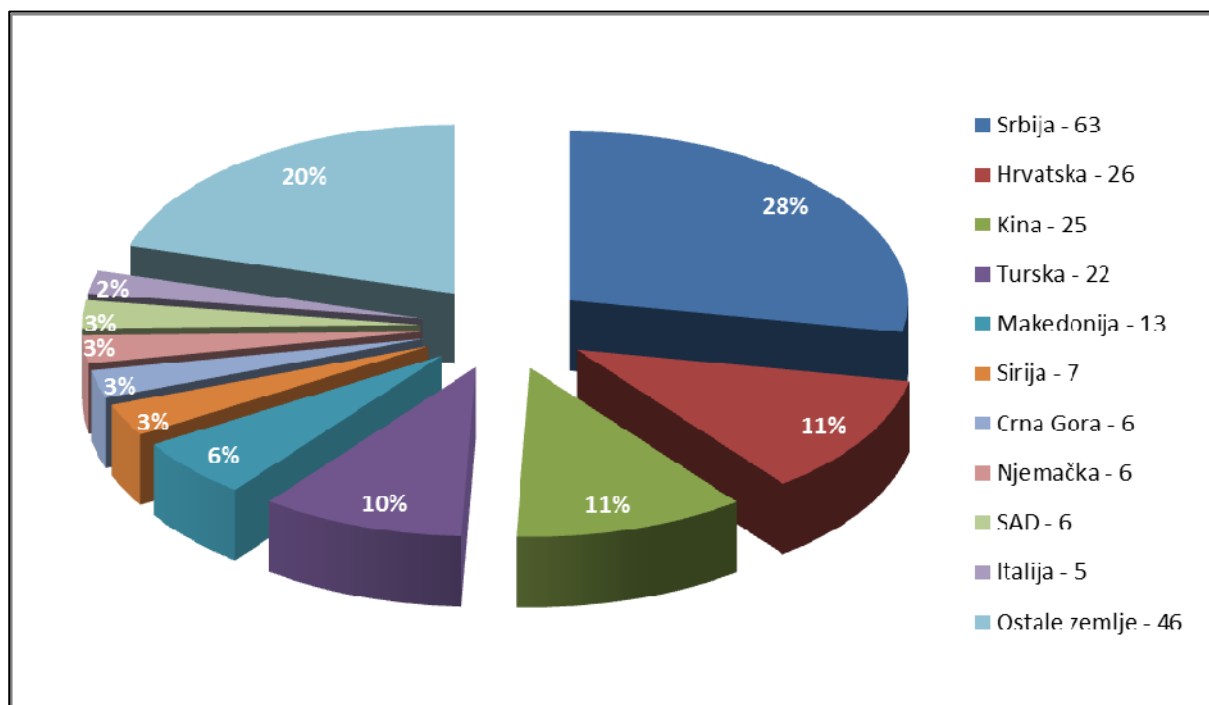
inspekcijske provjere na terenu, gdje je na osnovi prikupljenih informacija i operativnih saznanja prikupljenih opservacijom terena realiziran niz koordiniranih aktivnosti u svrhu kontrole zakonitosti boravka stranih državljana u BiH.

#### 4.1. Otkaz boravka

Tijekom 2017. godine ukupno je otkazano 348 boravaka (282 bezvizna ili privremena boravaka, te 66 stalnih boravaka).

Tijekom 2018. godine, ukupno je otkazano 225 boravaka (189 bezviznih ili privremenih i 36 stalnih boravaka) što predstavlja značajno smanjenje od 35,34% u odnosu na prethodnu godinu.

Prezentiramo grafički prikaz donesenih rješenja o otkazu bezviznog, privremenog i stalnog boravka za 2018. godinu razvrstan prema državljanstvima stranaca kojima je mjera izrečena.



Najveći broj rješenja o otkazu boravka je izdato državljanima Srbije, Hrvatske, Kine, Turske i Makedonije što predstavlja 66,22% od ukupnog broja otkaza boravka. Općenito, najčešći razlog za donošenje rješenja o otkazu bezviznog boravka je zbog nepoštivanja javnog poretka BiH i obavljanja djelatnosti za koje je potrebna radna dozvola, a istu ne posjeduju. Privremeni boravci su otkazivani najčešće zbog izmjene okolnosti na osnovi kojih su odobreni, ili zato što je stranac neprekidno izbivao iz BiH dulje od 180 dana za vrijeme odobrenog boravka, dok su stalni boravci najčešće otkazivani zbog boravka stranca više od godinu dana izvan BiH, kao i zbog činjenice da su isti izbivali iz BiH kraće od jedne godine, ali se na osnovi okolnosti nedvomislno utvrdilo da nemaju namjeru vraćanja u BiH.<sup>9</sup>

<sup>9</sup> Služba za poslove sa strancima BiH. „Izvjješće o radu Službe za poslove sa strancima za 2018. godinu“. Sarajevo, siječanj 2019.

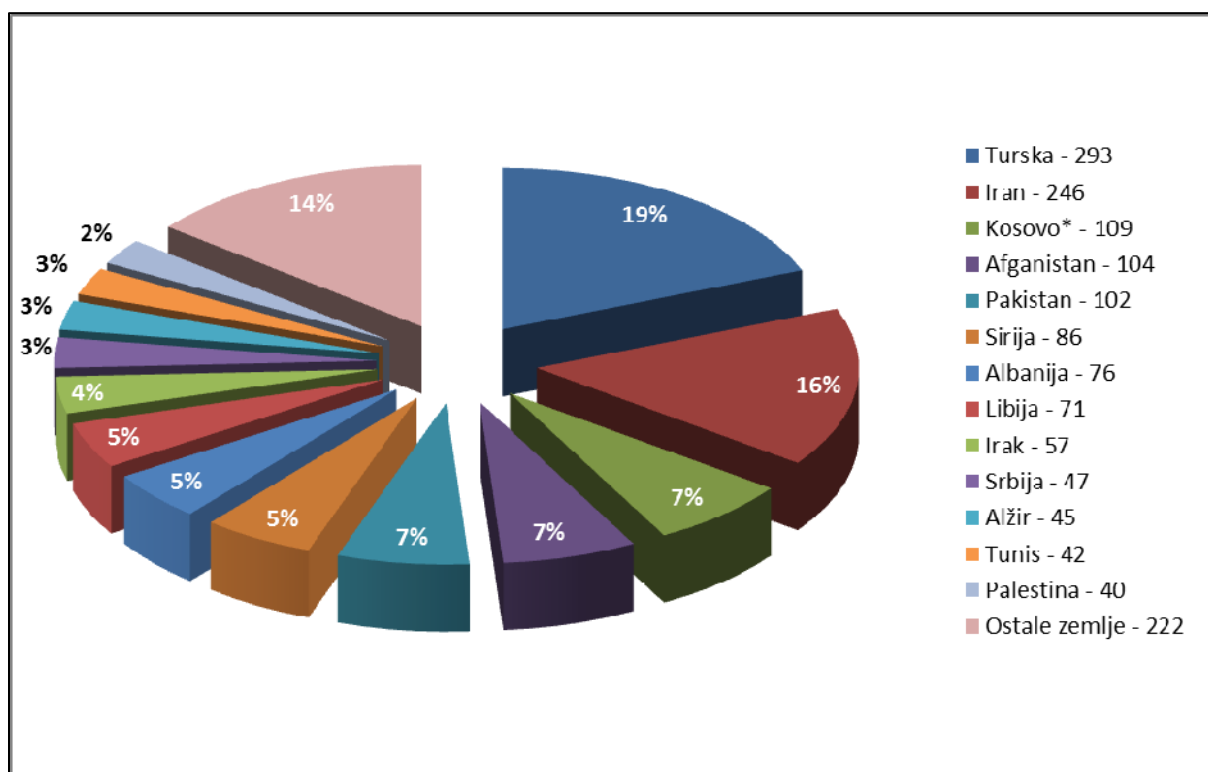
## 4.2. Rješenja o protjerivanju

Tijekom 2017. godine, doneseno je ukupno 927 rješenja o protjerivanju, dok je ovaj broj u 2018. godini iznosio 1.540 što predstavlja značajno povećanje od 66,13%.

Također u 2018. godini doneseno je 17 rješenja o otkazu bezviznog ili privremenog boravka s mjerom protjerivanja, dok je taj broj u 2017. godini iznosio 38 što predstavlja smanjenje od 55,26%.

Izrečene mjere protjerivanja stranim državljanima najviše su izricane iz razloga što su prekršili propise o prelasku državne granice ili ostali u BiH nakon razdoblja važenja vize ili odobrenog boravka, osobama prihvaćenim po osnovi sporazuma o readmisiji, osobama pravomoćno osuđenim za kaznena djela, osobama kojima je otkazan boravak, a u određenom roku nisu dobrovoljno napustili zemlju, te ostalih propisanih razloga. Mjerom protjerivanja se također strancima zabranjuje ulazak u Bosnu i Hercegovinu u vremenskom razdoblju od 1 do 5 godina.

Prezentiramo grafički prikaz donesenih rješenja o protjerivanju za 2018. godinu razvrstan prema državljanstvima stranaca kojima je mjera izrečena.



## 4.3. Stavljanje stranaca pod nadzor

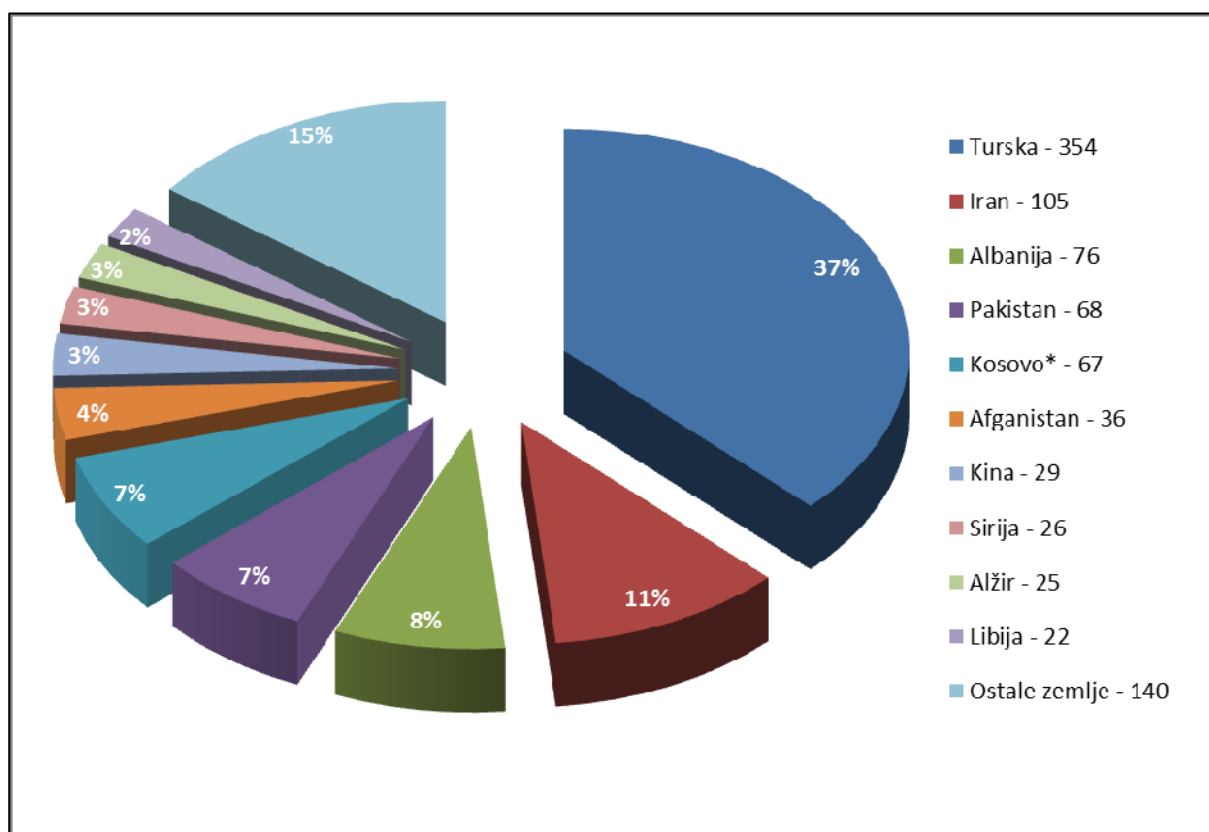
Stavljanje stranaca pod nadzor je mjera kojom se na temelju odredbi propisanih Zakonom o strancima donosi rješenje o stavljanju stranca pod nadzor, a stranac se smješta u Imigracijski centar. Imigracijski centar, u nadležnosti Službe za poslove sa strancima, prvobitnog kapaciteta 40 mjesta, stavljen je u funkciju 30.06.2008. godine od kada se mjera stavljanja stranca pod nadzor počela realizirati. Nova zgrada Imigracijskog centra, kapaciteta 80

mjesta, otvorena je 23.11.2009. godine. Otvorenjem novog objekta od čvrstog materijala, smještajni kapacitet Imigracijskog centra dodatno je proširen na 120 mjesta. Funkcioniranjem Imigracijskog centra stvorene su bitne pretpostavke za sigurni sustav udaljenja stranaca iz zemlje, jer Služba za poslove sa strancima može do konačnog udaljenja smjestiti pod nadzor svakog stranca koji je u neregularnom boravku u BiH, kada je očigledno da stranac neće dobrovoljno napustiti zemlju ili je prihvaćen po osnovi sporazuma o readmisiji, odnosno prijetnja javnom redu ili nacionalnoj sigurnosti BiH.

Tijekom 2017. godine, ukupno je 860 stranaca stavljeno pod nadzor u Imigracijski centar. Najviše ilegalnih migranata bili su državljani: Turske, Kosova\*, Albanije, Alžira i Pakistana. Također u 2017. godini je 37 osoba smješteno pod nadzor u mjestu boravišta ili u druge specijalizirane ustanove.

Tijekom 2018. godine, ukupno je 948 stranaca stavljeno pod nadzor u Imigracijski centar što predstavlja povećanje od 10,23%. Najviše ilegalnih migranata bili su državljani: Turske, Irana, Albanije, Pakistana, Kosova\* i Afganistana. Također u 2018. godini su 22 osobe smještene pod nadzor u mjestu boravišta ili u druge specijalizirane ustanove.

Prezentiramo grafički prikaz donesenih rješenja o stavljanju stranaca pod nadzor u Imigracijski centar za 2018. godinu razvrstan prema državljanstvima stranaca kojima je mjera izrečena.



#### 4.4. Prisilno udaljenje stranaca iz BiH

Udaljenje stranaca iz BiH je mjera koju poduzima Služba za poslove sa strancima u slučajevima kad je strancu doneseno rješenje kojim mu se nalaže napuštanje BiH i isto je postalo izvršno, a stranac u ostavljenom roku u rješenju za dobrovoljno vraćanje ne želi dobrovoljno napustiti BiH. Ova mjera podrazumijeva prisilno udaljenje stranca iz BiH.

Prema podacima iz Izvješća Službe za poslove sa strancima u 2018. godini su donesena 3 zaključka o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju, dok je taj broj u 2018. godini iznosio 1 zaključak o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju. Ovako mali broj prisilnih udaljenja je posljedica odluke stranaca da dobrovoljno i samoinicijativno napuste BiH. Navedeni pokazatelji ukazuju da se promovira i prioritetno koristi dobrovoljno vraćanje u zemlje podrijetla što je humaniji i efikasniji postupak u odnosu na prisilno vraćanje. Udaljenje stranaca je lakše, brže i ekonomičnije ukoliko se mogu koristiti sporazumi o readmisiji, što podrazumijeva da je Bosna i Hercegovina potpisala sporazum o readmisiji sa državom u koju se stranac udaljava i da je navedeni sporazum stupio na snagu.

### 5. Vraćanje neregularnih migranata

U ovom poglavlju prezentiraju se podatci i analizira kretanje osnovnih parametara u oblastima:

- Dobrovoljno vraćanje bosanskohercegovačkih državljana u BiH uz asistenciju i pomoć Međunarodne organizacije za migracije (IOM),
- Dobrovoljno vraćanje stranaca iz BiH u zemlje podrijetla uz pomoć IOM-a,
- Dobrovoljno vraćanje stranaca iz BiH u zemlje podrijetla uz asistenciju Službe za poslove sa strancima,
- Prihvatanje i vraćanje po sporazumima o readmisiji,
- Samostalno dobrovoljno vraćanje stranaca iz BiH.

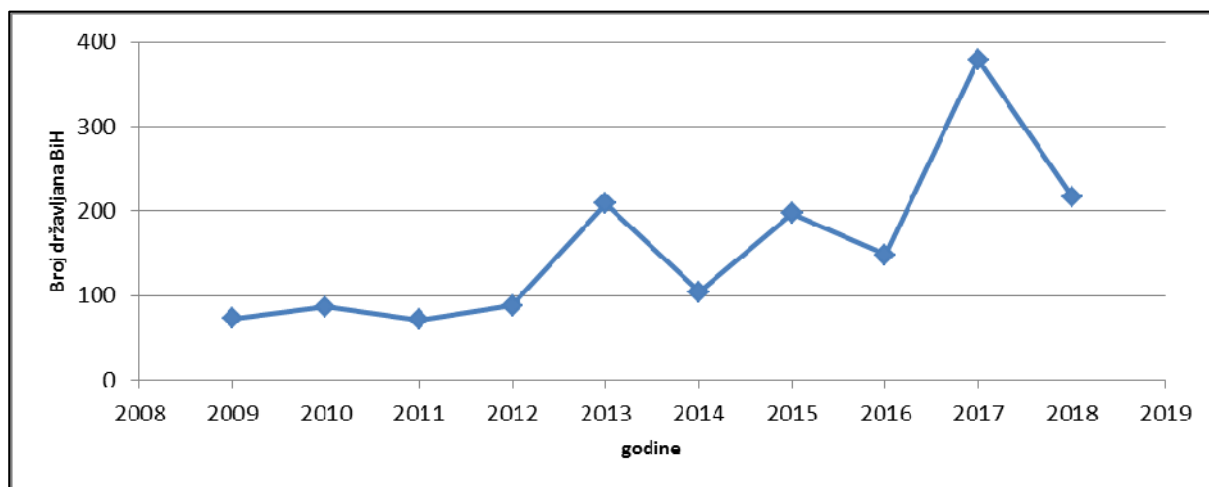
#### 5.1. Dobrovoljno vraćanje bosanskohercegovačkih državljana u BiH uz pomoć IOM-a

Bosna i Hercegovina je sudjelovala u programima dobrovoljnih vraćanja bosanskohercegovačkih državljana iz drugih zemalja. Programi dobrovoljnog vraćanja su realizirani uglavnom posredstvom IOM-a i za ovu oblast izvor podataka je IOM.

**Tablica 18. Ukupan broj bh. državljana vraćenih u BiH uz asistenciju IOM-a od 2009. do 2018. god.**

Godine	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	UKUPNO
Osobe	73	87	71	88	209	104	197	148	379	217	1.573

**Grafički prikaz broja vraćenih bh. državljana od 2009. do 2018. godine uz asistenciju IOM-a**



Po programima IOM-a u razdoblju od 2009. godine do 2018. godine dobrovoljno su se vratila 1.573 bosanskohercegovačka državljana u Bosnu i Hercegovinu, a prema prezentiranim podacima u razdoblju od 2009. do 2013. godine uočava se rastući trend bosanskohercegovačkih državljana koji se u Bosnu i Hercegovinu vraćaju na navedeni način, da bi u 2014. godini taj broj bio prepolovljen u odnosu na 2013. godinu. Također je uočen značajan porast broja vraćenih bosanskohercegovačkih državljana od 89% u 2015. godini u odnosu na prethodnu godinu, da bi u 2017. godini došlo do ponovno značajnog skoka za 156% i iznosio je 379 bosanskohercegovačkih državljana. U 2018. godini je došlo do ponovnog pada u odnosu na prethodnu godinu za 43%.

**Tablica 19. Broj državljana BiH koji su se dobrovoljno vratili uz pomoć IOM-a**

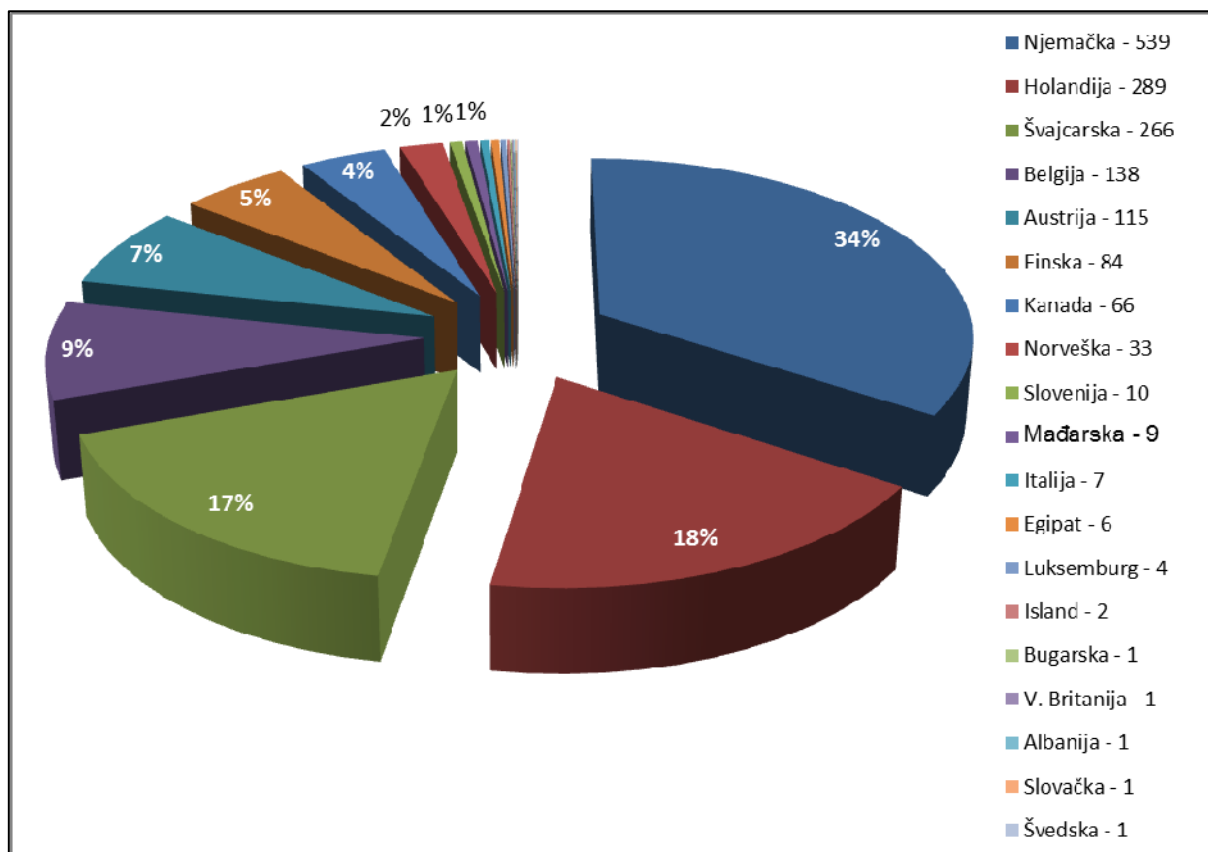
Red. br.	DRŽAVA	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Ukupno
1.	Njemačka	-	-	-	-	-	-	-	-	346	193	<b>539</b>
2.	Nizozemska	-	-	-	16	61	25	59	114	12	2	<b>289</b>
3.	Švicarska	56	76	33	28	34	7	11	10	4	7	<b>266</b>
4.	Belgija	5	2	20	5	41	29	13	5	10	8	<b>138</b>
5.	Austrija	-	-	-	1	13	-	101	-	-	-	<b>115</b>
6.	Finska	8	4	4	19	25	5	1	16	2	-	<b>84</b>
7.	Kanada	-	-	-	18	24	24	-	-	-	-	<b>66</b>
8.	Norveška	1	1	7	-	7	5	10	1	1	-	<b>33</b>
9.	Slovenija	-	-	-	-	1	5	1	-	2	1	<b>10</b>
10.	Mađarska	-	3	1	1	-	1	-	-	2	1	<b>9</b>
11.	Italija	-	-	-	-	3	1	-	-	-	3	<b>7</b>
12.	Egipat	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	<b>6</b>
13.	Luksemburg	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	<b>4</b>
14.	Island	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	<b>2</b>
15.	Bugarska	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	<b>1</b>



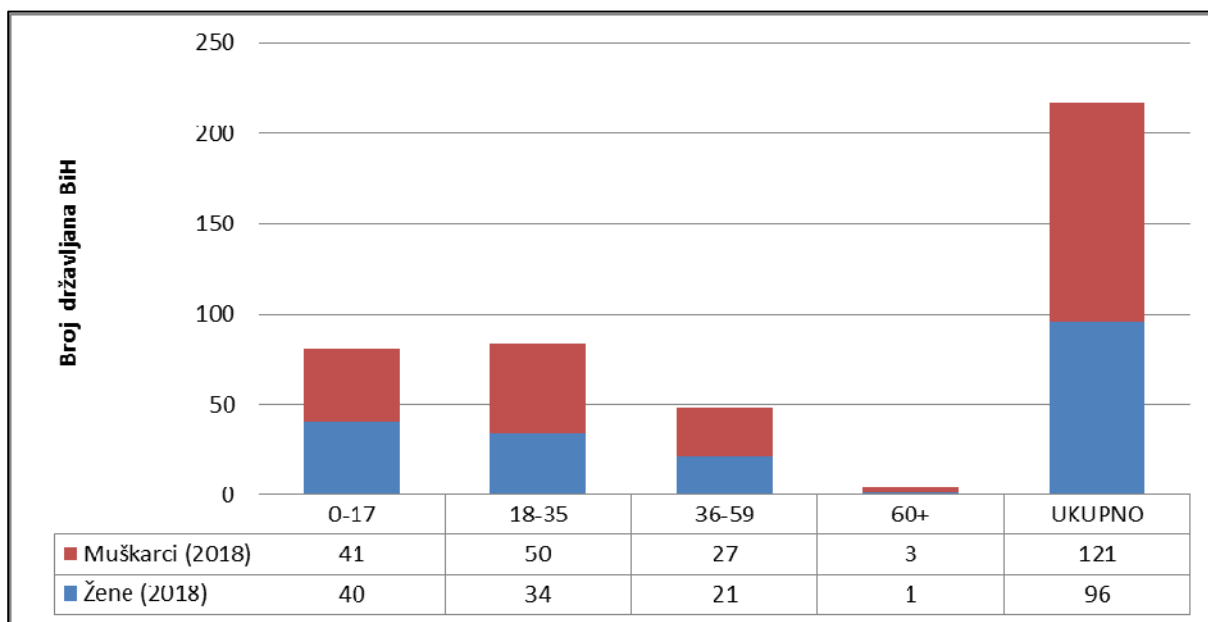
16.	V. Britanija	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
17.	Albanija	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
18.	Slovačka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
19.	Švedska	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
	<b>Ukupno</b>	<b>73</b>	<b>87</b>	<b>71</b>	<b>88</b>	<b>209</b>	<b>104</b>	<b>197</b>	<b>148</b>	<b>379</b>	<b>217</b>	<b>1.573</b>

Analizirajući podatke po zemljama iz kojih su se državljani BiH dobrovoljno vratili u Bosnu i Hercegovinu uz pomoć IOM-a, u razdoblju od 2009. do 2018. godine, uočava se da je najveći broj vraćanja realiziran iz Njemačke (34%), Nizozemske (18%), Švicarske (17%), a zatim Belgije (9%), Austrije (7%), Finske (5%), Kanade (4%), Norveške (2%), dok je navedeno vraćanje iz svih ostalih zemalja iznosio 4%. Najveće vraćanje državljana BiH u 2018. godini je bio iz Njemačke (89%).

**Grafički prikaz broja dobrovoljno vraćenih državljana BiH od 2009. do 2018. godine po zemljama iz kojih su se vratili**



Grafički prikaz broja bh. državljana koji su se vratili u BiH uz asistenciju IOM-a u 2018. godini prema dobi i spolu



U 2018. godini 217 bosanskohercegovačkih državljana se dobrovoljno vratilo u BiH, od toga 121 osoba muškog spola i 96 osoba ženskog spola. Najveći broj korisnika ovog programa bilo je u dobi manjoj od 35 godina starosti (76%).

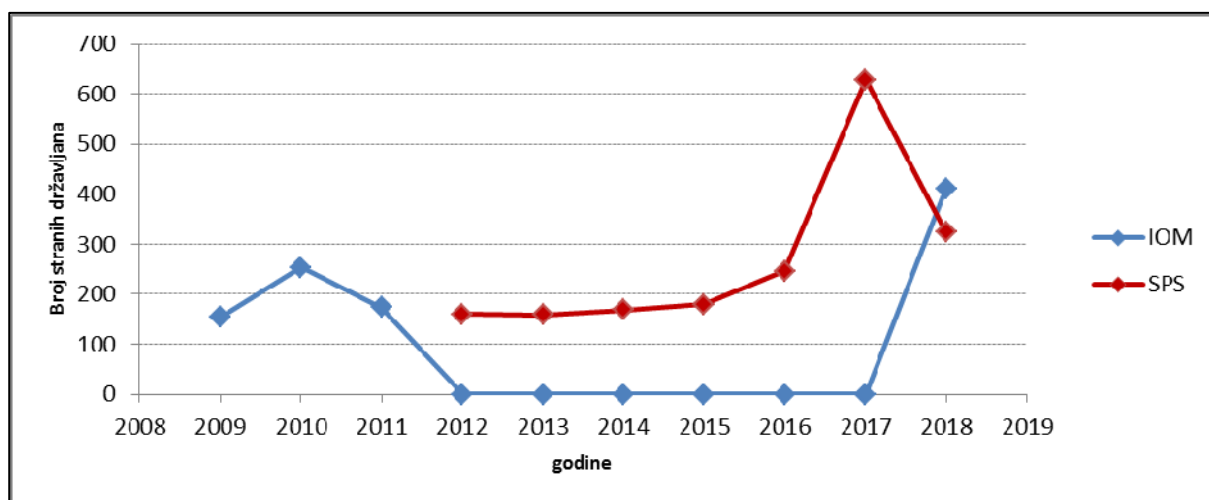
## 5.2. Dobrovoljno vraćanje stranaca iz BiH u zemlje podrijetla uz pomoć IOM-a i Službe za poslove sa strancima (SPS)

Zakonodavstvo u oblasti imigracija i azila u svim upravnim postupcima kada se rješavaju statusna pitanja stranaca u BiH, u slučajevima kad stranac treba napustiti BiH, ostavlja rok za dobrovoljno izvršenje rješenja. U slučajevima kad stranac želi dobrovoljno napustiti BiH, ali nema sredstava za vraćanje, može koristiti pomoć IOM-a i realizirati svoje vraćanje po programu „Pomoć pri dobrovoljnom vraćanju neregularnih migranata“ (u daljnjem tekstu - AVR) koji implementira IOM.

Tablica 20. Ukupan broj stranaca koji su se vratili iz BiH uz asistenciju IOM-a i SPS-a od 2009. do 2018. godine

Godine	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	UKUPNO
IOM	153	254	173	-	-	-	-	-	-	411	991
SPS	-	-	-	160	159	169	179	246	628	324	1.865

**Grafički prikaz broja stranaca koji su se vratili iz BiH uz asistenciju IOM-a i SPS-a od 2009. do 2018. godine**



Po programima IOM-a u razdoblju od 2009. godine do 2018. godine dobrovoljno je vraćen 991 strani državljanin iz BiH u zemlje podrijetla. Prema prezentiranim podacima ovaj vid vraćanja je bio u porastu u 2010. godini kada su vraćena 254 stranca iz BiH. U 2011. godini uočen je pad od nekih 32%. Nakon toga zbog nedostatka financijskih sredstava IOM u narednih šest godina nije organizirao nijedno dobrovoljno vraćanje iz BiH putem AVR programa. U 2018. godini IOM je putem AVR programa financirao dobrovoljno vraćanje iz BiH za 411 stranih državljana.

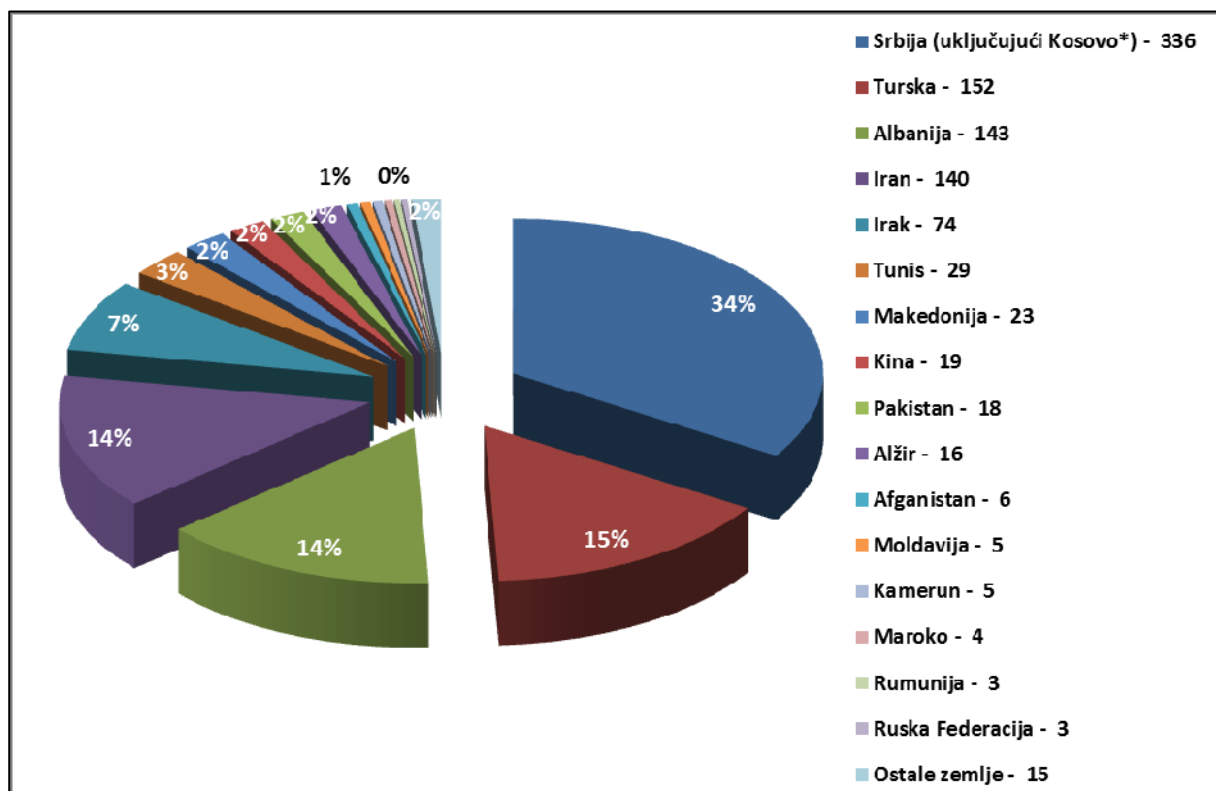
Kad se analizira vraćanje u 2018. godini u organizaciji IOM-a uočava se znatno vraćanje državljana Irana, Turske i Iraka.

**Tablica 21. Vraćanje stranaca iz BiH po AVR programu po godinama i državama povratka uz asistenciju IOM-a**

R.Br.	DRŽAVA	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Ukupno
1.	Srbija (uključujući Kosovo*)	68	132	135	-	-	-	-	-	-	1	<b>336</b>
2.	Turska	10	14	23	-	-	-	-	-	-	105	<b>152</b>
3.	Albanija	52	84	4	-	-	-	-	-	-	3	<b>143</b>
4.	Iran	-	-	-	-	-	-	-	-	-	140	<b>140</b>
5.	Irak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	74	<b>74</b>
6.	Tunis	-	2	2	-	-	-	-	-	-	25	<b>29</b>
7.	Makedonija	12	11	-	-	-	-	-	-	-	-	<b>23</b>
8.	Kina	1	2	-	-	-	-	-	-	-	16	<b>19</b>
9.	Pakistan	5	-	-	-	-	-	-	-	-	13	<b>18</b>

10.	Alžir	-	2	2	-	-	-	-	-	-	12	16
11.	Afganistan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	6
12.	Moldavija	1	1	2	-	-	-	-	-	-	1	5
13.	Kamerun	-	-	1	-	-	-	-	-	-	4	5
14.	Maroko	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	4
15.	Rumunjska	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
16.	Ruska Federacija	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	3
17.	Indija	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
18.	Azerbajdžan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
19.	Ukrajina	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	2
20.	Crna Gora	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	2
21.	Jordan	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	2
22.	Etiopija	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
23.	Kuba	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
24.	Filipini	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
25.	Gana	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
26.	Šri Lanka	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
<b>Ukupno</b>		<b>153</b>	<b>254</b>	<b>173</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>411</b>	<b>991</b>

Grafički prikaz broja vraćenih stranaca iz BiH od 2009. do 2018. godine po zemljama u koje su vraćeni uz asistenciju IOM-a



Uz činjenicu da od 2012. do 2017. godine nije bilo AVR programa za vraćanje stranaca iz BiH uz pomoć IOM-a, važno je naglasiti da je Služba za poslove sa strancima organizirala

dobrovoljno vraćanje. Od 2012. do 2017. godine Služba za poslove sa strancima je organizirala i izvršavala samostalno dobrovoljno vraćanje stranaca kroz implementaciju projekta „Prevencija ilegalnih migracija u BiH i regiji i dobrovoljno vraćanje ilegalnih migranata“, financiran od strane Vlade Švicarske Konfederacije i Vlade Lihtenštajna posredstvom Švicarske agencije za razvoj i suradnju (SDC).

U organizaciji Službe za poslove sa strancima od 2012. do 2018 godine je vraćeno ukupno 1.865 stranaca.

U 2017. godini Služba za poslove sa strancima je organizirala vraćanje za ukupno 628 stranaca što je za 155,28% više nego u 2016. godini. Od navedenih 628 stranaca, 361 stranac je vraćen kroz projekt financiran od strane Vlade Švicarske Konfederacije i Vlade Lihtenštajna posredstvom Švicarske agencije za razvoj i suradnju (SDC), dok je 267 stranaca vraćeno uz samostalnu asistenciju Službe za poslove sa strancima. Glavni razlog za izlazak iz Bosne i Hercegovine je donošenje rješenja o protjerivanju.

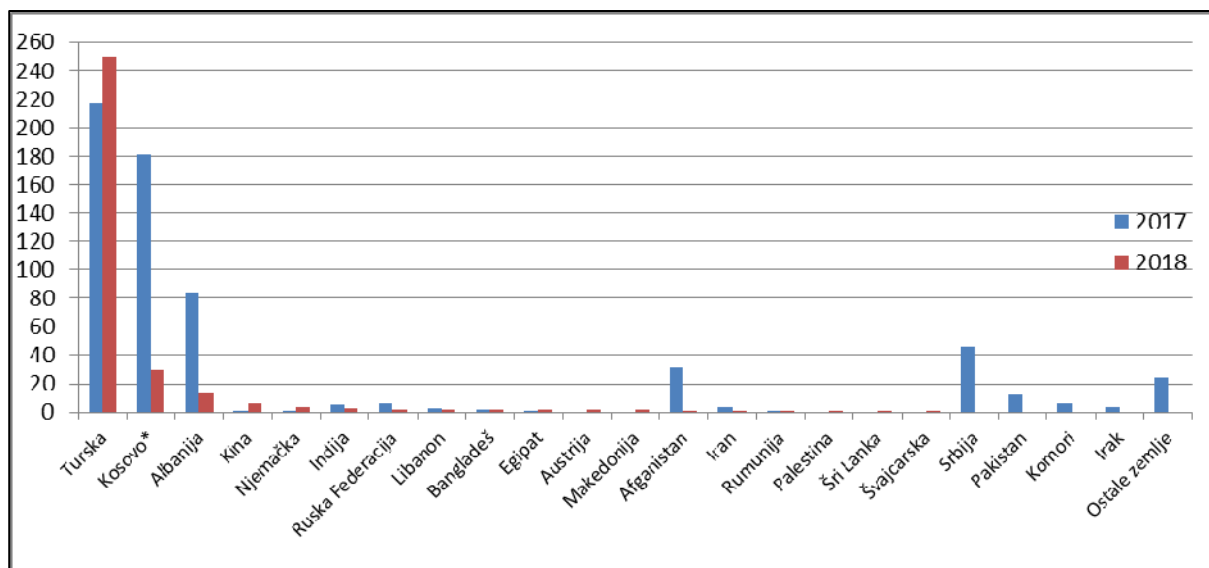
U 2018. godini Služba za poslove sa strancima je organizirala i izvršila samostalno dobrovoljno vraćanje za 324 osoba.

**Tablica 22. Broj dobrovoljnih vraćanja stranaca iz BiH u organizaciji Službe za poslove sa strancima u 2017. i 2018. godini razvrstan po državama**

R.br.	Država	2017	2018
1.	Turska	217	250
2.	Kosovo*	181	30
3.	Albanija	83	13
4.	Kina	1	6
5.	Njemačka	1	4
6.	Indija	5	3
7.	Ruska Federacija	6	2
8.	Libanon	3	2
9.	Bangladeš	2	2
10.	Egipat	1	2
11.	Austrija	-	2
12.	Makedonija	-	2
13.	Afganistan	31	1
14.	Iran	4	1
15.	Rumunjska	1	1
16.	Palestina	-	1
17.	Šri Lanka	-	1
18.	Švicarska	-	1

R.br.	Država	2017	2018
19.	Srbija	46	-
20.	Pakistan	12	-
21.	Komori	6	-
22.	Irak	4	-
23.	Crna Gora	3	-
24.	Jordan	3	-
25.	Slovenija	3	-
26.	Sirija	3	-
27.	Hrvatska	2	-
28.	Tunis	2	-
29.	Azerbajdžan	1	-
30.	Bugarska	1	-
31.	Češka Republika	1	-
32.	Džibuti	1	-
33.	Gana	1	-
34.	Nizozemska	1	-
35.	Kamerun	1	-
36.	Tanzanija	1	-
	<b>Ukupno</b>	<b>628</b>	<b>324</b>

**Grafički prikaz broja dobrovoljnih vraćanja stranaca iz BiH u organizaciji Službe za poslove sa strancima u 2017. i 2018. godini**



### 5.3. Vraćanje po sporazumima o readmisiji

Sporazumi o readmisiji su sporazumi koji olakšavaju i ubrzavaju vraćanje državljana ugovornih strana koji borave bez dozvola boravka u drugoj ugovornoj strani, kao i državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva koje su ilegalno sa teritorija jedne ugovorne strane izravno otišle na teritorij druge ugovorne strane.

Realizacija sporazuma o readmisiji u dijelu prihvaćanja državljana BiH, odnosno provjere identiteta i državljanstva vrši se preko Ministarstva sigurnosti – Sektora za imigraciju, a u dijelu prihvaćanja državljana trećih zemalja i osoba bez državljanstva kao i vraćanja iz BiH realizaciju provodi Služba za poslove sa strancima.

#### 5.3.1. Prihvaćanje i predaja po sporazumima o readmisiji

Po svim sporazumima o readmisiji posredstvom Ministarstva sigurnosti – Sektora za imigraciju, koji je nadležan za realizaciju sporazuma u dijelu prihvaćanja državljana BiH, u 2018. godini obrađeno je prihvaćanje za 774 osobe. Nakon provjere identiteta i državljanstva BiH ili postupanja sukladno članku 6. Sporazuma između BiH i Europske zajednice o readmisiji osoba koje borave bez dozvole, prihvaćanje je odobreno za 540 osoba koje su bile državljani BiH što čini smanjenje od 45,67% u odnosu na 2017. godinu kada je odobreno prihvaćanje za 994 osobe. Od odobrenih zahtjeva za 540 osoba, 316 osoba se odnosi na redovite zahtjeve za readmisiju, a 224 osobe se odnose na readmisiju sukladno članku 6. Sporazuma između BiH i Europske zajednice o readmisiji osoba koje borave bez dozvole. Također je za 234 osobe odbijeno prihvaćanje jer iste nisu bili državljani BiH. Najveći broj prihvaćanja državljana BiH u 2018. godini je realiziran iz SR Njemačke (56,67%).

**Tablica 23. Prihvaćanje državljana BiH u 2017. i 2018. godini po osnovi zahtjeva za readmisiju**

R.br.	Država	2017	2018
1.	Njemačka	740	306
2.	Francuska	60	102
3.	Austrija	44	37
4.	Švedska	56	23
5.	Švicarska	23	22
6.	Belgija	23	12
7.	Nizozemska	13	9
8.	Crna Gora	9	9
9.	Hrvatska	12	4
10.	Srbija	3	4

R.br.	Država	2017	2018
11.	Slovenija	6	2
12.	Moldavija	1	2
13.	Turska		2
14.	Italija	1	1
15.	Ruska Federacija	1	1
16.	Bugarska	1	1
17.	Mađarska	-	1
18.	Poljska	-	1
19.	Luksemburg	-	1
20.	Velika Britanija	1	-
	<b>Ukupno</b>	<b>994</b>	<b>540</b>

Prezentirani podaci pokazuju da je po osnovi sporazuma o readmisiji u kojima je provjeru identiteta i državljanstva BiH vršio Sektor za imigraciju Ministarstva sigurnosti BiH ili postupao sukladno članku 6. Sporazuma između BiH i Europske zajednice o readmisiji osoba koje borave bez dozvole, odobreno prihvaćanje za 540 državljana BiH. Također je evidentirano u Analizi rada Granične policije BiH za 2018. godinu<sup>10</sup> da je tijekom 2018. godine vraćeno 1.034 državljana BiH iz zemalja s kojima BiH ima potpisane sporazume o readmisiji. Usporednom analizom podataka iz raspoloživih izvora je evidentno da su 494 osobe izravno vraćene Graničnoj policiji BiH bez prethodne najave Sektoru za imigraciju Ministarstva sigurnosti BiH.

Prema godišnjem izvješću Službe za poslove sa strancima po osnovi sporazuma o readmisiji u 2018. godini ukupno su prihvaćena 652 stranca i svi su po osnovi Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Hrvatske o vraćanju i prihvaćanju osoba čiji je ulazak i boravak nezakonit.<sup>11</sup>

Što se tiče predaje osoba u 2018. godini, prema podacima Službe za poslove sa strancima, po osnovi sporazuma o readmisiji, ukupno je predato 670 stranaca, od čega je 450 stranaca predato po osnovi Sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Srbije o vraćanju i prihvaćanju osoba čiji je ulazak i boravak nezakonit, 193 stranca po osnovi Sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Crne Gore o vraćanju i prihvaćanju osoba čiji je ulazak ili boravak nezakonit, 26 stranaca po osnovi Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Vijeća ministara BiH o vraćanju i prihvaćanju osoba čiji je ulazak ili boravak nezakonit i 1 stranac po osnovi Sporazuma između BiH i Europske zajednice o vraćanju i prihvaćanju osoba čiji je ulazak ili boravak nezakonit.<sup>12</sup>

### 5.3.2. Prihvaćanje po sporazumu o readmisiji s Republikom Hrvatskom

Sporazum o readmisiji po kojem BiH kontinuirano prima najviše osoba je Sporazum s Republikom Hrvatskom, bilo da se radi o državljanima BiH koji borave bez dozvola boravka u

<sup>10</sup> Granična policija BiH. „Analiza rada Granične policije BiH za 2018. godinu“ Sarajevo, siječanj 2019. godine, str. 22.

<sup>11</sup> Služba za poslove sa strancima BiH. „Izvješće o radu Službe za poslove sa strancima za 2018. godinu“ Sarajevo, siječanj 2019. godine

<sup>12</sup> Služba za poslove sa strancima BiH. „Izvješće o radu Službe za poslove sa strancima za 2018. godinu“ Sarajevo, siječanj 2019. godine

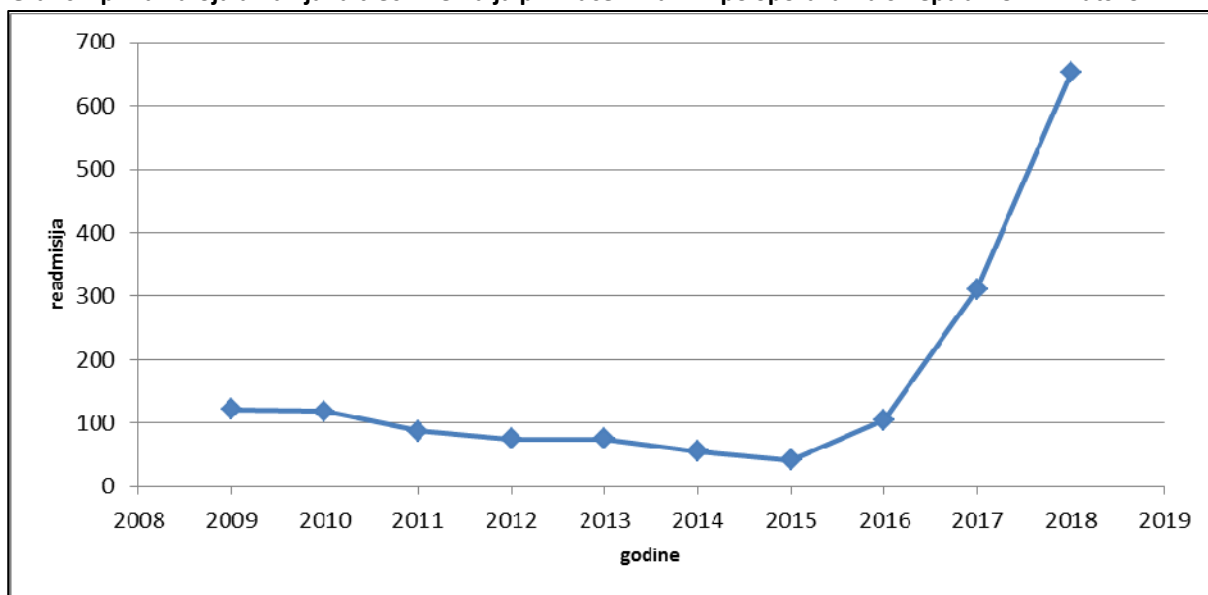
Republici Hrvatskoj ili su „po istoj osnovi“ vraćeni iz drugih zemalja u Republiku Hrvatsku, kao i državljanima trećih zemalja ili osobama bez državljanstva koje su ilegalno sa teritorija Bosne i Hercegovine otišle u Republiku Hrvatsku.

Sporazum o readmisiji s Republikom Hrvatskom je jedan od parametara koji se koristi za praćenje ilegalnih migracija, prvenstveno u domenu prihvaćanja državljana trećih zemalja koji su preko teritorija BiH bilo na osnovi legalnog ili ilegalnog ulaska u BiH ilegalno izašli prema Republici Hrvatskoj, odnosno zemljama zapadne Europe. U cilju prezentiranja navedenog parametra, prema podacima Granične policije BiH i Službe za poslove sa strancima, prikazujemo prihvaćanje u BiH državljana trećih zemalja po navedenom sporazumu s Republikom Hrvatskom.

**Tablica 24. Prihvaćanje državljana trećih zemalja po Sporazumu o readmisiji s Republikom Hrvatskom**

Godine	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Prihvaćanje osoba u BiH	122	119	88	75	75	55	42	105	311	652

**Grafički prikaz broja državljana trećih zemalja prihvaćenih u BiH po Sporazumu s Republikom Hrvatskom**



Analizirajući trend prihvaćanja državljana trećih zemalja po Sporazumu o readmisiji s Republikom Hrvatskom uočava se konstantno opadajući trend od 2009. do 2015. godine, da bi poslije tog razdoblja došlo do konstantnog rastućeg trenda. U 2017. i 2018. godini ovaj broj se značajno povećao što je posljedica migracijskih kretanja u regiji.

Do 2015. godine za ovu vrstu podataka su korištena izvješća Granične policije BiH, dok je izvor podataka za posljednje tri godine Služba za poslove sa strancima.



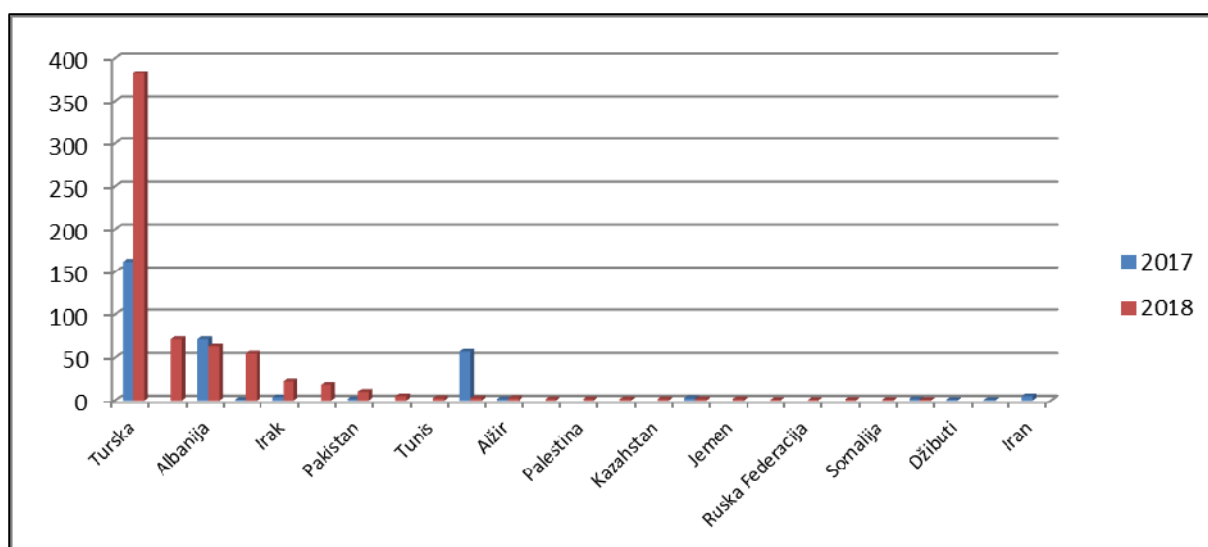
Prema podacima Službe za poslove sa strancima broj prihvaćenih stranaca u 2017. godini je iznosio 324 stranca, i to: po Sporazumu o readmisiji s Republikom Hrvatskom 311 stranaca, po Sporazumu o readmisiji sa SR Njemačkom 13 stranaca.<sup>13</sup>

Što se tiče 2018. godine prema podacima Službe za poslove sa strancima broj prihvaćenih stranaca je iznosio 652 stranca i svi su po osnovi Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Hrvatske o vraćanju i prihvaćanju osoba čiji je ulazak i boravak nezakonit.<sup>14</sup>

**Tablica 25. Prihvaćanje državljana trećih zemalja po Sporazumu o readmisiji s Republikom Hrvatskom za 2017. i 2018. godinu**

R.br.	Država	2017	2018	%
1.	Turska	162	382	135,80%
2.	Iran	-	71	-
3.	Albanija	71	63	-11,27%
4.	Sirija	1	55	5.400,00%
5.	Irak	4	22	450,00%
6.	Kina	-	18	-
7.	Pakistan	2	10	400,00%
8.	Libija	-	5	-
9.	Tunis	-	3	-
10.	Kosovo*	57	3	-94,74%
11.	Alžir	2	3	50,00%
12.	Afganistan	-	2	-
13.	Palestina	-	2	-
14.	Maroko	-	2	-
15.	Kazahstan	-	2	-
16.	Indija	3	2	-33,33%
17.	Jemen	-	2	-
18.	Sudan	-	1	-
19.	Ruska Federacija	-	1	-
20.	Libanon	-	1	-
21.	Somalija	-	1	-
22.	Bangladeš	2	1	-50,00%
23.	Džibuti	1	-	-100,00%
24.	Gana	1	-	-100,00%
25.	Iran	5	-	-100,00%
	<b>Ukupno</b>	<b>311</b>	<b>652</b>	<b>109,65%</b>

**Grafički prikaz prihvata državljana trećih zemalja u BiH po Sporazumu s R. Hrvatskom za 2017. i 2018. godinu**



<sup>13</sup> Služba za poslove sa strancima BiH. „Izveštje o radu Službe za poslove sa strancima za 2017. godinu“ Sarajevo, siječanj 2018. godine

<sup>14</sup> Služba za poslove sa strancima BiH. „Izveštje o radu Službe za poslove sa strancima za 2018. godinu“ Sarajevo, siječanj 2019. godine

Analizom podataka uočava se u 2018. godini značajno povećanje prihvaćanja državljana Turske, Irana, Sirije i Iraka u BiH po sporazumu o readmisiji s Republikom Hrvatskom. Prikazani statistički podatci o prihvaćanju i predaji stranih državljana ukazuju da je BiH još uvijek tranzitno područje s teritorija Srbije i Crne Gore ka Republici Hrvatskoj.

#### 5.4. Samostalno dobrovoljno vraćanje stranaca iz BiH

Samostalno dobrovoljno vraćanje stranaca iz BiH u proteklom razdoblju prezentirano posredstvom podataka koje vodi Služba za poslove sa strancima pod nazivom „stranci koji su samostalno napustili BiH u roku ostavljenom za dobrovoljno napuštanje“, u kojim su prikazani podatci o svim strancima kojima je Služba za poslove sa strancima rješenjem naložila napuštanje teritorija BiH i/ili ostavila rok za dobrovoljno napuštanje teritorija BiH i koji su se u ostavljenom roku za dobrovoljno napuštanje BiH vratili u zemlju podrijetla.

Prema podacima Službe za poslove sa strancima, broj stranih državljana koji su samostalno napustili BiH u roku ostavljenom za dobrovoljno napuštanje BiH u 2017. godini je iznosio 801 osobu, a u 2018. godini taj broj je iznosio 1.142 osobe, što je značajno povećanje za 42,57%.

**Tablica 26. Broj stranih državljana koji su samostalno napustili BiH u roku ostavljenom za dobrovoljno napuštanje u 2017. i 2018. godini**

R.br.	Država	2017	2018
1.	Srbija	243	213
2.	Iran	1	196
3.	Turska	92	128
4.	Hrvatska	31	58
5.	Irak	7	51
6.	Crna Gora	47	47
7.	Pakistan	8	37
8.	Kosovo*	26	36
9.	Afganistan	11	31
10.	Tunis	-	30
11.	Kina	15	27
12.	Makedonija	29	26
13.	Sirija	10	20
14.	SAD	22	15
15.	Njemačka	14	14
16.	Alžir	13	12
17.	Indija	2	12
18.	Slovenija	9	12
19.	Italija	7	11
20.	Jordan	6	11
21.	Libija	9	11
22.	Saudijska Arabija	23	9
23.	Maroko	2	7
24.	Austrija	17	6
25.	Ruska Federacija	2	6
26.	Španjolska	3	6
27.	Albanija	20	5
45.	Irska	-	2
46.	Južni Sudan	-	2
47.	Francuska	6	2
48.	Nizozemska	-	2
49.	Indonezija	3	2
50.	Kamerun	-	2
51.	Kanada	-	2
52.	Koreja, Republika	1	2
53.	Kuba	4	2
54.	Slovačka	4	2
55.	Švicarska	1	2
56.	Velika Britanija	8	2
57.	Australija	-	1
58.	Azerbajdžan	-	1
59.	Belgija	1	1
60.	Češka Republika	2	1
61.	Etiopija	2	1
62.	Grčka	2	1
63.	Honduras	1	1
64.	Južna Afrika	-	1
65.	Cipar	-	1
66.	Uzbekistan	-	1
67.	Jemen	-	1
68.	Kolumbija	1	1
69.	Mađarska	4	1
70.	Portugal	-	1
71.	UA Emirati	3	1

28.	Egipat	5	5
29.	Izrael	1	5
30.	Kuvajt	5	5
31.	Malezija	5	5
32.	Rumunjska	20	5
33.	Brazil	1	4
34.	Filipini	4	4
35.	Libanon	-	4
36.	Moldavija	1	4
37.	Poljska	12	4
38.	Vijetnam	-	4
39.	Gana	-	3
40.	Komori	-	3
41.	Palestina	3	3
42.	Ukrajina	1	3
43.	Bahrein	-	2
44.	Barbados	-	2
72.	Zelenortska Ostrva	-	1
73.	Bangladeš	1	-
74.	Bugarska	4	-
75.	Čad	5	-
76.	Danska	1	-
77.	Gruzija	1	-
78.	Katar	3	-
79.	Meksiko	2	-
80.	Nigerija	1	-
81.	Norveška	1	-
82.	Oman	1	-
83.	Panama	1	-
84.	Sudan	6	-
85.	Svazilend	1	-
86.	Švedska	2	-
87.	Venecuela	1	-
	<b>Ukupno</b>	<b>801</b>	<b>1.142</b>

Evidentno je povećanje broja vraćanja državljana Irana i Turske i smanjenje broja vraćanja državljana Srbije.

## 6. Međunarodna zaštita (azil)

Zahtjeve za azil u BiH, do 30.06.2004. godine, zaprimao je i rješavao UNHCR sukladno svome mandatu i procedurama UNHCR-a. Vođenje postupka po zahtjevu za međunarodnu zaštitu (azil) u BiH preuzele su institucije BiH od 01.07.2004. godine. Zaprimanje zahtjeva za međunarodnu zaštitu (azil) u BiH provodi se sukladno zakonodavstvu i procedurama BiH.

Prema trenutno važećem Zakonu o azilu („Sl. Glasnik BiH“, broj 11/16 i 16/16) tijelo koje u prvom stupnju rješava po zahtjevima za azil je Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil. Tijelo koji rješava po tužbama izjavljenim na prvostupanjska rješenja, u ovom postupku, je Sud BiH. Stranci su, prema Zakonu o azilu, zaštićeni načelom zabrane vraćanja **„non-refoulement“** od vraćanja u zemlju gdje postoji stvarni rizik da će biti podvrgnuti smrtnoj kazni ili pogubljenju, mučenju, neljudskom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju. U postupku po zahtjevima azil se, prije svega, ispituje utemeljenost razloga za dodjelu **izbjegličkog statusa** u BiH podnositelju zahtjeva za koga postoje ozbiljni razlozi za vjerovanje da će se vraćanjem u zemlju podrijetla ili zemlju uobičajenog mjesta boravka suočiti sa stvarnim rizikom od progona zbog rase, vjere, nacije, političkog mišljenja ili pripadnosti određenoj društvenoj skupini. Dalje se, u postupku po zahtjevu za azil u BiH, posebna pozornost poklanja ispitivanju postojanja razloga za poštivanje načela zabrane vraćanja **„non-refoulement“** u kontekstu dodjele dopunske zaštite, **supsidijarne zaštite**. Uvjete za dodjelu supsidijarne zaštite strancu ispituje Ministarstvo sigurnosti - Sektor za azil, u postupku azila, nakon što utvrdi da stranac ne ispunjava uvjete za dodjelu izbjegličkog statusa. S tim u vezi, supsidijarna zaštita odobrava se strancu koji ne ispunjava uvjete za odobrenje statusa izbjeglice ako postoje ozbiljni razlozi za vjerovanje da će se vraćanjem u

zemlju podrijetla ili zemlju uobičajenog mjesta boravka suočiti sa stvarnim rizikom od teške povrede ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Ukoliko strancu nije odobren izbjeglički status ni supsidijarna zaštita zbog primjene klauzula isključenja, ali se u postupku azila utvrdi da postoji ozbiljan rizik da će vraćanjem ili prisilnim udaljenjem u drugu zemlju biti podvrgnut smrtnoj kazni ili pogubljenju, mučenju ili drugom nečovječnom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju, strancu se dozvoljava **ostanak u BiH** sukladno Zakonu o strancima, kojim se regulira oblast kretanja i boravka stranaca.

Odluke po zahtjevu za azil koje donosi Ministarstvo sigurnosti - Sektor za azil, kao prvostupanjski organ, mogu biti:

- a) usvaja se zahtjev i priznaje status izbjeglice;
- b) usvaja se zahtjev i priznaje status supsidijarne zaštite;
- c) odbija se zahtjev i određuje rok za dobrovoljno napuštanje BiH;
- d) odbija se zahtjev i utvrđuje da ne može biti udaljen iz BiH iz razloga propisanih načelom zabrane vraćanja iz članka 6. (2) Zakona o azilu;
- e) postupak po zahtjevu za azil se obustavlja i određuje rok za dobrovoljno napuštanje BiH; ili
- f) odbacuje se zahtjev za azil i određuje rok za dobrovoljno napuštanje BiH.

U cilju definiranja trenda u oblasti azila prezentiramo podatke o podnešenim zahtjevima za azil u razdoblju od 2009. godine do 2018. godine. U promatranom razdoblju zahtjevi za azil u BiH podnošeni su Ministarstvu sigurnosti – Sektoru za azil.

Nadležna tijela BiH su od 01.01.2009. godine do 31.12.2018. godine zaprimili 1.678 zahtjeva za azil. Po osnovi 1.678 zahtjeva, azil u BiH su zatražile 2.453 osobe. U navedenom razdoblju nadležno tijelo BiH (Ministarstvo sigurnosti BiH - Sektor za azil) odobrilo je izbjeglički status za 8 osoba, a za 96 osoba je odobrena supsidijarna zaštita.

**Tablica 27. Broj osoba koje su zatražile azil u BiH od 2009. do 2018. godine**

Godine	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Ukupno
Broj osoba	71	64	46	53	100	45	46	79	381	1.568	2.453

**Tablica 27a. Broj osoba kojima je priznat izbjeglički status u BiH od 2009. do 2018. godine**

Godine	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Ukupno
Broj osoba	1	-	-	-	2	5	-	-	-	-	8

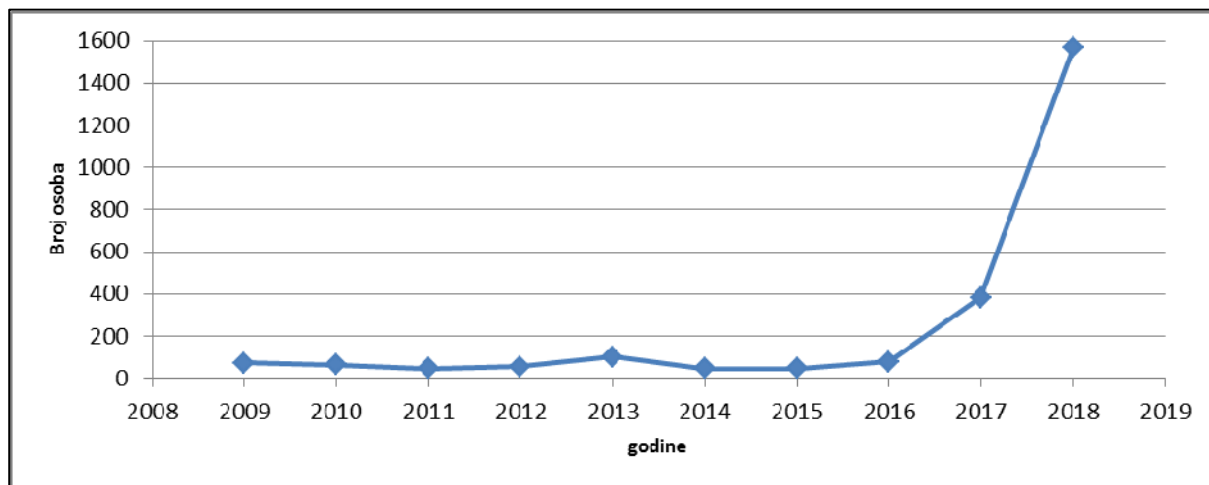
U promatranom razdoblju, od ukupnog broja priznatih izbjeglica, 4 osobe su iz Sirijske Arapske Republike i po jedna osoba iz Crne Gore, Kameruna, Palestine i Mijanmara.

**Tablica 27b. Broj osoba kojima je priznata supsidijarna zaštita u BiH od 2009. do 2018. godine**

Godine	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Ukupno
Broj osoba	1	4	-	25	28	8	5	6	8	11	96

U promatranom razdoblju, od ukupnog broja osoba s priznatom supsidijarnom zaštitom, 67 osobe su iz Sirijske Arapske Republike, 6 iz Iraka, 11 iz Turske, 5 iz Srbije, 3 iz Eritreje, te po jedna iz Egipta, Palestine, Pakistana i Somalije.

Grafički prikaz broja osoba koje su zatražile azil u BiH od 2009. do 2018. godine



Analizom grafičkog prikaza može se vidjeti da od 2008. do 2012. godine dolazi do blagog opadanja broja osoba koje su zatražile azil u BiH.

Dalje, u 2013. godini dolazi do povećanja broja zahtjeva za azil u BiH u odnosu na 2012. godinu (sa 40 zahtjeva na 73 zahtjeva), dok je broj osoba koje su zatražile azil, u istom razdoblju, povećan za 88,68% (100 osoba u 2013. godini u odnosu na 53 osobe u 2012. godini). Povećanje broja tražitelja azila u BiH, u ovom razdoblju, posljedica je priljeva državljana Sirijske Arapske Republike zbog ratnih dešavanja u tom području.

U 2014. godini dolazi do ponovnog smanjenja broja tražitelja azila za 55%, da bi se taj broj zadržao skoro na istoj razini u 2015. godini, dok u 2017. godini dolazi do naglog povećanja broja tražitelja azila za 382% gdje se evidentira najveći broj iz Alžira, Pakistana, Sirijske Arapske Republike i Afganistana.

Obzirom da se Bosna i Hercegovina u 2018. godini suočila s višestrukim povećanjem broja osoba koje su iskazale namjeru za podnošenjem zahtjeva za azil došlo je i do značajnog povećanja broja tražitelja azila u odnosu na prethodnu godinu od 311%.

Nakon ulaska u BiH preko granice sa Srbijom i Crnom Gorom, najveći broj migranata se izravno pojavljuju u terenskim centrima Službe za poslove sa strancima kako bi izrazili namjeru za podnošenje zahtjeva za azil u BiH. Od ukupno 23.902 evidentirana stranca namjeru za podnošenje zahtjeva za azil u BiH u 2018. godini iskazalo je 22.499 osoba.

Osobi koja je iskazala namjeru za podnošenja zahtjeva za azil izdaje se potvrda o iskazanoj namjeri za podnošenje zahtjeva za azil s rokom trajanja od 14 dana, kao rokom koji je predviđen Zakonom o azilu koji se primjenjuje u situacijama velikog broja istovremeno iskazanih namjera. U navedenom roku stranac treba podnijeti zahtjev za azil Sektoru za azil

Ministarstva sigurnosti BiH. Iskazivanje namjere za podnošenje zahtjeva za azil u BiH je instrument koji omogućava pravo na boravak na teritoriju BiH u roku njene valjanosti.<sup>15</sup>

U 2018. godini zahtjev za azil u BiH je podnijelo 1.568 osoba što čini oko 7% od ukupnog broja iskazanih namjera za podnošenje zahtjeva za azil. Najveći broj zahtjeva za azil je podnesen od strane državljanina Irana (364), Pakistana (350), Afganistana (334), Sirije (189) i Iraka (116) što predstavlja 86% od ukupnog broja zahtjeva za azil. Razlika između broja iskazanih namjera za podnošenje zahtjeva za azil i stvrano podnesenih zahtjeva za azil je izravan pokazatelj zlorabe azilantskog sustava u BiH na način da se nezakonit boravak u BiH ozakoni iskazivanjem namjere za azil na teritoriju BiH na određeno razdoblje, a zatim koristi za nezakonit odlazak prema Hrvatskoj. U 2018. godini najveći broj zahtjeva za azil je riješen donošenjem zaključaka o obustavi postupka<sup>16</sup>.

U cilju analize aktualne situacije u oblasti azila prezentiramo podatke koji se odnose na podnesene zahtjeve za azil i broj osoba obuhvaćenih tim zahtjevima u 2017. i 2018. godini.

**Tablica 28. Broj zahtjeva (osoba) koje su podnijele zahtjev za azil u BiH u 2017. i 2018. godini**

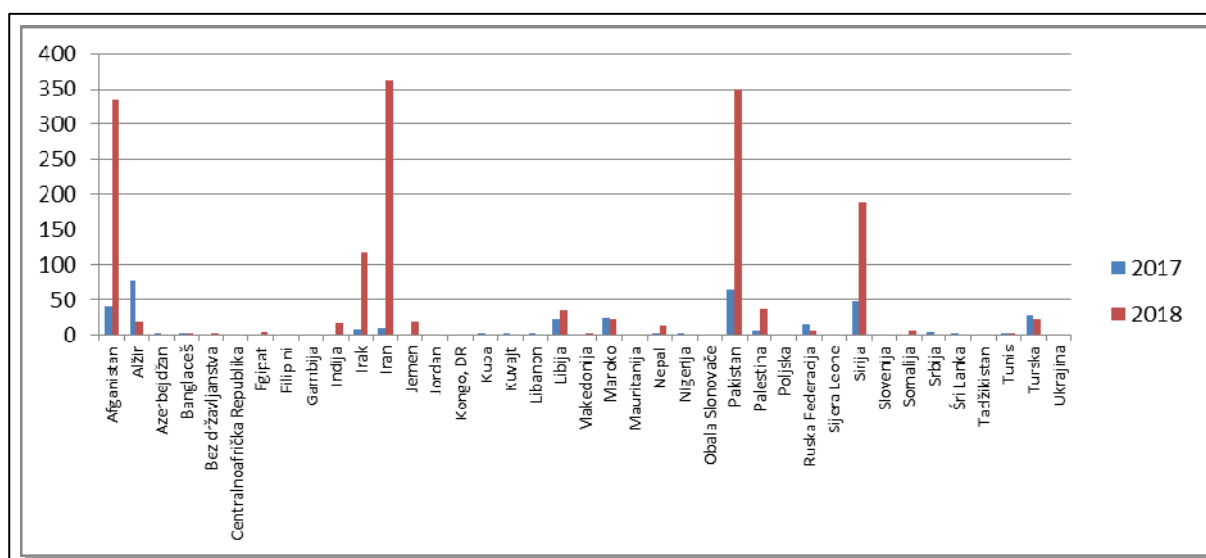
AZIL		2017		2018		%	
R.Br.	Država	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba
1.	Afganistan	37	41	128	334	245,94%	802,70%
2.	Alžir	77	77	18	18	76,62%	76,62%
3.	Azerbajdžan	3	3	1	1	-66,67%	-66,67%
4.	Bangladeš	2	2	2	2	0,00%	0,00%
5.	Bez državljanstva	-	-	3	3	-	-
6.	Centralnoafrička Republika	-	-	1	1	-	-
7.	Egipat	-	-	4	4	-	-
8.	Filipini	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
9.	Gambija	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
10.	Indija	-	-	16	16	-	-
11.	Irak	8	8	39	116	387,50%	1.350,00%
12.	Iran	9	10	157	364	1.644,44%	3.540,00%
13.	Jemen	-	-	11	18	-	-
14.	Jordan	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
15.	Kongo, DR	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
16.	Kuba	2	2	-	-	-100,00%	-100,00%
17.	Kuvajt	1	3	1	1	0,00%	-66,67%
18.	Libanon	3	3	-	-	-100,00%	-100,00%
19.	Libija	21	21	35	35	66,67%	66,67%
20.	Makedonija	1	1	1	2	0,00%	100,00%
21.	Maroko	26	26	22	22	-15,38%	-15,38%
22.	Mauritanija	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
23.	Nepal	3	3	11	13	266,67%	333,33%
24.	Nigerija	1	2	-	-	-100,00%	-100,00%
25.	Obala Bjelokosti	-	-	1	1	-	-

<sup>15</sup> Članak 32. Zakona o azilu („Službeni glasnik BiH“, br. 11/16 i 16/16)

<sup>16</sup> Članak 47. Zakona o azilu („Službeni glasnik BiH“, br. 11/16 i 16/16)

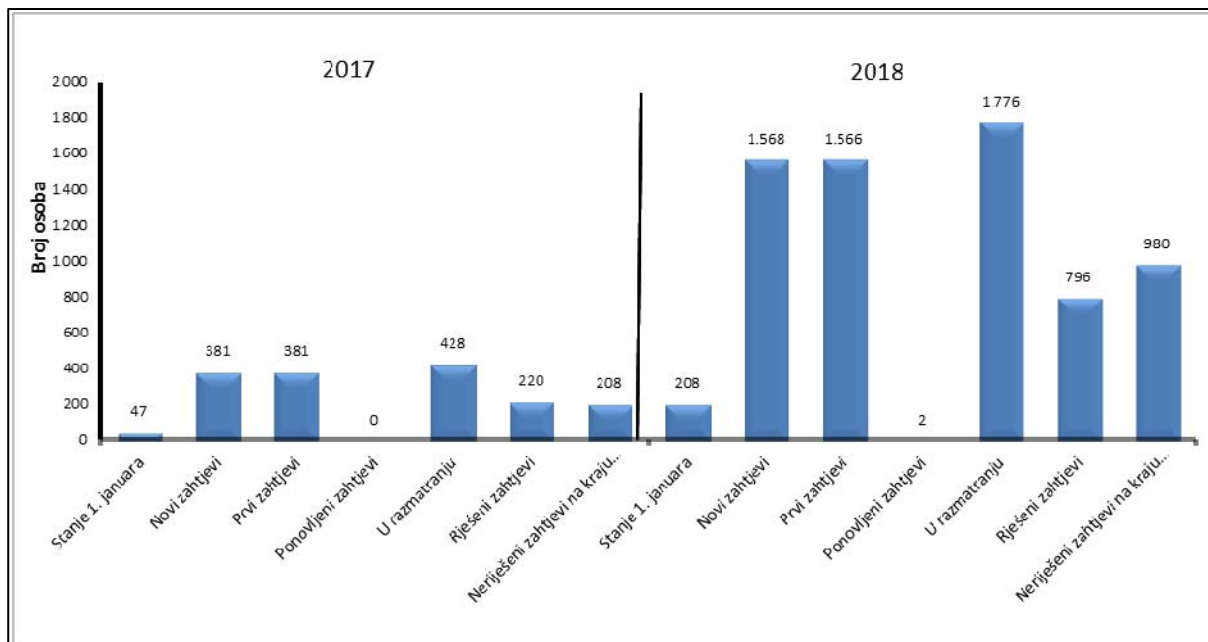
26.	Pakistan	65	65	344	350	429,23%	438,46%
27.	Palestina	6	6	31	38	416,67%	533,33%
28.	Poljska	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
29.	Ruska Federacija	7	15	3	7	-57,14%	-53,33%
30.	Sijera Leone	-	-	1	1	-	-
31.	Sirijska Arapska Republika	31	47	110	189	254,84%	302,13%
32.	Slovenija	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
33.	Somalija	-	-	6	6	-	-
34.	Srbija	4	4	1	1	-75,00%	-75,00%
35.	Šri Lanka	2	2	-	-	-100,00%	-100,00%
36.	Tadžikistan	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
37.	Tunis	3	3	2	2	-33,33%	-33,33%
38.	Turska	20	29	11	22	-45,00%	-24,14%
39.	Ukrajina	-	-	1	1	-	-
	<b>Ukupno</b>	<b>340</b>	<b>381</b>	<b>961</b>	<b>1.568</b>	<b>182,65%</b>	<b>311,55%</b>

#### Grafički prikaz broja osoba koje su zatražile azil u BiH u 2017. i 2018. godini



Najveći broj tražitelja azila u BiH, u 2018. godini, bili su državljani Irana (157 zahtjeva za 364 osobe), Pakistana (344 zahtjeva za 350 osoba), zatim slijede državljani Afganistana (128 zahtjeva za 334 osobe), Sirijske Arapske Republike (110 zahtjev za 189 osoba) i Iraka (39 zahtjeva za 116 osoba).

U 2015. i 2016. godini nije bilo zahtjeva za azil podnešenih od strane maloljetnih osoba bez pratnje, dok su u 2017. godini podnesena 2 zahtjeva za 2 osobe za azil iz Afganistana koji se odnose na kategoriju maloljetnika bez pratnje, a u 2018. godini je podneseno 8 zahtjeva za 8 osoba (po dva iz Afganistana i Turske i po jedan iz Alžira, Irana, Libije i Sirijske Arapske Republike).



U 2017. godini doneseno je ukupno 187 odluka od kojih je kod 13 zahtjeva za 13 osoba zahtjev za azil povučen, dok je u 2018. godini od 622 donesene odluke, kod 18 zahtjeva za 20 osoba zahtjev povučen.

U cilju preciznog definiranja aktualnog stanja u oblasti azila prezentiramo, uz kratku analizu, usporedne podatke o podnesenim zahtjevima i donesenim odlukama u 2017. i 2018. godini iskazane u broju osoba koje su obuhvaćene zahtjevima.

Prema podacima Ministarstva sigurnosti - Sektora za azil u 2017. godini podneseno je ukupno 340 zahtjeva za azil u BiH za 381 osobu. Iste godine, u razmatranju je bilo 378 zahtjeva za 428 osoba uzimajući u obzir i predmete koji su ostali neriješeni iz prethodnih godina (preneseno 38 zahtjeva za 47 osoba). Tijekom 2017. godine priznat je status supsidijarne zaštite za 8 osoba (8 zahtjeva), odbijen je 21 zahtjev za 24 osobe, te je postupak obustavljen u 158 zahtjeva za 188 osoba. Nijedan zahtjev nije odbačen tako da je na kraju 2017. godine ostao 191 neriješeni zahtjev za 208 osoba.

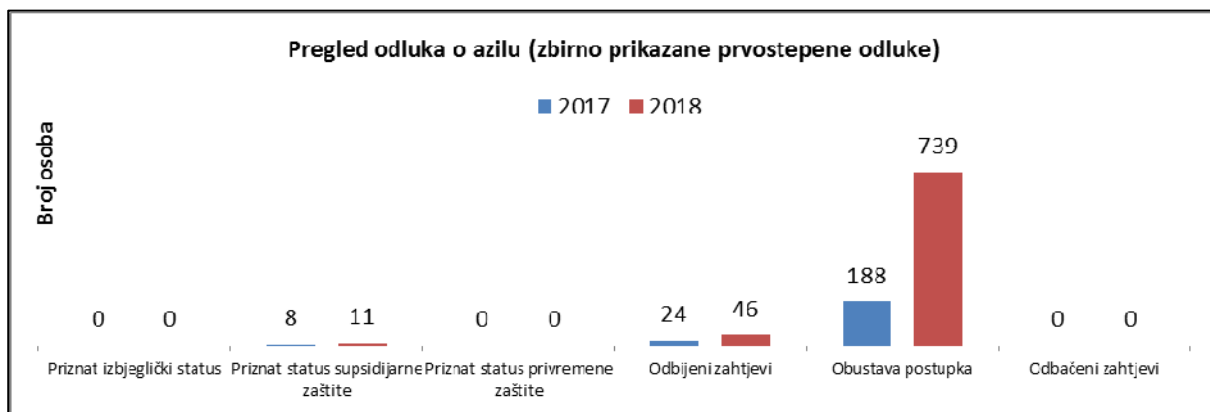
Što se tiče samih razloga za odbijanje zahtjeva za azil (20 zahtjeva za 23 osobe), u 2017. godini, zahtjevi za azil odbijani su prije svega zbog neutemeljenosti po članku 44. (1) a u vezi s člankom 19. i 22. Zakona o azilu po kome se zahtjev ne zasniva na razlozima koji predstavljaju osnovu za priznavanje izbjegličkog statusa ili statusa supsidijarne zaštite, te razlozi isključenja prema čl. 21 i 23. Zakona o azilu (1 zahtjev za 1 osobu).

U 2017. godini obustavljeni su postupci kod 158 zahtjeva za 188 osoba iz sljedećih razloga: ne boravi na posljednjoj prijavljenoj adresi (141 zahtjev za 171 osobu), razlozi propisani Zakonom o upravnom postupku (13 zahtjeva za 13 osoba), tražitelj tijekom postupka ne surađuje (2 zahtjeva za 2 osobe) i tražitelj je tijekom postupka napustio BiH (2 zahtjeva za 2 osobe).



Ukupno gledajući sve zahtjeve u 2017. godini, kako one koji su zaprimljeni u toj godini tako i one koji su preneseni iz prethodnih godina, njihovom analizom može se reći da je najviše zahtjeva za azil bilo od strane državljanina Alžira (18% od ukupnog broja tražitelja azila) i Pakistana (16% od ukupnog broja tražitelja azila). Zatim slijede državljani Sirijske Arapske Republike (14% od ukupnog broja tražitelja azila, što je posljedica nepromijenjenih ratnih okolnosti u toj zemlji), te Turske (11%) i Afganistana (10%). Prikaz spolne i starosne strukture ukupnog broja osoba (428 osoba) koje su tražile azil u BiH u 2017. godini i osoba čiji su zahtjevi preneseni iz prethodnih godina izgledao bi ovako: 56 žena (13%) i 372 muškarca (87%). Dobna struktura ovih osoba pokazuje da je najzastupljenija dobna skupina od 18 do 35 godina (307 osoba ili 72%), zatim dobna skupina od 36 do 59 godina (67 osobe ili 16%), dobna skupina od 0 do 17 godina (48 osoba ili 11%) i na kraju dobna skupina preko 60 godina (6 osoba ili 1%).

Prema podacima Ministarstva sigurnosti - Sektora za azil, u 2018. godini, ukupno je podnesen 961 zahtjev za azil u BiH za 1.568 osoba. Međutim, uz zahtjeve koji su ostali neriješeni iz prethodnih godina (191 zahtjev za 208 osoba) vidi se da je Sektor za azil u 2018. godini imao za razmatranje ukupno 1.152 zahtjeva za 1.776 osoba. Sektor za azil tijekom prošle godine priznao je status supsidijarne zaštite u 9 zahtjeva za 11 osoba, odbio je 36 zahtjeva za 46 osoba, dok je postupak obustavljen u 577 zahtjeva za 739 osoba. Nijedan zahtjev nije odbačen tako da je na kraju 2018. godine ostao neriješen 530 zahtjev za 980 osoba.



Osnovni razlog za odbijanje zahtjeva za azil (33 zahtjeva za 43 osobe) je neutemeljenost po članku 44. (1) a u vezi sa čl. 19. i 22. Zakona o azilu, po kome se zahtjev ne zasniva na razlozima koji predstavljaju osnovu za priznavanje izbjegličkog statusa ili statusa supsidijarne zaštite, zatim odgoda mjere protjerivanja ili ekstradicije po čl. 45. (1) točka d) (2 zahtjeva za 2 osobe), te tražitelj se osnovano smatra opasnim za sigurnost BiH po čl. 45. (1) tačka f) (1 zahtjev za 1 osobu).

U 2018. godini obustavljeni su postupci kod 577 zahtjeva za 739 osoba iz sljedećih razloga: ne boravi na posljednjoj prijavljenoj adresi (559 zahtjeva za 719 osoba) i razlozi propisani Zakonom o upravnom postupku (18 zahtjeva za 20 osoba).

Uzimajući u obzir prenesene a neriješene zahtjeve iz prethodnih godina, kao i novozaprimljene zahtjeve, ukupno je za razmatranje u 2018. godini bilo 1.152 zahtjeva za 1.776 osoba. Najviše zahtjeva podneseno je od strane državljana Pakistana (21% od ukupnog broja tražitelja azila), Irana (21%), Afganistana (19%), Sirijske Arapske Republike (11%) i Iraka (7%).

Prikaz spolne i starosne strukture ukupnog broja osoba (1.776 osoba) koje su zatražile azil u BiH u 2018. godini i osoba čiji su zahtjevi preneseni iz prethodne godine izgledao bi ovako: 449 žena (25%) i 1.327 muškarca (75%). Dobna struktura ovih osoba pokazuje da je najzastupljenija dobna skupina od 18 do 35 godina (1.028 osoba ili 58%), dobna skupina od 0 do 17 godina (422 osoba ili 24%), zatim dobna skupina od 36 do 59 godina (300 osoba ili 17%) i na kraju dobna skupina preko 60 godina (26 osoba ili 1%).

Ako uzmemo u obzir samo zaprimljene zahtjeve za azil u 2018. godini (961 zahtjev za 1.568 osoba) vidi se da je najviše tražitelja azila bilo iz Irana (364 osobe), Pakistana (350 osoba), Afganistana (334 osobe), Sirijske Arapske Republike (189 osoba) i Iraka (116 osoba) što predstavlja 86% od ukupnog broja zahtjeva za azil.

Spolna i starosna struktura novozaprimljenih zahtjeva u prošloj godini pokazuje da je bilo 426 žena (27%) i 1.142 muškarca (73%). Najzastupljenija dobna skupina je od 18 do 35 godina (868 osobe ili 55%), zatim dobna skupina od 0 do 17 godina (403 osobe ili 26%), dobna skupina od 36 do 59 godina (272 osobe ili 17%), te na kraju dobna skupina preko 60 godina (25 osoba ili 2%).

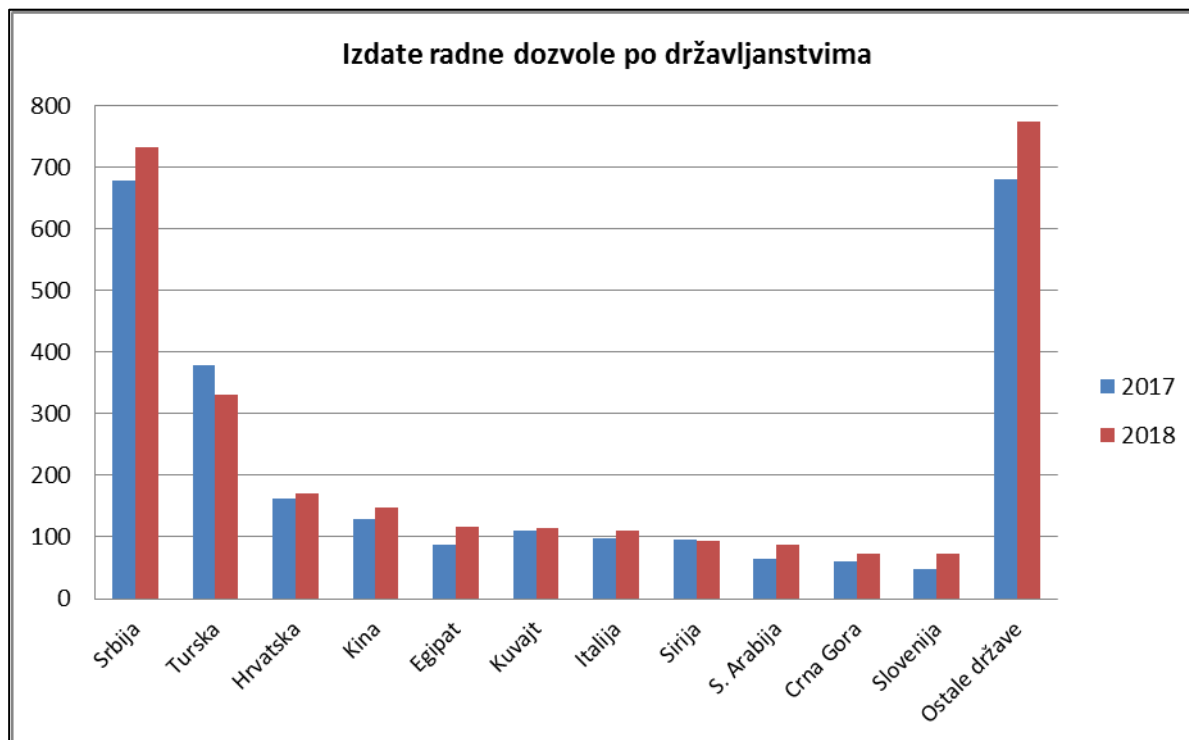
## 7. Izdate radne dozvole strancima

Prema podacima iz Agencije za rad i zapošljavanje BiH, a na temelju podataka pristiglih iz entitetskih zavoda za zapošljavanje i Zavoda za zapošljavanje Brčko Distrikta BiH, ukupan broj radnih dozvola koje su izdate strancima u Bosni i Hercegovini iznosio je u 2017. godini 2.593, a u 2018. godini 2.822 radnih dozvola, što predstavlja povećanje od 8,83%. Prezentiramo podatke izdatih radnih dozvola strancima razvrstane po državljanstvima i kvalifikacijskoj strukturi stranaca.

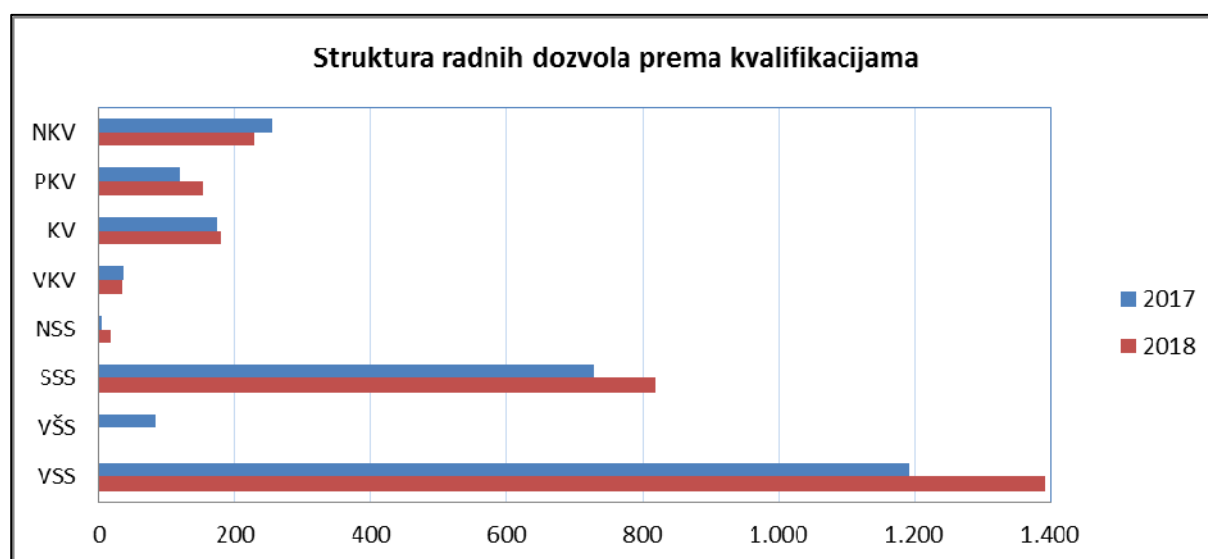
**Tablica 29. Izdate radne dozvole strancima razvrstane po državljanstvima za 2017. i 2018. godinu**

R.br.	Državljanstvo	2017	2018	%	R.br.	Državljanstvo	2017	2018	%
1.	Srbija	679	733	7,95%	7.	Italija	98	110	12,24%
2.	Turska	378	331	-12,43%	8.	Sirija	95	94	-1,05%
3.	Hrvatska	162	170	4,94%	9.	S. Arabija	65	87	33,85%
4.	Kina	130	147	13,08%	10.	Crna Gora	60	73	21,67%
5.	Egipat	88	116	31,82%	11.	Slovenija	47	73	55,32%
6.	Kuvajt	110	114	3,64%	12.	Ostale države	681	774	13,66%
						<b>Ukupno</b>	<b>2.593</b>	<b>2.822</b>	<b>8,83%</b>

Najveći broj stranaca koji imaju radne dozvole u BiH u prošloj godini su državljani Srbije (25,97%), a nakon njih slijede državljani Turske (11,73%), Hrvatske (6,02%) i Kine (5,21%). U 2018. godini uočava se, za većinu prezentiranih zemalja, trend rasta izdatih radnih dozvola u BiH u odnosu na 2017. godinu, izuzev državljana Turske.



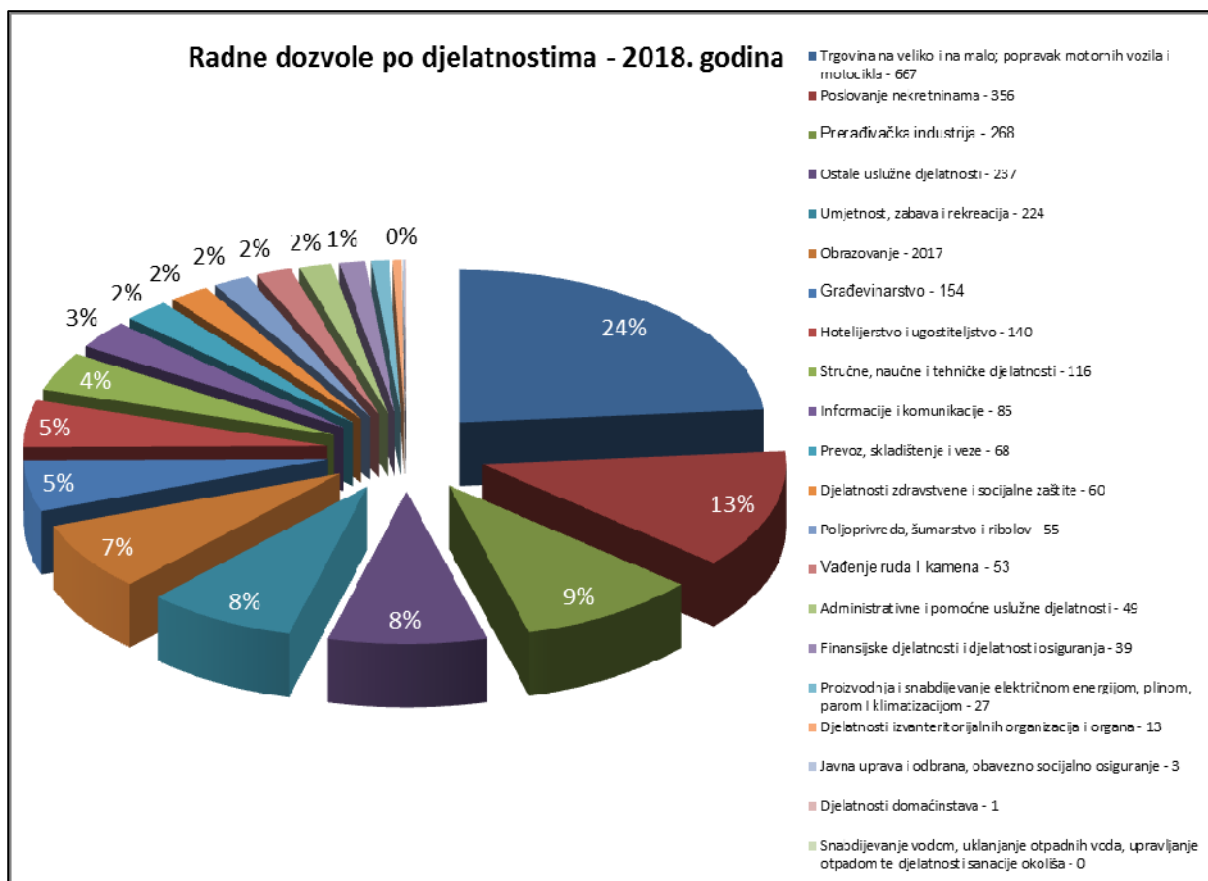
Kvalifikacijska struktura stranaca kojima su izdate radne dozvole u 2018. godini indicira da najveći broj ima visoku stručnu spremu (49%), nakon čega slijede oni sa srednjom stručnom spremom (29%), te nekvalificirani radnici (8%), što je skoro isti slučaj i u prethodnim godinama kada su u pitanju visoka i srednja stručna sprema.



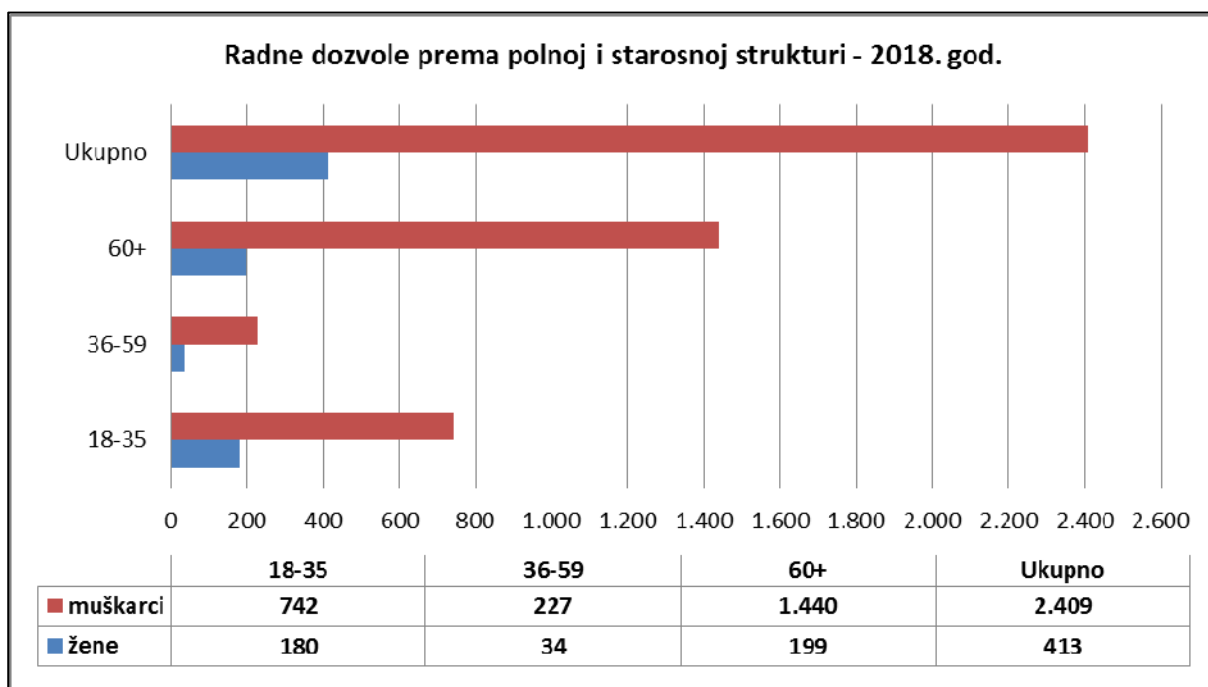
Najveći broj radnih dozvola u 2018. godini izdat je u sljedećim djelatnostima: trgovini 667 (24%), poslovanje nekretninama 356 (13%), prerađivačkoj industriji 268 (9%), ostale uslužne djelatnosti 237 (8%), umjetnost, zabava i rekreacija 224 (8%) i obrazovanju 207 (7%) radnih dozvola, što predstavlja 69% od ukupnog broja izdatih radnih dozvola.

**Tablica 30. Struktura radnih dozvola u 2018. godini prema djelatnostima**

DJELATNOSTI	2018
Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	667
Poslovanje nekretninama	356
Prerađivačka industrija	268
Ostale uslužne djelatnosti	237
Umjetnost, zabava i rekreacija	224
Obrazovanje	207
Građevinarstvo	154
Hotelijerstvo i ugostiteljstvo	140
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	116
Informacije i komunikacije	85
Prijevoz, skladištenje i veze	68
Djelatnosti zdravstvene i socijalne zaštite	60
Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	55
Vađenje ruda i kamena	53
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	49
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	39
Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, plinom, parom i klimatizacijom	27
Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	13
Javna uprava i obrana, obvezno socijalno osiguranje	3
Djelatnosti domaćinstava	1
Snabdijevanje vodom, uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	0
<b>UKUPNO:</b>	<b>2.822</b>



Od ukupnog broja u 2018. godini žene su dobile 413 (15%), a muškarci 2.409 (85%) radnih dozvola, što predstavlja približno isti omjer kao i u prethodne tri godine. Najveći broj radnih dozvola u 2018. godini, ukupno 1.440 (51%) izdato je muškarcima preko 60 godina starosti. Ovaj postotak je bio isti i u 2017. godini.



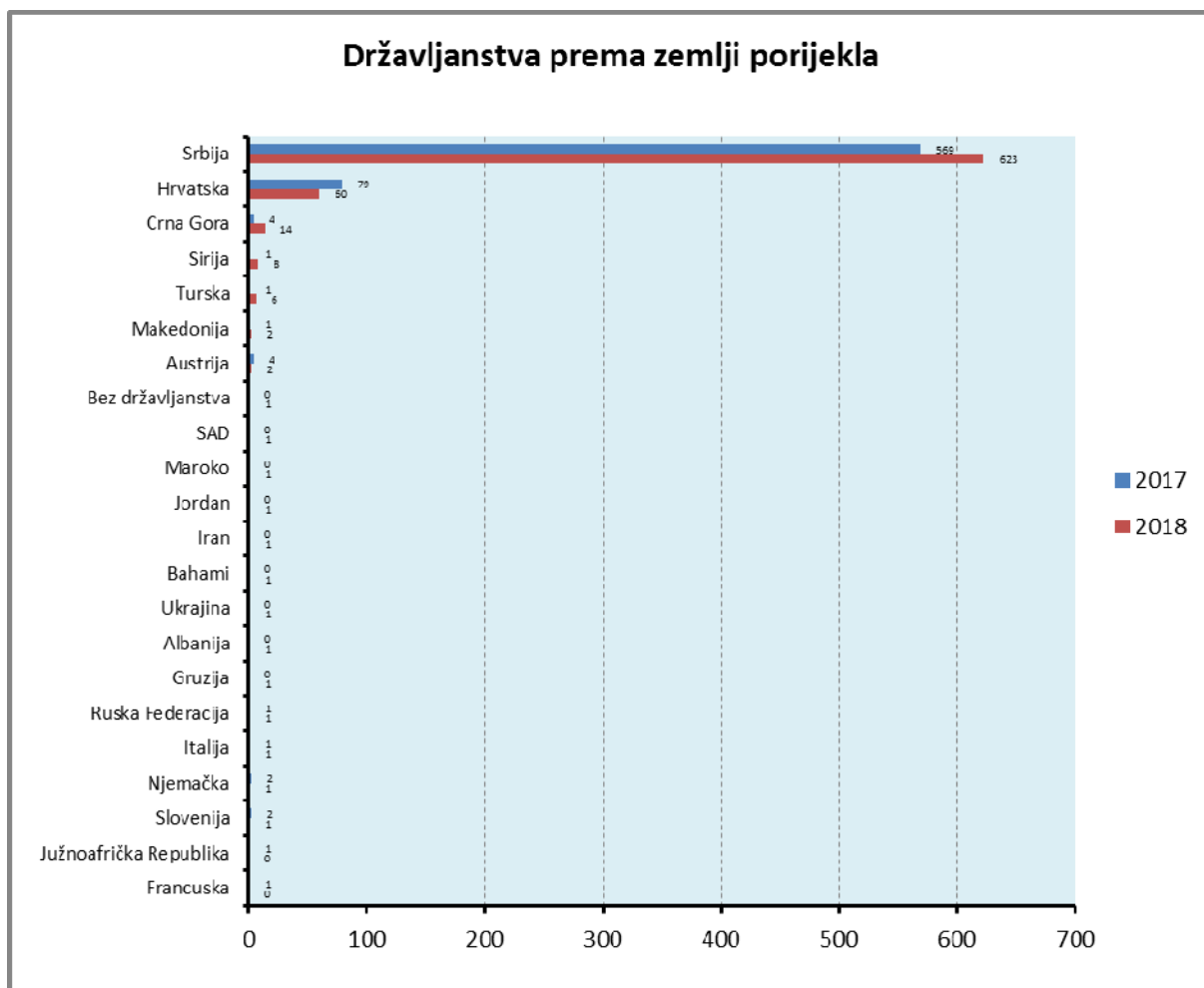
## 8. Stjecanje državljanstva BiH

Ministarstvo civilnih poslova, koje je nadležno za izdavanje suglasnosti za stjecanje državljanstva BiH, je zahtjev za dostavu podataka o osobama koje su dobile državljanstvo BiH putem naturalizacije i provedbe međudržavnih ugovora o dvojnog državljanstvu prosljedilo nadležnim entitetskim ministarstvima. Federalno Ministarstvo unutarnjih poslova i Ministarstvo uprave i lokalne samouprave Republike Srpske su dostavili tražene podatke, razvrstane po zemljama podrijetla, spolu i dobi osoba koje su stekle državljanstvo BiH u 2017. i 2018. godini. Dostavljeni podatci su analizirani i predstavljeni po godinama. Također, Vijeće ministara BiH donosi Odluke o prijemu u državljanstvo BiH za osobe od naročite koristi za BiH sukladno članku 13. Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine. Za navedene osobe činjenica državljanstva BiH i entitetskog državljanstva upisuje se prema mjestu njihovog prebivališta u Bosni i Hercegovini.

**Tablica 31. Broj odobrenih državljanstava BiH razvrstan prema zemljama podrijetla u 2017. i 2018. g.**

R.br.	Prethodno državljanstvo	2017	2018
1.	Srbija	569	623
2.	Hrvatska	79	60
3.	Crna Gora	4	14
4.	Sirija	1	8
5.	Turska	1	6
6.	Austrija	4	2
7.	Makedonija	1	2
8.	Slovenija	2	1
9.	Njemačka	2	1
10.	Italija	1	1
11.	Ruska Federacija	1	1

R.br.	Prethodno državljanstvo	2017	2018
12.	Gruzija	-	1
13.	Albanija	-	1
14.	Ukrajina	-	1
15.	Bahami	-	1
16.	Iran	-	1
17.	Jordan	-	1
18.	Maroko	-	1
19.	SAD	-	1
20.	Bez državljanstva	-	1
21.	Francuska	1	-
22.	Južnoafrička Republika	1	-
	<b>Ukupno</b>	<b>667</b>	<b>728</b>



Najviše državljanstava BiH u protekle dvije godine su stekli državljani Srbije i Hrvatske (95,41%).

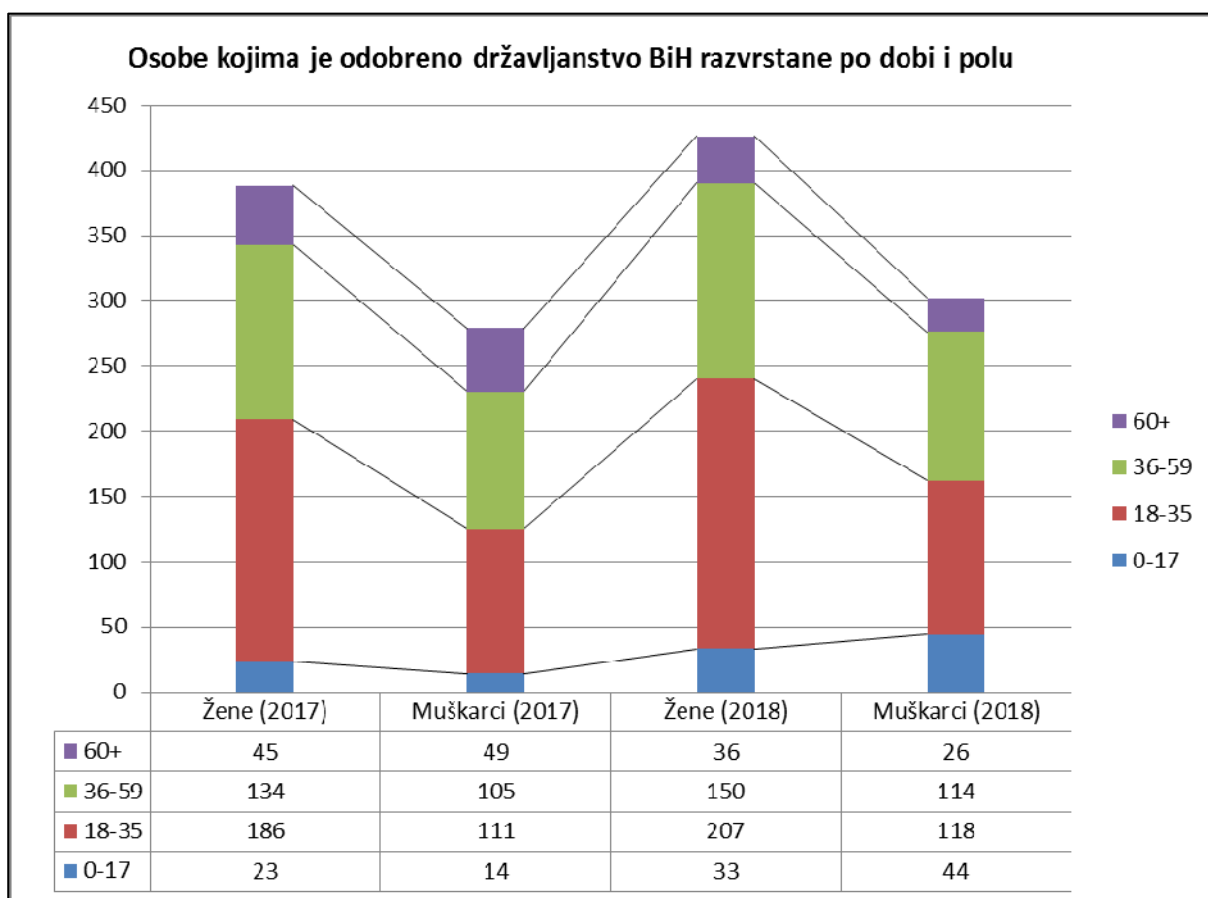
Državljanstvo BiH u 2017. godini steklo je 667 osoba, od čega po osnovi sporazuma o dvojnem državljanstvu 580 osoba. Državljanstvo BiH i Federacije BiH u 2017. godini stekle su 324 osobe, od čega 9 osoba po osnovi Odluke Vijeća ministara BiH o prijemu u državljanstvo BiH za osobe od naročite koristi za BiH, te po osnovi Sporazuma o dvojnem državljanstvu između BiH i Srbije 303 osobe, te po osnovi članka 38. st. (3) i (4) Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine<sup>17</sup> 12 osoba. Državljanstvo BiH i Republike Srpske u 2017. godini stekle su 343 osobe, od čega 4 osobe po osnovi Odluke Vijeća ministara BiH o prijemu u državljanstvo BiH za osobe od naročite koristi za BiH, te po osnovi Sporazuma o dvojnem državljanstvu između BiH i Srbije 259 osoba i po osnovi Sporazuma o dvojnem državljanstvu između BiH i Hrvatske 18 osoba, te po osnovi naturalizacije 62 osobe.

Ukupan broj stranaca koji su stekli državljanstvo BiH u 2018. godini iznosio je 728 i veći je za 9,15% u odnosu na 2017. godinu. Od tog broja po osnovi Sporazuma o dvojnem državljanstvu otpada 613 osoba. U 2018. godini državljanstvo BiH i Federacije BiH stekle su 440 osobe, od čega 17 osoba po osnovi Odluke Vijeća ministara BiH o prijemu u

<sup>17</sup> "Službeni glasnik BiH" br. 4/97, 13/99, 41/02, 6/03, 14/03, 82/05, 43/09, 76/09 i 87/13

državljanstvo BiH za osobe od naročite koristi za BiH, te po osnovi naturalizacije 45 osoba, po osnovi Sporazuma o dvojnem državljanstvu između BiH i Srbije 334 osobe, po osnovi Sporazuma o dvojnem državljanstvu između BiH i Hrvatske 23 osobe, te po osnovi članka 11. (a) i članka 38. Zakona o državljanstvu BiH 21 osoba, dok je državljanstvo BiH i Republike Srpske u 2018. godini steklo 288 osoba, od čega 5 osoba po osnovi Odluke Vijeća ministara BiH o prijemu u državljanstvo BiH za osobe od naročite koristi za BiH, te po osnovi Sporazuma o dvojnem državljanstvu između BiH i Srbije 251 osoba, po osnovi Sporazuma o dvojnem državljanstvu između BiH i Hrvatske 5 osoba, te po osnovi naturalizacije 27 osoba.

Analiza ukupnih podataka o osobama koje su dobile državljanstvo BiH u 2018. godini prema dobi i spolu ukazuje da je 45% osoba koje su stekle državljanstvo BiH u dobi od 18 do 35 godina starosti i da je državljanstvo BiH steklo više žena (59%) nego muškaraca (41%) što je skoro isti slučaj kao u prethodnim godinama.



## 9. Emigracija iz BiH

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine u okviru svoje nadležnosti za iseljništvo, u svrhu pripreme stanja emigracije iz Bosne i Hercegovine za Migracijski profil BiH, koristi statističke podatke agencija za statistiku zemalja prijema o ukupnom broju bosanskohercegovačkih iseljenika koji u zemljama prijema borave dulje od 12 mjeseci.



Također, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH nije nadležno za emigriranje iz Bosne i Hercegovine i u tom smislu za prikupljanje podataka o odlasku stanovništva iz Bosne i Hercegovine na godišnjoj razini.

### 9.1. Migracijski tokovi

Prema dostupnim zvaničnim podacima agencija za statistiku zemalja prijema i diplomatsko-konzularnih predstavništava Bosne i Hercegovine procjena ukupnog broja osoba koje žive u iseljeništvu, a koje vode podrijetlo iz Bosne i Hercegovine iznosi najmanje 2 milijuna što čini 56,6% u odnosu na 3.531.159 ukupnog stanovništva u Bosni i Hercegovini.<sup>18</sup>

Prema procjenama Svjetske banke taj postotak je nešto manji i iznosi 44,5 % što pozicionira Bosnu i Hercegovinu na 16. mjesto u svijetu po stopi emigracije u odnosu na broj stanovnika u zemlji (od ukupno 214 zemalja i teritorija obuhvaćenih u *Migration and Remittances Factbook 2016*). Važno je napomenuti da se podatci Svjetske banke odnose samo na prvu generaciju bosanskohercegovačkih emigranata, te otuda i razlika u ukupnom broju i stopi emigracije u odnosu na ukupan broj stanovnika u zemlji.

Kada govorimo o emigraciji iz Bosne i Hercegovine na godišnjoj razini, jedini podatci koji se mogu koristiti kao statistika emigracija po godinama su podatci koje vodi Agencija za identifikacijska dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine o broju osoba koje su se odjavile iz evidencije o prebivalištu i boravištu državljana Bosne i Hercegovine radi iseljenja u druge države. Prema njihovim podacima, u 2018. godini, **4.113 osoba** je odjavilo boravak u Bosni i Hercegovini.<sup>19</sup>

**Tablica 32. Broj odjavljenih osoba iz BiH u 2018. godini za osam država odredišta**

DRŽAVA ODREDIŠTA	BROJ ODJAVLJENIH OSOBA U 2018. GODINI
Njemačka	1.381
Austrija	773
Hrvatska	755
Slovenija	650
Srbija	406
Crna Gora	57
Norveška	25
Nizozemska	23
Ostale zemlje	43
<b>UKUPNO:</b>	<b>4.113</b>

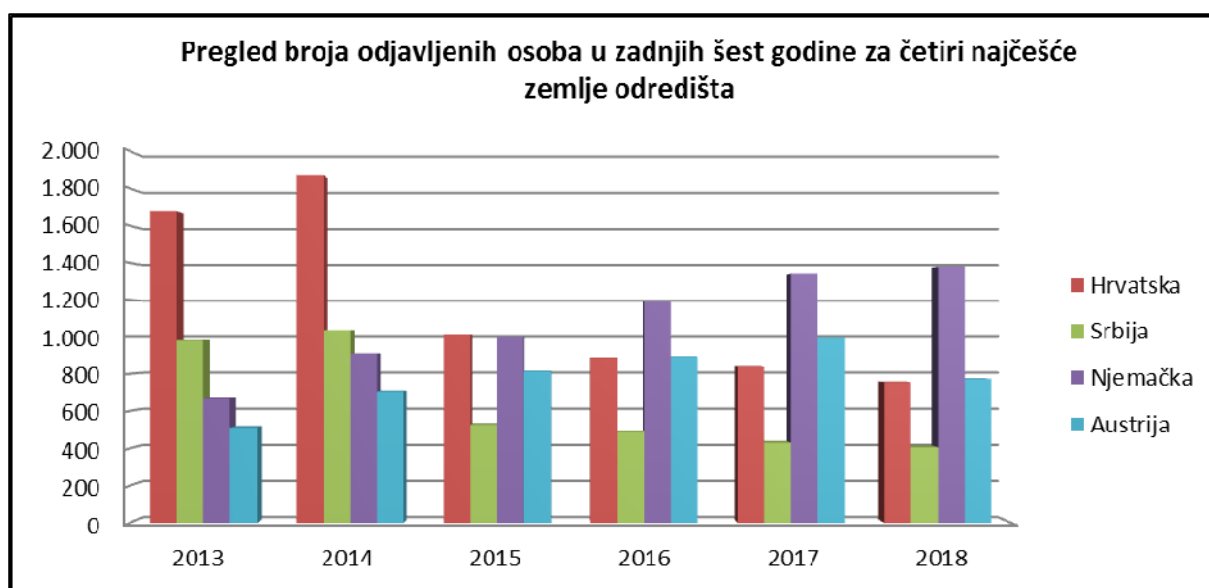
Ovi podatci ne mogu biti pokazatelji trenda emigracije iz Bosne i Hercegovine, jer ne predstavljaju sveukupne podatke o iseljavanju iz BiH, ali ukazuju na to da su najčešće zemlje destinacije za emigranate iz Bosne i Hercegovine već par godina Njemačka i Austrija, dok je broj onih koji odlaze u Hrvatsku i Srbiju sve manji, a Slovenija postaje treća najčešća zemlja destinacije.

<sup>18</sup> Bosna i Hercegovina u brojevima 2016, AzSBiH, 2016 i „Službeni glasnik BiH“ br. 60/16

<sup>19</sup> Izvor: Dopis Agencije za identifikacijska dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine od 01.02.2019. god.

**Tablica 33. Broj objavljenih osoba iz BiH na godišnjoj razini za četiri najčešće zemlje odredišta**

DRŽAVA PRIJEMA	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Hrvatska	1.675	1.868	1.014	1888	843	755
Srbija	982	1.038	527	487	429	406
Njemačka	672	910	998	1.196	1.339	1.381
Austrija	512	707	814	895	994	773
<b>UKUPNO:</b>	<b>3.841</b>	<b>4.523</b>	<b>3.353</b>	<b>3.466</b>	<b>3.605</b>	<b>3.315</b>



Na temelju bilateralnih sporazuma o zapošljavanju koje je Bosna i Hercegovina zaključila sa Slovenijom i Njemačkom, veliki broj radnika se zapošljava u ovim zemljama posredstvom Agencije za rad i zapošljavanje BiH, međutim dosta njih odlazi i u vlastitom aranžmanu. Tako, prema podacima Agencije za rad i zapošljavanje BiH<sup>20</sup> o zaposlenim državljanima BiH u zemljama s kojima BiH ima potpisan sporazum o zapošljavanju, u razdoblju od siječnja do listopada 2018. godine u Republici Sloveniji se zaposlilo 13.198 državljana BiH, a u Saveznoj Republici Njemačkoj 1.000 državljana BiH, što je ukupno 14.198 osoba. Primjetan je porast broja državljana BiH u zadnje tri godine koji se zapošljavaju posredstvom Agencije za rad i zapošljavanje BiH. U 2016. godini na ovaj način se zaposlilo 5.857 državljana BiH, a 2017. godine ukupno 9.930 osoba.

## 9.2. Broj emigranata

Sektor za iseljništvo Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH koristi statističke podatke o iseljništvu Bosne i Hercegovine koje je integrirano u zemljama prijema koje prikupljaju statistički uredi zemalja prijema o imigrantima i njihovim potomcima.

<sup>20</sup> Akt Agencije za rad i zapošljavanje BiH broj: 03-37-6-2/19 od 15.01.2019. godine

Podatci o iseljeništvu Bosne i Hercegovine, prema evidenciji i popisima stanovništva zemalja prijema, mogu se razvrstati u tri osnovne skupine: državljani BiH, osobe rođene u BiH i osobe bosanskohercegovačkog podrijetla, što uključuje i njihove potomke.

Točni statistički podatci o ukupnom broju emigranata rođenih u BiH, bez obzira na njihovo sadašnje državljanstvo, u 51 zemlji svijeta iznosi 1.692.860, od čega u 30 zemalja Europe (Švicarska, Norveška i EU-28) živi oko 60% bosanskohercegovačkih emigranata.

**Tablica 34. Broj emigranata rođenih u Bosni i Hercegovini u 51 zemlji prijema**

R. br.	Zemlja prijema	Broj	Izvor podataka i referentna godina	R. br.	Zemlja prijema	Broj	Izvor podataka i referentna godina
1.	Hrvatska	<b>394.146</b>	UN <sup>21</sup> , 2017	27.	Finska	<b>850</b>	UN, 2017
2.	Srbija	<b>333.687</b>	UN, 2017	28.	Novi Zeland	<b>626</b>	UN, 2017
3.	Njemačka	<b>200.510</b>	UN, 2017	29.	Ruska Federacija	<b>515</b>	UN, 2017
4.	Austrija	<b>170.864</b>	UN, 2017	30.	Slovačka	<b>434</b>	Eurostat, 2017
5.	SAD	<b>125.442</b>	UN, 2017	31.	Grčka	<b>432</b>	UN, 2017
6.	Slovenija	<b>104.738</b>	Eurostat, 2017	32.	Libija	<b>336</b>	UN, 2017
7.	Švicarska	<b>59.685</b>	UN, 2017	33.	Južna Afrika	<b>334</b>	UN, 2017
8.	Švedska	<b>58.372</b>	UN, 2017	34.	Lihtenštajn	<b>323</b>	UN, 2017
9.	Australija	<b>43.456</b>	UN, 2017	35.	Mađarska	<b>276</b>	UN, 2017
10.	Kanada	<b>41.722</b>	UN, 2017	36.	Malta	<b>204</b>	UN, 2017
11.	Crna Gora	<b>29.462</b>	UN, 2017	37.	Island	<b>178</b>	Eurostat, 2017
12.	Albanija	<b>29.077</b>	UN <sup>22</sup> , 2013	38.	Bugarska	<b>167</b>	UN, 2017
13.	Danska	<b>21.492</b>	UN, 2017	39.	Rumunjska	<b>101</b>	Eurostat, 2017
14.	Norveška	<b>14.370</b>	UN, 2017	40.	Brazil	<b>84</b>	UN, 2017
15.	Francuska	<b>14.150</b>	UN, 2017	41.	Cipar	<b>72</b>	UN, 2017
16.	Italija	<b>12.368</b>	Eurostat <sup>23</sup> , 2017	42.	Jordan	<b>60</b>	UN, 2017
17.	Makedonija	<b>8.729</b>	UN, 2017	43.	Egipat	<b>59</b>	UN, 2017
18.	Ujedinjeno Kraljevstvo	<b>6.943</b>	UN, 2017	44.	Izrael	<b>53</b>	UN, 2015
19.	Poljska	<b>3.642</b>	UN, 2017	45.	Portugal	<b>42</b>	UN, 2017
20.	Turska	<b>2.807</b>	UN, 2017	46.	Venecuela	<b>24</b>	UN, 2017
21.	Republika Češka	<b>2.798</b>	UN, 2017	47.	Čile	<b>12</b>	UN, 2017
22.	Luksemburg	<b>2.569</b>	UN, 2017	48.	Bolivija	<b>10</b>	UN, 2017
23.	Španjolska	<b>2.139</b>	UN, 2017	49.	Dominikanska Republika	<b>5</b>	UN, 2017
24.	Belgija	<b>1.929</b>	UN, 2017	50.	Estonija	<b>5</b>	Eurostat, 2016
25.	Irska	<b>1.652</b>	Eurostat, 2016	51.	Latvija	<b>4</b>	UN, 2017
26.	Nizozemska	<b>905</b>	UN, 2017		<b>UKUPNO</b>	<b>1.692.860</b>	

<sup>21</sup> United Nations, Department of Economic and Social Affairs. Population Division (2017). Trends in International Migrant Stock: The 2017 revision (United Nations database, POP/DB/MIG/Stock/Rev.2017), pristupljeno 30.1.2018. godine

<sup>22</sup> United Nations, Department of Economic and Social Affairs (2013). Trends in International Migrant Stock: Migrants by Destination and Origin (United Nations database), pristupljeno 29.1.2017

<sup>23</sup> Eurostat Database –Population on 1 January by age group, sex and country of birth[migr\_pop3ctb] Last update: 2018

Međutim, procjena ukupnog broj osoba bosanskohercegovačkog podrijetla u svijetu je najmanje 2 milijuna. Ovaj broj uključuje osobe rođene u BiH koje su napustile svoju zemlju i procjenjeni broj njihovih potomaka rođenih u zemljama prijema bez obzira koje državljanstvo imaju, a ne uključuje tzv. *staru emigraciju*. Ministarstvo raspolaže samo djelimičnim podacima o broju potomaka, a procjene broja osoba bosanskohercegovačkog podrijetla u svijetu su sačinjene na temelju tih podataka i podataka i procjena kojima raspolažu diplomatsko-konzularna predstavništva BiH, te agencije za statistiku i zavodi za popis stanovništva zemalja prijema.

### 9.3. Status emigranata

Status bosanskohercegovačkih iseljenika riješen je velikim dijelom kroz stjecanje državljanstva zemlje prijema, stalnu ili privremenu dozvolu boravka.

U većini država već dulji niz godina nema registriranih osoba iz Bosne i Hercegovine s izbjegličkim statusom. Većina njih se integrirala u zemljama prijema. Prema posljednjim podacima UNHCR-a<sup>24</sup> u svijetu je na kraju 2017. godine registrirano ukupno 17.694 osoba iz Bosne i Hercegovine s izbjegličkim statusom. Najveći broj registriranih izbjeglica iz Bosne i Hercegovine nalazi se u Srbiji, zatim Francuskoj, Švicarskoj i Njemačkoj.

Broj državljana Bosne i Hercegovine, sa stalnim ili privremenim boravištem, prema dostupnim podacima za četrnaest država prijema, iznosi 446.283, a kako je to predstavljeno u tablici 35. Ovaj broj predstavlja bosanskohercegovačke državljane koji imaju samo državljanstvo Bosne i Hercegovine i koji nisu stekli državljanstvo države prijema, niti imaju dvojno državljanstvo.

**Tablica 35. Broj državljana BiH u 14 zemalja prijema (ne uključuje osobe koje pored državljanstva BiH imaju i neko drugo državljanstvo)**

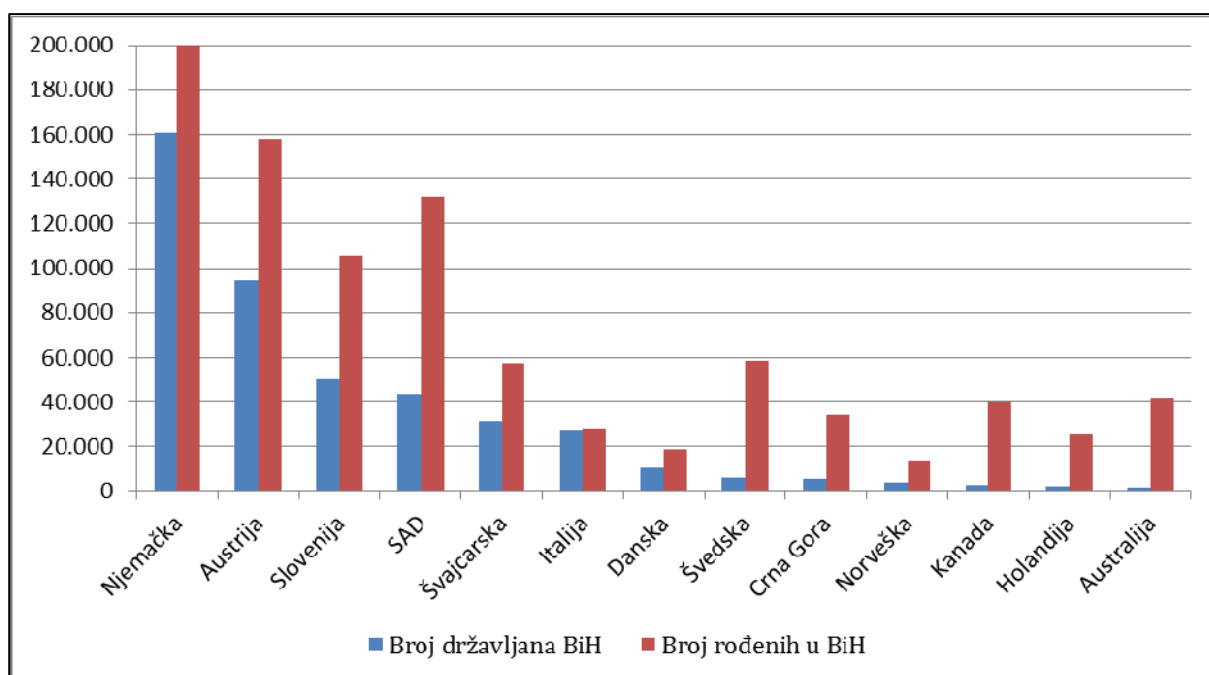
ZEMLJA PRIJEMA	Broj državljana BiH	Zavod za statistiku zemlje prijema za referentnu godinu
Njemačka	160.940	2017
Austrija	94.611	2017
Slovenija	50.378	2017
SAD	43.547	2013
Švicarska	31.339	2017
Italija	27.199	2016
Danska	10.213	2017
Hrvatska	6.733	2011
Švedska	6.257	2017
Crna Gora	5.209	2011
Norveška	3.645	2017
Kanada	2.690	2011
Nizozemska	2.122	2017
Australija	1.400	2011
<b>UKUPNO:</b>	<b>446.283</b>	

<sup>24</sup> Izvor: UNHCR, Global Trends, 2017 Global Trends Annex Tables, kraj 2017, <https://www.unhcr.org/statistics/unhcrstats/5b27be547/unhcr-global-trends-2017.html>

Napominjemo da podatci o broju državljana BiH koji po osnovi Sporazuma o dvojnomo državljanstvu posjeduju dvojna državljanstva s Hrvatskom, Srbijom i Švedskom nisu dostupni, jer niti jedna zemlja prijema ne vodi podatke o dvojnim državljanima, što znači kada državljanu BiH dobiju državljanstvo zemlje prijema oni se u statistikama zemalja prijema više ne vode kao državljanu BiH.

Podatci o državljanima BiH u Hrvatskoj i Švedskoj, navedeni u tablici 35, se odnose samo na one državljanu BiH koji nisu stekli državljanstvo zemlje prijema, dok za Srbiju nije dostupna ni ova vrsta podataka.

#### Usporedni prikaz broja emigranata rođenih u BiH i broja državljana BiH u istoj državi prijema



Stopa naturalizacije iseljenika iz BiH u određenoj zemlji prijema se jasno vidi u odnosu između broja osoba koje imaju državljanstvo BiH i broja osoba koje su rođene u BiH. U većini zemalja broj državljana BiH je puno manji u odnosu na broj onih koji su rođeni u BiH. Najveća razlika u odnosu ova dva broja je u Australiji, Kanadi i Nizozemskoj. U sve tri ove zemlje, preko 90% iseljenika iz BiH je naturalizirano, odnosno riješili su svoj status kroz stjecanje državljanstva zemlje prijema.

Najveći broj iseljenika iz BiH koji su stekli državljanstvo zemlje prijema i dalje posjeduju državljanstvo BiH kao dvojno državljanstvo, jer država prijema svojim zakonodavstvom daje takvu mogućnost ili je to uređeno sporazumom o dvojnomo državljanstvu zaključenim sa Bosnom i Hercegovinom. Prema podacima Ministarstva civilnih poslova BiH<sup>25</sup>, u 2018. godini državljanstva Bosne i Hercegovine se odreklo 4.410 osoba. Prema podacima Ministarstva civilnih poslova BiH, najveći broj državljana BiH se u 2018. godini odreklo državljanstva zbog stjecanja državljanstva u Njemačkoj (2.216), Austriji (1.072), Sloveniji (784) i Hrvatskoj (206). Ovdje je neophodno istaknuti pojavu odricanja državljanstva BiH radi

<sup>25</sup> Akt Ministarstva civilnih poslova BiH broj 06-30-1-38/19 od 16.01.2019. godine

stjecanja državljanstva Hrvatske (ukupno 206 osoba u 2018. godini) iako Bosna i Hercegovina ima s Hrvatskom potpisan Sporazum o dvojnog državljanstvu.

Naglašavamo da se u slučajevima Njemačke i Austrije, koje prilikom naturalizacije, odnosno stjecanja njihovog državljanstva zahtjevaju odricanje od prethodnog državljanstva, bosanskohercegovački državljani u rijetkim slučajevima odriču svog državljanstva i zbog toga u ove dvije zemlje imamo tako veliki broj naših državljana iako su većina njih već odavno ispunili uvjete za stjecanje državljanstva zemlje prijema.

Podatci o broju naturaliziranih bosanskohercegovačkih iseljenika su izuzetno bitni kada se govori o stupnju integriranosti bosanskohercegovačkih iseljenika u državama prijema, a u isto vrijeme ukazuju i na karakter migracija, odnosno na činjenicu da se radi o dugoročnim migrantima.

#### 9.4. Novčane doznake

Podatke o novčanim doznakama iz inozemstva vodi Centralna banka Bosne i Hercegovine. Procjene novčanih doznaka iz inozemstva za sva četiri kvartala 2018. godine iznosi 2.671 milijun KM. Međutim, procjena ukupnih transfera iz inozemstva, koji uključuju i inozemne mirovine, za 2018. godinu iznosi 3.911 milijuna KM.

**Tablica 36.CBBiH-Izvešće o Platnoj bilanci BiH Q3 2018, te procjena za Q4<sup>26</sup> 2018.**

Izraženo u milijunima KM	2018 1. kvartal	2018 2. kvartal	2018 3. kvartal	2018 4. kvartal(p)	2018 ukupno(p)
<b>Personalni transferi (Novčane doznake iz inozemstva)</b>	<b>585,8</b>	<b>701,8</b>	<b>732,4</b>	<b>651,5</b>	<b>2.671,5</b>
<b>Ostali tekući transferi (uglavnom penzije/mirovine)</b>	<b>289,7</b>	<b>341,1</b>	<b>304,2</b>	<b>304,6</b>	<b>1.239,6</b>
<i>Od čega: Socijalna davanja (po staroj metodologiji mirovine/penzije iz inozemstva)</i>	<i>270,5</i>	<i>311,3</i>	<i>290,2</i>	<i>288,2</i>	<i>1.160,2</i>
<b>Ukupno tekući transferi (Ostali sektori)</b>	<b>875,5</b>	<b>1.042,9</b>	<b>1.036,7</b>	<b>956,1</b>	<b>3.911,2</b>

Procjene Svjetske banke<sup>27</sup> o novčanim doznakama iz inozemstva za Bosnu i Hercegovinu u 2018. godini iznose 3.855 miliona KM.<sup>28</sup>

Prema podacima Svjetske banke za 2018. godinu, sudjelovanje novčanih doznaka u BDP-u Bosne i Hercegovine je 11%.

<sup>26</sup> Izvor: Dopis CBBiH od 10.01.2019.god – Transferi\_2007-Q3\_2018 i procjena za Q4 2018 god. sačinjena na osnovi priliva novčanih doznaka za prethodne tri godine.

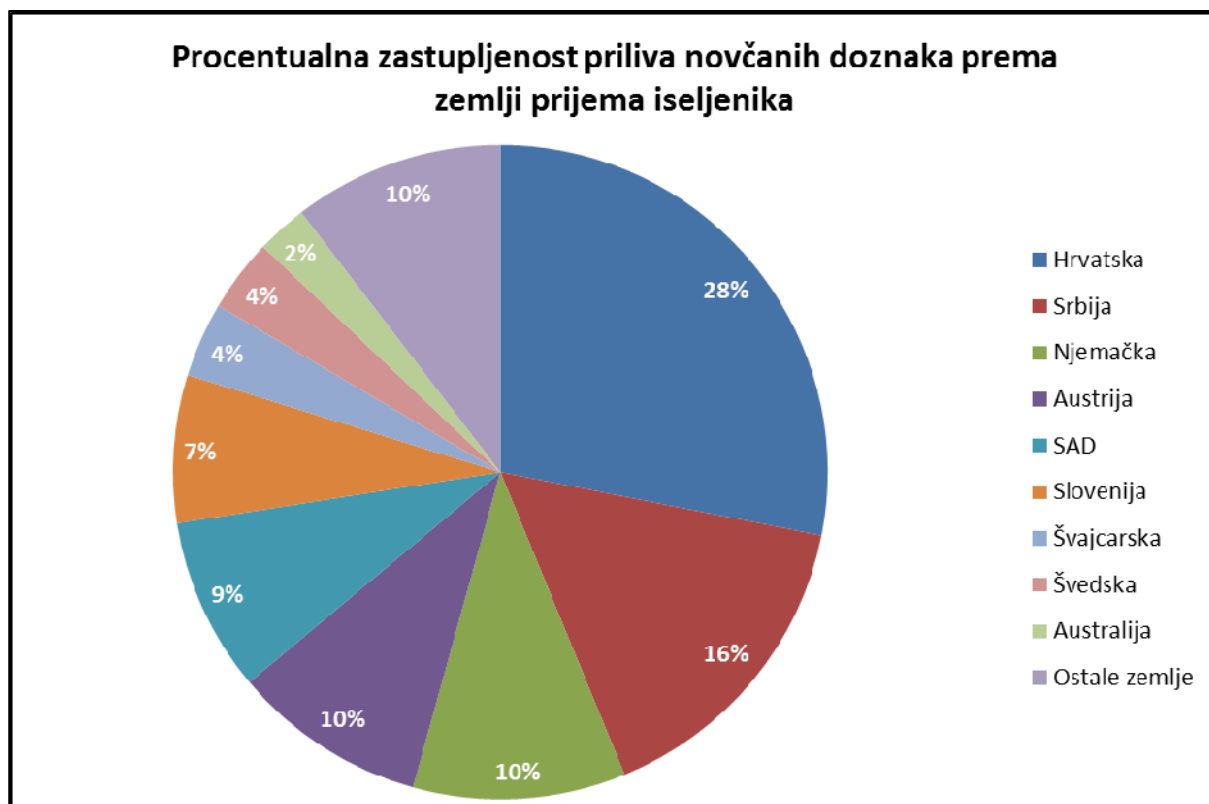
<sup>27</sup> Migration and Remittances Data, decembar 2018, Svjetska banka

<sup>28</sup> 2.246 mil US dolara – pretvoreno u KM prema važećem tečaju Centralne banke na dan 07.02.2019. godine

Priljev novčanih doznaka u Bosnu i Hercegovinu prema zemlji prijema iseljenika pokazuje da je najviše doznaka u 2017. godini (preko 50%), kao i prethodne godine, stiglo od pošiljatelja iz Hrvatske, Srbije i Njemačke.<sup>29</sup>

**Tablica 37. Procjena priljeva novčanih doznaka prema zemljama prijema bosanskohercegovačkih emigranata za 2017. godinu**

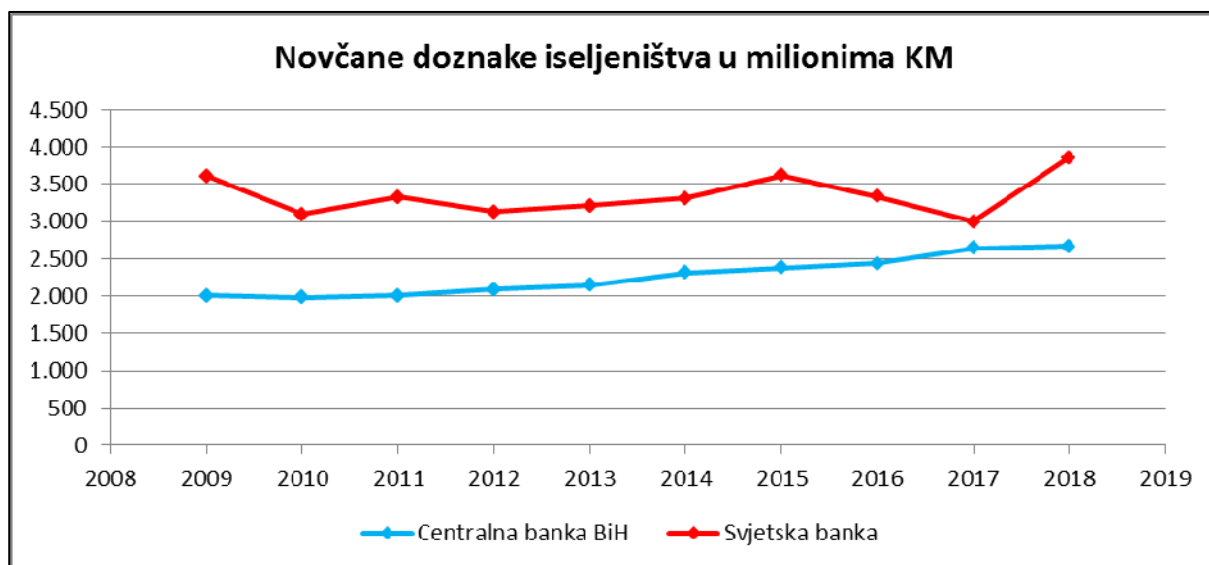
ZEMLJA PRIJEMA	Iznos poslanih novčanih doznaka u milijunima KM	Iznos poslanih novčanih doznaka u %
Hrvatska	968	28,1%
Srbija	544	15,7%
Njemačka	362	10,5%
Austrija	331	9,6%
SAD	297	8,6%
Slovenija	250	7,3%
Švicarska	129	3,7%
Švedska	124	3,6%
Australija	86	2,5%
Ostale zemlje	358	10,4%
<b>UKUPNO:</b>	<b>3.449</b>	<b>100,00%</b>



<sup>29</sup> Procjene priljeva novčanih doznaka po državama za 2017. godinu, travanj 2018, Svjetska banka

Tablica 38. Novčane doznake iseljeništva od 2009. do 2018. godine<sup>30</sup>

Novčane doznake iseljeništva		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018 <sup>31</sup> (procjene)
Centralna banka BiH	KM u mil.	2.010	1.984	2.008	2.093	2.145	2.311	2.378	2.439	2.645	2.671
	EUR u mil.	1.027	1.014	1.026	1.070	1.096	1.181	1.215	1.235	1.352	1.365
Svjetska banka	KM u mil.	3.615	3.097	3.328	3.134	3.218	3.313	3.617	3.338	2.997	3.855
	EUR u mil.	1.848	1.583	1.701	1.843	1.645	1.693	1.849	1.706	1.517	1.971



Naglašavamo da je kontinuiran trend porasta doznaka od 2010. godine nastavljen i ove godine što je vidljivo u tablici 39.

Prezentirani podaci za razdoblje od 2009. do 2018. godine pokazuju da novčane doznake predstavljaju stabilan izvor prihoda za Bosnu i Hercegovinu. Uočljiva razlika u podacima Centralne banke BiH i Svjetske banke je zbog toga što podaci Centralne banke BiH

<sup>30</sup> Novčane doznake za 2017. godinu su ažurirane u odnosu na procjenu u Migracionom profilu za 2017. godinu u skladu sa trenutnim podacima Centralne banke BiH o novčanim doznakama za taj period

<sup>31</sup> Vrijednost novčanih doznaka za 2018. godinu predstavlja procjene.



obuhvaćaju samo “personalne transfere”, dok prema definiciji Svjetske banke novčane doznake predstavljaju zbir “personalnih transfera” i “kompenzacije uposlenih”.

## **10. Imigracijska politika BiH, pravni i institucionalni okvir**

Politika i reguliranje pitanja imigracije, izbjeglica i azila se sukladno članku III, stavak (1), točka f), Ustava Bosne i Hercegovine nalazi u nadležnosti institucija na državnoj razini.

### **10.1. Imigracijska politika**

Podatci iz 2000. godine o ilegalnoj migraciji stranih državljana koji preko teritorija Bosne i Hercegovine nastoje prijeći u zemlje Zapadne Europe su ukazivali da je Bosna i Hercegovina postala tranzitni centar dobro organiziranog međunarodnog kriminala koji se bavi krijumčarenjem ljudi.

- U prvom kvartalu 2001. godine urađena je Informacija o stanju u oblasti imigracije i azila u kojoj je prezentirano činjenično stanje iz ove oblasti, identificirani tipovi ilegalne migracije, uzroci koji su doveli do postojećeg stanja kao i prijedlog mjera za prevladavanje nastale situacije. Vijeće ministara BiH je 10.05.2001. godine razmatralo i usvojilo navedenu informaciju, što je postala dobra polazna osnova za daljnji rad na stavljanju pod kontrolu ilegalnih kretanja stanovništva i prvi dokument koji je definirao ciljeve i osnove za politiku imigracija u BiH.
- Drugi dokument koji je definirao politiku i razvoj imigracijskog i azilantskog sustava je Akcijski plan u oblasti imigracija i azila koji je usvojilo Vijeće ministara BiH 06.04.2004. godine, u kojem su definirane oblasti viza, granice, imigracija i azila i svaka razvijena odvojeno, s jasno postavljenim ciljevima, definiranim zadacima i nositeljima realizacije istih.
- Od 2008. godine politika u oblasti imigracija i azila bila je definirana Strategijom u oblasti migracije i azila i Akcijskim planom 2008 – 2011., koja je usvojena od strane Vijeća ministara BiH 13.11.2008. godine. Navedeni dokument prezentira razvoj imigracijskog i azilantskog sustava, trenutno stanje, definira ciljeve, aktivnosti, rokove i nositelje realizacije za oblasti: viza, granice, imigracija, azila i zaštite stranaca žrtava trgovanja ljudima. Vijeće ministara BiH je donijelo 19.03.2009. godine Odluku o imenovanju Koordinacijskog tijela za praćenje implementacije strategije u oblasti imigracije i azila i Akcijskog plana za razdoblje 2008. - 2011. godina („Službeni glasnik BiH“ broj 32/09).
- Također, Vijeće ministara BiH je dana 12.06.2012. godine usvojilo narednu Strategiju u oblasti migracija i azila i Akcijski plan za razdoblje 2012 – 2015. godina. Ova Strategija je nastala kao rezultat potrebe da se nastavi već uspostavljena praksa sveobuhvatnog planiranja aktivnosti i izrade dokumenata koji predstavljaju okvir, kako u kontekstu nastavka pozitivnih trendova upravljanja migracijama i azilom, tako i u smislu aktuelnih nastojanja ka što bržem integriranju naše države u članstvo Europske unije. Vijeće ministara BiH je donijelo 23.01.2013. godine Odluku o formiranju Koordinacijskog tijela za pitanja migracija u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“ broj 10/13, 64/13 i 1/14).

- U 2016. godini je urađena nova Strategija u oblasti migracija i azila i Akcijski plan za razdoblje 2016 – 2020. godina. Vijeće ministara BiH je na svojoj 50. sjednici održanoj 30. 03. 2016. godine razmotrilo i usvojilo Strategiju u oblasti migracija i azila i Akcijski plan 2016-2020. godina.

## 10.2. Pravni okvir

Od 2000. godine do 2016. godine doneseno je pet zakona koji reguliraju oblast imigracija i azila u BiH.

- Prvi propis kojim su na razini Bosne i Hercegovine regulirana pitanja imigracije i azila bio je **Zakon o imigraciji i azilu BiH** koji je stupio na snagu krajem 1999. godine („Službeni glasnik BiH“ broj 23/99).
- Značajan napredak, u smislu poboljšanja pravnog okvira kojim se reguliraju pitanja kretanja i boravka stranaca u Bosni Hercegovini, postignut je usvajanjem **Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu**, krajem 2003. godine („Službeni glasnik BiH“, broj 29/03 i 4/04 i 53/07).
- Razvojem *acquis-a* Europske unije pojavila se i potreba promjena ili dopuna značajnog broja odredaba zakona donesenog 2003. godine. Kako bi se uskladilo BiH zakonodavstvo u oblasti imigracija i azila sa zakonodavstvom Europske unije i Šengenskim sporazumom, kao i riješili nedostaci koji su se pojavili u primjeni važećeg zakona, donesen je novi **Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu** koji je stupio na snagu u svibnju 2008. godine („Službeni glasnik BiH“ broj 36/08). Ovaj Zakon je izmjenjen i dopunjen u studenom 2012. godine donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu („Službeni glasnik BiH“ broj 87/12).
- Također su u 2014. godini otpočele aktivnosti oko donošenja dva nova zakona: Zakona o strancima i Zakona o azilu. **Zakon o strancima** je usvojen 10. studenoga 2015. godine i stupio je na snagu 25.11.2015. godine („Službeni glasnik BiH“, broj 88/15), a **Zakon o azilu** je usvojen 9. veljače 2016. godine i stupio je na snagu 27.02.2016. godine („Službeni glasnik BiH“, broj 11/16).

Sukladno odredbama Zakonu o strancima („Službeni glasnik BiH“, broj 88/15) i Zakona o azilu („Službeni glasnik BiH“, broj 11/16) doneseni su sljedeći podzakonski akti:

- Pravilnik o ulasku i boravku stranaca („Službeni glasnik BiH“ br. 25/16),
- Pravilnik o nadzoru i udaljenju stranca iz Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ broj 28/16),
- Pravilnik o zaštiti stranaca žrtava trgovanja ljudima („Službeni glasnik BiH“ broj 79/16),
- Pravilnik o standardima funkcioniranja i drugim pitanjima značajnim za rad Imigracijskog centra („Službeni glasnik BiH“ broj 55/16),

- Pravilnik o sadržaju, načinu vođenja i korištenja službenih evidencija o strancima („Službeni glasnik BiH“ broj 51/16),
- Pravilnik o registriranju biometrijskih karakteristika stranaca („Službeni glasnik BiH“ broj 55/16),
- Odluka o utvrđivanju opravdanih razloga humanitarne prirode za produljenje privremenog boravka državljanima Sirijske Arapske Republike („Službeni glasnik BiH“ broj 93/17),
- Pravilnik o azilu („Službeni glasnik BiH“ broj 69/16),
- Pravilnik o izgledu i sadržaju zahtjeva za izdavanje putne isprave za izbjeglice, („Službeni glasnik BiH“ broj 64/16),
- Pravilnik o izgledu i sadržaju putne isprave za osobe bez državljanstva i putnog lista za strance („Službeni glasnik BiH“ broj 41/16),
- Pravilnik o putnom listu za strance („Službeni glasnik BiH“ broj 65/16),
- Pravilnik o putnoj ispravi za osobu bez državljanstva („Službeni glasnik BiH“ broj 65/16),
- Pravilnik o putnoj ispravi za izbjeglice („Službeni glasnik BiH“ broj 65/16),
- Odluka o utvrđivanju godišnje kvote radnih dozvola za zapošljavanje stranaca u Bosni i Hercegovini za 2016. godinu („Službeni glasnik BiH“ broj 100/15),
- Odluka o najmanjem iznosu sredstava potrebnim za izdržavanje stranaca za vrijeme namjeravanog boravka u BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 5/19),
- Odluka o određivanju međunarodnih graničnih prijelaza u Bosni i Hercegovini na kojima se mogu izdavati vize (Službeni glasnik BiH broj 66/16 i 15/17),
- Odluka o vizama („Službeni glasnik BiH“ broj 3/15, 47/17 i 73/17),
- Pravilnik o centralnoj bazi podataka o strancima („Službeni glasnik BiH“ broj 19/17),
- Pravilnik o načinu ostvarivanja zdravstvenog osiguranja osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“ broj 16/17),
- Pravilnik o smještaju, načinu rada, funkcioniranju i kućnom redu u Izbjegličko-prihvatnom centru “Salakovac” („Službeni glasnik BiH“ broj 29/17),
- Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na obrazovanje osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 42/17),
- Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na socijalnu pomoć osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH", broj 43/17),
- Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na rad osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 52/17),
- Pravilnik o obvezama prijevoznika koji dovode strance na granične prijelaze Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 23/18).

Sukladno odredbama Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu („Službeni glasnik BiH“ broj 36/08 i 87/12) na snazi su još sljedeći podzakonski akti koji se primjenjuju do donošenja novih podzakonskih propisa po Zakonu o strancima i Zakonu o azilu:

- Pravilnik o pokriću troškova vraćanja i stavljanja stranca pod nadzor („Službeni glasnik BiH“ broj 2/09),
- Pravilnik o standardima funkcioniranja i drugim pitanjima značajnim za rad Azilantskog centra („Službeni glasnik BiH“ broj 86/09),
- Pravilnik o izdavanju viza za dugoročni boravak (VIZA D) i postupanju kod izdavanja takvih viza („Službeni glasnik BiH“ broj 104/08),
- Pravilnik o izdavanju kratkoročne vize (Viza „C“) i aerodromske tranzitne vize (Viza „A“) u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 69/13),

### **10.3. Institucionalni okvir**

#### **A. Organi na državnoj razini**

##### **A1. Predsjedništvo Bosne i Hercegovine**

Podrazumijeva tripartitno rotirajuće Predsjedništvo, koje je odgovorno za vođenje vanjske politike BiH, uključujući zaključenje međunarodnih ugovora Bosne i Hercegovine, otkazivanje i uz suglasnost Parlamentarne skupštine, ratificiranje takvih ugovora, te predstavljanje i ostvarivanje članstva Bosne i Hercegovine u međunarodnim i europskim organizacijama i institucijama.

##### **A2. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine**

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je tijelo izvršne vlasti, a čine ga predsjedatelj i predstavnici devet državnih ministarstava i djeluje na državnoj razini kao centralna Vlada BiH. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je nadležno za donošenje odluka, zaključaka i rješenja, nacрта i prijedloga zakona, analiza, informacija, strategijskih dokumenata, programa, sporazuma, protokola i drugih akata. Svaki ministar ima svog zamjenika iz različitih konstitutivnih naroda u odnosu na ministra.

U nastavku slijede ministarstva, upravne organizacije i druga tijela koja su izravno odgovorna za upravljanje migracijama:

##### **A2.1. Ministarstvo sigurnosti**

Ministarstvo sigurnosti utemeljeno je 2003. godine, a nadležno je za zaštitu međunarodnih granica, unutarnjih graničnih prijelaza i reguliranje prometa na graničnim prijelazima BiH; sprječavanje i otkrivanje počinitelja kaznenih djela terorizma, trgovanja drogom, krivotvorenja domaće i strane valute i trgovanja ljudima i drugih kaznenih djela s međunarodnim ili međuentitetskim elementom; međunarodnu suradnju u svim oblastima iz nadležnosti ministarstva, prikupljanje i korištenje podataka značajnih za sigurnost BiH, organizaciju i usuglašavanje aktivnosti entitetskih ministarstava unutarnjih poslova i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine u ostvarivanju sigurnosti zadataka u interesu BiH. Ministarstvo sigurnosti kreira, stara se i provodi politiku useljavanja i azila u BiH, uređuje procedure i način ustroja službe u vezi kretanja i boravka stranaca u BiH.

Ministarstvo sigurnosti donosi prvostupanjske odluke po zahtjevima za međunarodnu zaštitu stranaca u BiH i odgovorno je za drugostupanjsko odlučivanje po žalbama stranaca u vezi ulaska, kretanja i boravka stranaca u BiH, odnosno donosi rješenja po žalbama stranaka na prvostupanjska rješenja koja donosi Služba za poslove sa strancima i Granična policija BiH sukladno Zakonu o strancima.

- **Granična policija Bosne i Hercegovine**

Granična policija BiH (ranije Državna granična služba) je utemeljena 2000. godine, kao policijsko tijelo odgovorno za obavljanje policijskih poslova vezanih za nadzor i kontrolu prelaska granice BiH što podrazumijeva osiguranje nepovredivosti državne granice, zaštite života i zdravlja ljudi, sprječavanja i otkrivanja kaznenih djela i prekršaja, te otkrivanja i pronalaska njihovih počinitelja, sprječavanja nezakonitih prekograničnih migracija i sprječavanja i otkrivanja drugih opasnosti za javnu sigurnost, pravni poredak i nacionalnu sigurnost. Od utemeljenja Ministarstva sigurnosti BiH 2003. godine, Granična policija BiH se nalazi u sastavu ovog ministarstva.

Granična policija BiH u oblasti provođenja imigracijske legislative kontrolira kretanje stranaca preko granice BiH, sukladno Zakonu o strancima i Zakonom o azilu, odbija ulazak stranaca u BiH u slučajevima kad ne ispunjavaju propisane uvjete za ulazak u BiH i pod definiranim uvjetima donosi rješenja o odbijanju ulaska, u iznimnim slučajevima propisanim navedenim zakonom izdaje vize na granici, vrši poništenje ili skraćivanje roka važenja vize i Graničnoj policiji BiH stranac može iskazati namjeru podnošenja zahtjeva za azil u BiH, vodi i razmjenjuje podatke iz ove oblasti.

- **Služba za poslove sa strancima**

Služba je upravna organizacija u sastavu Ministarstva sigurnosti, s operativnom samostalnošću za vođenje poslova i rješavanje pitanja iz svoje nadležnosti, utemeljena radi obavljanja upravnih i inspeksijskih poslova vezanih za kretanje i boravak stranaca u Bosni i Hercegovini, rješavanje u upravnim stvarima po zahtjevima stranaca kao i ostalih poslova propisanih Zakonom o strancima i Zakonom o azilu, te drugim zakonima i propisima kojima se reguliraju prava, obveze i druga pitanja u vezi s kretanjem i boravkom stranaca. Služba za poslove sa strancima je utemeljena Zakonom o Službi za poslove sa strancima 2005. godine, dok je s operativnim radom počela 01.10.2006. godine.

- **Državna agencija za istrage i zaštitu (SIPA)**

Državna agencija za istrage i zaštitu (SIPA) je upravna organizacija u okviru Ministarstva sigurnosti BiH, s operativnom samostalnošću, utemeljena radi obavljanja policijskih poslova. SIPA se u okviru svojih zakonom definiranih nadležnosti bavi sprječavanjem, otkrivanjem i istragom kaznenih djela iz nadležnosti Suda Bosne i Hercegovine, a posebno organiziranog kriminala, terorizma, ratnih zločina, trgovanja ljudima i drugih kaznenih djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom. SIPA je, u sadašnjem kapacitetu, započela sa svojim aktivnostima 2004. godine i naslijedila je „Državnu agenciju za informacije i zaštitu“.

### **A.2.2. Obavještajno-sigurnosna agencija (OSA)**

Obavještajno- sigurnosna agencija u oblasti imigracijskog zakonodavstva nadležna je za sigurnosnu provjeru za strance u svrhu utvrđivanja razloga sigurnosti BiH.

### **A2.3. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice**

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice nadležno je za praćenje i provođenje međunarodnih konvencija i drugih dokumenata iz oblasti ljudskih prava i temeljnih sloboda, kreiranje i provođenje aktivnosti na ispunjavanju obveza BiH u pogledu prijema u euroatlanske integracije, a posebno u vezi s primjenom Europske konvencije o ljudskim pravima i temeljnim slobodama i njenim protokolima; praćenje i izrada informacija o standardima i aktivnostima u oblastima ljudskih prava; staranje o pravima i pitanjima izbjeglica u BiH nakon utvrđivanja njihovog statusa; prihvaćanje i zbrinjavanje, na razdoblje do 30 dana, bosanskohercegovačkih državljana koji se vraćaju u Bosnu i Hercegovinu na temelju Sporazuma o readmisiji; kreiranje i provođenje politike u BiH u oblasti vraćanja izbjeglica i raseljenih osoba u BiH, projekata rekonstrukcije i osiguranja drugih uvjeta za održivo vraćanje, te kreiranje politike BiH prema iseljeništvu.

### **A2.4. Ministarstvo vanjskih poslova**

Ministarstvo vanjskih poslova nadležno je za provođenje utvrđene politike BiH, te za razvoj međunarodnih odnosa, zastupanje BiH u diplomatskim odnosima prema drugim državama i međunarodnim organizacijama; suradnju s međunarodnim organizacijama, predlaganje Predsjedništvu Bosne i Hercegovine učlanjenje, odnosno sudjelovanje BiH u radu međunarodnih organizacija; pripremanje bilateralnih i multilateralnih sporazuma; vršenje poslova u vezi s boravkom i zaštitom prava i interesa državljana BiH na stalnom i privremenom boravku u inozemstvu i domaćih pravnih osoba u inozemstvu, te poticanje, razvijanje i koordinacija suradnje s iseljeništvom iz BiH.

Ministarstvo vanjskih poslova u oblasti provođenja imigracijske legislative priprema Vijeću ministara BiH, prijedloge odluka o državama čijim državljanima nije potrebna viza za ulazak u BiH, prijedloge odluka za države čiji državljanici mogu ući u BiH s drugim dokumentom osim putovnica, kao i prijedloge odluka oslobađanja od pribavljanja vize nositelja posebnih vrsta putnih isprava. Također, Ministarstvo vanjskih poslova realizira migracijsku politiku posredstvom izdavanja viza u Diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH.

### **A2.5. Ministarstvo pravde**

Ministarstvo pravde nadležno je za administrativne funkcije vezano za pravosudna tijela na državnoj razini; međunarodnu i međuentitetsku pravosudnu suradnju; osiguranje da zakonodavstvo BiH i njegova provedba na svim razinama budu sukladni obvezama BiH koje proizilaze iz međunarodnih sporazuma; suradnju s Ministarstvom vanjskih poslova i entitetima na izradi međunarodnih bilateralnih i multilateralnih sporazuma; opće djelovanje kao centralno koordinirajuće tijelo za osiguranje usklađenosti zakonodavstva i standarda pravosudnog sustava među entitetima, ekstradiciju; poslove upravne inspekcije nad izvršavanjem zakona; te za pitanja udruženja građana, vođenje registara udruženja građana i nevladinih organizacija koje djeluju na teritoriju BiH.

Ministarstvo pravde odgovorno je za inspekciju upravnih postupaka svih ministarstava i drugih civilnih tijela, uključujući one za upravljanje migracijama i azilom.

### **A2.6. Ministarstvo civilnih poslova**

Ministarstvo civilnih poslova je nadležno za poslove državljanstva, upis i evidenciju građana, zaštitu osobnih podataka, prijavljivanje prebivališta i boravišta, osobne isprave, putne isprave, te druge poslove propisane zakonom.

U oblasti imigracija zaduženo je za definiranje putnih isprava za strance.

### **A2.7. Direkcija za europske integracije**

Direkcija za europske integracije utemeljena je Zakonom o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine 2002. godine, sa zadatkom koordiniranja procesa integracije Bosne i Hercegovine u Europsku uniju. Direkcija je preuzela nadležnosti bivšeg Ministarstva za europske integracije Bosne i Hercegovine. Direkcija za europske integracije je nadležna, između ostalog, za koordinaciju poslova na usklađivanju pravnog sustava BiH sa standardima za pristupanje EU (acquis communautaire).

### **A2.8. Sud Bosne i Hercegovine**

Sud BiH ima jurisdikciju nad kaznenim djelima kojima se narušavaju državni zakoni BiH, ako su ista predviđena zakonom, i može djelovati u cilju rješavanja međuentitetskih sporova kod implementacije zakona. On može i presuđivati kod predmeta koji se odnose na međunarodne ugovore kao i pitanja o provođenju međunarodnog i domaćeg kaznenog zakona.

U okviru svoje kaznene nadležnosti, Sud Bosne i Hercegovine je nadležan za kaznena djela utvrđena Kaznenim zakonom Bosne i Hercegovine i drugim zakonima Bosne i Hercegovine. U okviru upravne nadležnosti Sud Bosne i Hercegovine je nadležan odlučivati po tužbama protiv konačnih upravnih akata, donesenih u vršenju javnih ovlasti. U okviru apelacijske nadležnosti Sud Bosne i Hercegovine je nadležan odlučivati po žalbama protiv presuda ili odluka koje donese Kazneno ili Upravno odjeljenje ovog suda, izvanrednim pravnim lijekovima protiv pravomoćnih odluka koje su donijela odjeljenja Suda, osim zahtjeva za ponavljanje postupka.

Sud BiH u oblasti provođenja imigracijske legislative odlučuje, kao drugostupanjsko tijelo, po tužbama stranaca na rješenja Ministarstva sigurnosti u postupcima po zahtjevu za međunarodnu zaštitu, a i u oblasti imigracijskog zakonodavstva sve odluke Ministarstva sigurnosti su podložne sudskom preispitivanju.

### **A2.9. Ustavni sud BiH**

Ustavni sud BiH djeluje na državnoj razini te ima isključivu nadležnost odlučivanja o svim sporovima koji proisteknu iz Ustava između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, ili između institucija Bosne i Hercegovine kao i nadležnost odlučiti jeli bilo koja odredba ustava ili zakona jednog entiteta sukladna Ustavu. Apelacijska jurisdikcija Ustavnog suda je ustanovljena ustavnim odredbom po kojoj Sud "ima apelacijsku nadležnost za pitanja iz Ustava koja se pojave na temelju presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini". Ustavni sud je nadležan utvrditi kompatibilnost zakona s Ustavom BiH, s Europskom konvencijom o ljudskim pravima i temeljnim slobodama i njenim protokolima, ili sa zakonima Bosne i Hercegovine; ili u pogledu postojanja ili domašaja nekog općeg pravila međunarodnog javnog prava.

## **B. Tijela na entitetskoj razini**

Davanje većih nadležnosti državnim tijelima za upravljanje migracijama imalo je izravan utjecaj na ulogu entitetskih tijela. Prije osnivanja Granične policije BiH (ranije Državna granična služba) 2000. godine, entitetska ministarstva unutarnjih poslova držala su relativno široke nadležnosti kod upravljanja migracijama, uključujući obveze granične kontrole i djelovanje „Odjela za strance" unutar svakog ministarstva unutarnjih poslova. Trenutno, obveza provođenja upravljanja migracijama unutar teritorija prebačena je s

kantonalne/regionalne razine ministarstava unutarnjih poslova na Službu za poslove sa strancima unutar Ministarstva sigurnosti. Služba je i utemeljena s ciljem izmjene situacije nedovoljnog financiranja i decentralizacije sustava u kojem su djelovali inspektori za strance i koja je rezultirala neučinkovitošću, jer je nadležnost inspektora za strance prestajala izvan granica kantona/entiteta u kojem su bili zaposleni. Pored toga, ovlasti inspektora varirale su u ovisnosti o relevantnoj kantonalnoj/entitetskoj razini zakonodavstva. Loša komunikacija između inspektora za strance, entitetskih i državnih tijela rezultirala je manjkavostima, kako u harmoniziranju aktivnosti, tako i u centraliziranju podataka.

## **B1. Republika Srpska**

### **B1.1. Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Srpske**

Nadležnosti Ministarstva unutarnjih poslova Republike Srpske uključuju, pored ostalih civilnih i sigurnosnih istražnih odgovornosti, potporu državnim tijelima nadležnim za upravljanje migracijama, a prvenstveno Službi za poslove sa strancima, u postupcima prijave i odjave boravka stranaca i na zahtjev Službe za poslove sa strancima pruža potporu u postupcima prisilnog udaljenja stranaca iz BiH, te vrši poslove provjere identiteta i državljanstva u vezi zahtjeva za povratak bosanskohercegovačkih državljana po sporazumima o readmisiji.

### **B1.2. Ministarstvo uprave i lokalne samouprave**

Ministarstvo uprave i lokalne samouprave vrši upravne i druge stručne poslove koji se odnose na državljanstvo, matične knjige, osobno ime, jedinstveni broj građana i vrši druge poslove sukladno zakonu i drugim propisima Republike Srpske i Bosne i Hercegovine.

## **B2. Federacija BiH**

### **B2.1. Ministarstvo unutarnjih poslova Federacije BiH**

Ministarsvo unutarnjih poslova Federacije BiH nadležno je, za sprječavanje i otkrivanje kaznenih djela međunarodnog kriminala i terorizma, neovlaštenog trgovanja drogom i organiziranog kriminala, pronalaženje i hvatanje počinitelja tih djela, raspisivanje i objavljivanje INTERPOL-ove međunarodne, federalne i međukantonalne potrage, suradnju s nadležnim tužiteljstvima u vezi obrade kaznenih slučajeva, poslove državljanstva Federacije, zaštitu ljudskih prava i građanskih sloboda u oblasti unutarnjih poslova, te za druge poslove iz svoje nadležnosti.

U oblasti imigracijskog zakonodavstva dužno je, na zahtjev Službe za poslove sa strancima, pružiti potporu Službi za poslove sa strancima u postupcima prisilnog udaljenja stranaca iz BiH, te vrši poslove provjere identiteta i državljanstva u vezi zahtjeva za vraćanje bosanskohercegovačkih državljana po sporazumima o readmisiji.

### **B2.2. Kantonalna ministarstva unutarnjih poslova**

Kantonalna ministarstva unutrašnjih poslova u oblasti imigracijskog prava nadležna su za podršku Službi za poslove sa strancima, u postupcima prijave i odjave boravka stranaca i na zahtjev Službe za poslove sa strancima na potporu u postupcima prisilnog udaljenja stranaca iz BiH, te vrše poslove provjere identiteta i državljanstva u vezi zahtjeva za povratak bosanskohercegovačkih državljana po sporazumima o readmisiji.



### **B3. Brčko distrikt BiH**

**Policija Brčko distrikta BiH** u oblasti imigracijskog prava dužna je, na zahtjev Službe za poslove sa strancima, pružiti potporu Službi za poslove sa strancima u postupcima prisilnog udaljenja stranaca iz BiH, te vrši poslove provjere identiteta i državljanstva u vezi zahtjeva za povratak bosanskohercegovačkih državljana po sporazumima o readmisiji.

## ANEKSI

- ANEKS 1. ZBIRNI PREGLED MIGRACIJSKIH KRETANJA**
- ANEKS 2. IZDATE VIZE U DIPLOMATSKO-KONZULARNIM PREDSTAVNIŠTVIMA BIH U 2017. I 2018. GODINI**
- ANEKS 3. IZDATE VIZE NA GRANICI BIH U 2017. I 2018. GODINI**
- ANEKS 4. ODBIJENI ULASCI NA GRANICI BIH U 2017. I 2018. GODINI**
- ANEKS 5. OTKRIVENI NEZAKONITI PRELASCI GRANICE BIH U 2017. I 2018. GODINI**
- ANEKS 6. IZDATE BORAVIŠNE DOZVOLE ZA PRIVREMENI BORAVAK U BIH ZA 2017. I 2018. GODINU**
- ANEKS 7. IZDATE BORAVIŠNE DOZVOLE ZA STALNI BORAVAK U BIH ZA 2017. I 2018. GODINU**
- ANEKS 8. IZREČENE MJERE PREMA STRANCIMA U 2018. GODINI**
- ANEKS 9. PODNESENI ZAHTJEVI ZA AZIL NADLEŽNIM DRŽAVNIM TJELIMA OD 2009. DO 2018. GODINE**
- ANEKS 10. BROJ IZDATIH RADNIH DOZVOLA ZA STRANCE U BIH ZA 2017. I 2018. GODINU**

## ZBIRNI PREGLED MIGRACIONIH KRETANJA

ANEKS 1.

POKAZATELI / GODINE	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Broj izdatih viza u DKP-ima	9.284	9.623	11.126	11.482	12.107	16.351	16.970	22.862	28.751	31.171	
Broj izdatih viza na granici	345	327	248	150	93	58	120	66	57	34	
Broj odbijenih ulazaka u BiH	5.103	3.514	3.830	2.998	2.079	1.987	2.432	2.243	2.313	1.853	
Broj nezakonitih prelazaka državne granice	381	322	324	389	228	189	179	218	766	4.489	
Ulazaka	188	180	203	283	164	116	133	141	607	2.892	
Izlazaka	193	142	121	106	64	73	46	77	159	1.597	
Broj privremenih boravaka	7.512	8.131	7.661	8.838	9.953	11.022	12.633	11.519	11.372	10.756	
Broj stalnih boravaka	359	315	308	401	713	763	808	799	750	815	
Broj otkaza bezviznih ili privremenih boravaka	530	397	364	947	430	817	670	508	282	189	
Broj otkaza bezviznih ili privremenih boravaka s protjerivanjem		73	104	182	123	59	52	31	38	17	
Broj otkaza stalnih boravaka	36	106	191	54	57	83	63	52	66	36	
Broj rješenja o protjerivanju	474	410	309	562	279	380	294	418	927	1.540	
Broj stranaca stavljenih pod nadzor	191	354	266	520	274	251	210	313	897	970	
Imigracijski centar	191	312	218	453	236	218	193	311	860	948	
Na određeno područje ili mjesto		42	48	67	38	33	17	2	37	22	
Broj zaključka o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju	22	19	8	14	1	5	5	18	1	3	
Broj stranaca vraćenih iz BiH po sporazumima o readmisiji	87	101	81	292	117	57	29	156	358	670	
Dobrovoljno vraćanje iz BiH uz asistenciju Službe za poslove sa strancima				160	159	169	179	246	628	324	
Broj dobrovoljnih vraćanja migranata (uz pomoć IOM-a)	226	341	244	88	209	104	197	148	379	628	
Državljana BiH	73	87	71	88	209	104	197	148	379	217	
Stranih državljana iz BiH	153	254	173	0	0	0	0	0	0	411	
Prihvatanje stranaca po sporazumu o readmisiji s Republikom Hrvatskom	122	119	88	75	75	55	42	105	311	652	
Broj osoba koje su zatražile azil u BiH	71	64	46	53	100	45	46	79	381	1.568	
Broj izdatih radnih dozvola strancima tijekom godine	2.592	2.325	2.607	2.573	2.563	2.197	2.465	2.628	2.593	2.822	
Broj stranaca koji su stekli državljanstvo BiH	945	827	718	817	649	676	641	682	667	728	
Broj emigranata koji vode podrijetlo iz BiH što uključuje potomke bh. iseljenika rođene u zemlji domaćina (procjena Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH)							2.000.000				
Populacija u BiH (Bosna i Hercegovina u brojevima 2016, Agencija za statistiku BiH, 2016 i „Službeni glasnik BiH“ br. 60/16)							3.531.159				

**IZDATE VIZE U DIPLOMATSKO-KONZULARNIM PREDSTAVNIŠTVIMA BIH  
U 2017. I 2018. GODINI**

ANEKS 2.

Red. br.	DRŽAVA	2017	2018	+/- (%) (2018/2017)
1	Afganistan	51	9	-82,35%
2	Alžir	25	31	24,00%
3	Angola	1	1	0,00%
4	Antigva i Barbuda		1	-
5	Armenija	84	55	-34,52%
6	Azerbajdžan	6		-100,00%
7	Bangladeš	45	80	77,78%
8	Bjelorusija	47	16	-65,96%
9	Bolivija	3	1	-66,67%
10	Botsvana	1	4	300,00%
11	Brazil	8	15	87,50%
12	Centralnoafrička Republika	1	1	0,00%
13	Čad	2	5	150,00%
14	Čile		1	-
15	Dominikanska Republika	11	7	-36,36%
16	Džibuti		1	-
17	Egipat	608	524	-13,82%
18	Ekvador	1	5	400,00%
19	Ekvatorijalna Gvineja		1	-
20	Eritreja	4	8	100,00%
21	Etiopija	86	92	6,98%
22	Filipini	536	546	1,87%
23	Gambija	1	2	100,00%
24	Gana	9	33	266,67%
25	Grenada	1		-100,00%
26	Gruzija	159		-100,00%
27	Gvajana	1		-100,00%
28	Gvineja		1	-
29	Gvineja Bisao		1	-
30	Haiti	2	3	50,00%
31	Hong Kong	1		-100,00%
32	Indija	529	597	12,85%
33	Indonezija	274	192	-29,93%
34	Irak	130	124	-4,62%
35	Iran	291	298	2,41%
36	Izrael	1	7	600,00%
37	Jamajka	1	1	0,00%
38	Jemen	215	222	3,26%
39	Jordan	960	1.181	23,02%
40	Južna Afrika	50	39	-22,00%
41	Kambodža	3		-100,00%
42	Kamerun	15	16	6,67%
43	Kapo Verde		1	-
44	Katar		5	-
45	Kazahstan	64	91	42,19%
46	Kenija	18	15	-16,67%
47	Kina	572	1.022	78,67%
48	Kirgistan	31	35	12,90%
49	Kolumbija	985		-100,00%
50	Komori	254	286	12,60%
51	Kongo Demokratska Republika	3	18	500,00%
52	Kongo Republika	2	1	-50,00%
53	Koreja, DNR	2	1	-50,00%
54	Kosovo*	754	873	15,78%
55	Kuba	7	10	42,86%

**IZDATE VIZE U DIPLOMATSKO-KONZULARNIM PREDSTAVNIŠTVIMA BIH  
U 2017. I 2018. GODINI**

ANEKS 2.

Red. br.	DRŽAVA	2017	2018	+/- (%) (2018/2017)
56	Kuvajt		1	-
57	Laos	2	3	50,00%
58	Lesoto	4		-100,00%
59	Libanon	5.090	4.009	-21,24%
60	Libija	485	684	41,03%
61	Madagaskar	1	4	300,00%
62	Malavi	1	4	300,00%
63	Maldivi	1		-100,00%
64	Malezija	6	5	-16,67%
65	Mali	22	5	-77,27%
66	Maroko	38	45	18,42%
67	Mauritanija	5	16	220,00%
68	Mijanmar	6	1	-83,33%
69	Mongolija	32	21	-34,38%
70	Mozambik	1	1	0,00%
71	Namibija	2	6	200,00%
72	Nepal	32	48	50,00%
73	Nepoznato državljanstvo	151	160	5,96%
74	Niger	2		-100,00%
75	Nigerija	16	7	-56,25%
76	Obala Bjelokosti	3	9	200,00%
77	Pakistan	184	255	38,59%
78	Palestina	175	162	-7,43%
79	Peru	122		-100,00%
80	Ruanda	3	3	0,00%
81	Ruska Federacija	88	81	-7,95%
82	Saudijska Arabija	14.573	18.333	25,80%
83	Senegal	7	6	-14,29%
84	Sijera Leone	4	1	-75,00%
85	Sirijska Arapska Republika	310	287	-7,42%
86	Somalija	9	13	44,44%
87	Sudan	72	55	-23,61%
88	Sveta Helena	5	8	60,00%
89	Sveta Lucija	2		-100,00%
90	Sveti Vincent i Grenadini	1		-100,00%
91	Šri Lanka	59	82	38,98%
92	Tadžikistan	17	9	-47,06%
93	Tajland	28	52	85,71%
94	Tanzanija	15	10	-33,33%
95	Togo	1	1	0,00%
96	Tonga	1		-100,00%
97	Trinidad i Tobago	9		-100,00%
98	Tunis	51	31	-39,22%
99	Turkmenistan	7	41	485,71%
100	Uganda	62	21	-66,13%
101	Ukrajina	24	24	0,00%
102	Uzbekistan	13	17	30,77%
103	Venecuela		1	-
104	Vijetnam	149	166	11,41%
105	Zambija	5	2	-60,00%
106	Zimbabve		2	-
<b>UKUPNO:</b>		<b>28.751</b>	<b>31.171</b>	<b>8,42%</b>

\* Ovaj natpis ne prejudicira status Kosova i sukladan je UN Rezoluciji Vijeća sigurnosti 1244 i mišljenju Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.

Red. br.	DRŽAVA	2017	2018	+/- (%) (2018/2017)
1	Alžir	1		-100,00%
2	Armenija	7		-100,00%
3	Azerbejdžan	1		-100,00%
4	Bangladeš	1	2	100,00%
5	Burundi	1		-100,00%
6	Egipat	1		-100,00%
7	Etiopija	1		-100,00%
8	Filipini	2		-100,00%
9	Gana		1	-
10	Indonezija		5	-
11	Irak	6	3	-50,00%
12	Južni Sudan	1		-100,00%
13	Kamerun	1		-100,00%
14	Kazahstan	5		-100,00%
15	Kenija	2		-100,00%
16	Kirgistan	2		-100,00%
17	Kongo, DR	1		-100,00%
18	Kongo, Republika		1	-
19	Libanon		7	-
20	Libija	1	13	1200,00%
21	Maroko	1	1	0,00%
22	Mauritanija	1		-100,00%
23	Namibija	2		-100,00%
24	Nigerija	1	1	0,00%
25	Palestina	1		-100,00%
26	Peru	7		-100,00%
27	Ruanda	3		-100,00%
28	Tadžikistan	2		-100,00%
29	Trinidad i Tobago	1		-100,00%
30	Uganda	2		-100,00%
31	Zambija	1		-100,00%
32	Zimbabve	1		-100,00%
<b>UKUPNO:</b>		<b>57</b>	<b>34</b>	<b>-40,35%</b>

ODBIJENI ULASCI NA GRANICI BIH U 2017. I 2018. GODINI

ANEKS 4.

Red. br.	DRŽAVA	2017	2018	+/- (%) (2018/2017)
1	Afganistan	6	10	66,67%
2	Albanija	72	28	-61,11%
3	Alžir	2	3	50,00%
4	Argentina	1		-100,00%
5	Armenija	4	3	-25,00%
6	Australija		1	-
7	Austrija	39	37	-5,13%
8	Azerbejdžan		5	-
9	Bahami	2		-100,00%
10	Bahrein	1		-100,00%
11	Bangladeš	30	16	-46,67%
12	Belgija	7		-100,00%
13	Bjelorusija	12	14	16,67%
14	Bolivija		4	-
15	Bugarska	1	1	0,00%
16	Crna Gora	4	13	225,00%
17	Češka Republika	2	2	0,00%
18	Danska	2	1	-50,00%
19	Dominikanska Republika	3		-100,00%
20	Egipat	2	3	50,00%
21	Ekvador	3	1	-66,67%
22	Filipini	7	7	0,00%
23	Finska	1		-100,00%
24	Francuska	11	9	-18,18%
25	Gruzija	12		-100,00%
26	Hrvatska	192	97	-49,48%
27	Indija	7	39	457,14%
28	Indonezija	2	2	0,00%
29	Irak		3	-
30	Iran	4	34	750,00%
31	Irska	1	1	0,00%
32	Istočni Timor		9	-
33	Italija	14	14	0,00%
34	Izrael	1		-100,00%
35	Jamajka	2		-100,00%
36	Jemen	1		-100,00%
37	Jordan	1	4	300,00%
38	Kamerun	1	1	0,00%
39	Kanada	1	1	0,00%
40	Kapo Verde	1		-100,00%
41	Kazahstan	13	6	-53,85%
42	Kenija		1	-
43	Kina	45	41	-8,89%
44	Kolumbija	105		-100,00%
45	Kongo Demokratska Republika		3	-
46	Koreja, Republika		1	-
47	Kosovo*	870	683	-21,49%
48	Kuba	4	2	-50,00%
49	Kuvajt	1	1	0,00%
50	Latvija	1		-100,00%

ODBIJENI ULASCI NA GRANICI BIH U 2017. I 2018. GODINI

ANEKS 4.

Red. br.	DRŽAVA	2017	2018	+/- (%) (2018/2017)
51	Libanon	3	1	-66,67%
52	Libija	1	6	500,00%
53	Litva	1		-100,00%
54	Mađarska	8	6	-25,00%
55	Makedonija	20	60	200,00%
56	Malezija		3	-
57	Malta		1	-
58	Maroko	4		-100,00%
59	Nepal	1		-100,00%
60	Nepoznato državljanstvo	1	3	200,00%
61	Nizozemska	5	6	20,00%
62	Njemačka	34	43	26,47%
63	Pakistan	3	14	366,67%
64	Palestina		4	-
65	Peru	72		-100,00%
66	Poljska	10	8	-20,00%
67	Portugal		1	-
68	Rumunjska	3	3	0,00%
69	Ruska Federacija	6	11	83,33%
70	Saudijska Arabija	41	13	-68,29%
71	Senegal	1		-100,00%
72	Sirijska Arapska Republika	4	6	50,00%
73	Sjedinjene Američke Države	2	1	-50,00%
74	Slovačka	1	2	100,00%
75	Slovenija	16	8	-50,00%
76	Srbija	138	85	-38,41%
77	Sudan		1	-
78	Sveta Lucija	1		-100,00%
79	Španjolska	7	7	0,00%
80	Švedska	2	2	0,00%
81	Švicarska	6	5	-16,67%
82	Tajland	2		-100,00%
83	Tanzanija		1	-
84	Trinidad i Tobago	4		-100,00%
85	Tunis	16	21	31,25%
86	Turkmenistan		1	
87	Turska	400	422	5,50%
88	Ujedinjeni Arapski Emirati		1	-
89	Ujedinjeno Kraljevstvo	3	2	-33,33%
90	Ukrajina	3		-100,00%
91	Uzbekistan	1		-100,00%
92	Vijetnam	1	4	300,00%
93	Zimbabve	1		-100,00%
<b>UKUPNO:</b>		<b>2.313</b>	<b>1.853</b>	<b>-19,89%</b>

\* Ovaj natpis ne prejudicira status Kosova i sukladan je UN Rezoluciji Vijeća sigurnosti 1244 i mišljenju Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.



**OTKRIVENI NEZAKONITI PRELASCI GRANICE BIH  
U 2017. I 2018. GODINI**

ANEKS 5.

Red. br.	DRŽAVA	2017	2018	+/- (%) (2018/2017)
1	Afganistan	86	636	639,53%
2	Albanija	13	8	-38,46%
3	Alžir	117	53	-54,70%
4	Armenija	3		-100,00%
5	Bangladeš	2	72	3500,00%
6	Bosna i Hercegovina	39	23	-41,03%
7	Centralnoafrička Republika		1	-
8	Crna Gora	1	6	500,00%
9	Češka Republika	6		-100,00%
10	Danska		1	-
11	Egipat		1	-
12	Francuska	1		-100,00%
13	Hrvatska	3	16	433,33%
14	Indija	4	46	1050,00%
15	Irak	7	509	7171,43%
16	Iran	20	818	3990,00%
17	Istočni Timor		9	-
18	Italija	1	5	400,00%
19	Jemen		10	-
20	Jordan		1	-
21	Kamerun		1	-
22	Kina		20	-
23	Komori	6	1	-83,33%
24	Kongo, DR	1		-100,00%
25	Kosovo*	44	52	18,18%
26	Kuba	9	5	-44,44%
27	Kuvajt	3	2	-33,33%
28	Libanon		4	-
29	Libija	51	220	331,37%
30	Makedonija	1		-100,00%
31	Malezija		1	-
32	Maroko	43	72	67,44%
33	Mijanmar		1	-
34	Nepal	5	2	-60,00%
35	Nepoznato državljanstvo	1		-100,00%
36	Nigerija		2	-
37	Nizozemska		1	-
38	Njemačka		1	-
39	Pakistan	119	941	690,76%
40	Palestina	8	128	1500,00%
41	Poljska	1		-100,00%
42	Ruska Federacija	1	1	0,00%
43	Sirijska Arapska Republika	62	686	1006,45%
44	Sjeverna Sahara		1	-
45	Slovenija	2		-100,00%

**OTKRIVENI NEZAKONITI PRELASCI GRANICE BIH  
U 2017. I 2018. GODINI**

ANEKS 5.

Red. br.	DRŽAVA	2017	2018	+/- (%) (2018/2017)
46	Somalija		5	-
47	Srbija	20	10	-50,00%
48	Šri Lanka	2	26	1200,00%
49	Švedska	1		-100,00%
50	Tunis	1	26	2500,00%
51	Turska	82	56	-31,71%
52	Ujedinjeni Arapski Emirati		1	-
53	Vijetnam		8	-
<b>UKUPNO:</b>		<b>766</b>	<b>4.489</b>	<b>486,03%</b>

\* Ovaj natpis ne prejudicira status Kosova i sukladan je UN Rezoluciji Vijeća sigurnosti 1244 i mišljenju Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.

**IZDATE BORAVIŠNE DOZVOLE ZA PRIVREMENI BORAVAK U BIH  
ZA 2017. I 2018. GODINU**

ANEKS 6.

Red. br.	DRŽAVA	2017	2018	+/- (%) (2018/2017)
1	Afganistan	2	2	0,00%
2	Albanija	40	40	0,00%
3	Alžir	15	12	-20,00%
4	Argentina	4	6	50,00%
5	Armenija	7	6	-14,29%
6	Australija	20	20	0,00%
7	Austrija	405	384	-5,19%
8	Azerbajdžan	7	3	-57,14%
9	Bahrein	12	23	91,67%
10	Bangladeš	5	10	100,00%
11	Belgija	10	9	-10,00%
12	Bjelorusija	9	14	55,56%
13	Bolivija	1	2	100,00%
14	Brazil	21	24	14,29%
15	Bugarska	25	29	16,00%
16	Centralnoafrička Republika	1	1	0,00%
17	Cipar	1	2	100,00%
18	Crna Gora	672	737	9,67%
19	Čad	2	2	0,00%
20	Češka Republika	38	21	-44,74%
21	Čile	3	3	0,00%
22	Danska	10	17	70,00%
23	Djevičanski Otoci		1	-
24	Dominikanska Republika	1	1	0,00%
25	Egipat	179	193	7,82%
26	Ekvador	1	1	0,00%
27	Ekvatorijalna Gvineja		1	-
28	Estonija	1	3	200,00%
29	Etiopija	6	4	-33,33%
30	Filipini	16	21	31,25%
31	Finska	15	13	-13,33%
32	Francuska	52	65	25,00%
33	Gambija	1		-100,00%
34	Gana	7	9	28,57%
35	Grčka	39	33	-15,38%
36	Gruzija	1	5	400,00%
37	Gvatemala	2	1	-50,00%
38	Haiti		2	-
39	Honduras	2	1	-50,00%
40	Hrvatska	1.005	970	-3,48%
41	Indija	33	32	-3,03%
42	Indonezija	14	18	28,57%
43	Irak	15	20	33,33%
44	Iran	40	36	-10,00%
45	Irska	5	7	40,00%
46	Island	1	1	0,00%
47	Italija	247	225	-8,91%
48	Izrael	10	17	70,00%
49	Japan	5	10	100,00%
50	Jemen	21	36	71,43%
51	Jordan	80	101	26,25%
52	Južna Afrika	10	10	0,00%
53	Kanada	25	35	40,00%
54	Katar	37	43	16,22%

**IZDATE BORAVIŠNE DOZVOLE ZA PRIVREMENI BORAVAK U BIH  
ZA 2017. I 2018. GODINU**

ANEKS 6.

Red. br.	DRŽAVA	2017	2018	+/- (%) (2018/2017)
55	Kazahstan	1	1	0,00%
56	Kenija	12	5	-58,33%
57	Kina	373	281	-24,66%
58	Kirgistan	4	1	-75,00%
59	Kolumbija	7	7	0,00%
60	Komori		1	-
61	Kongo Demokratska Republika	2	5	150,00%
62	Koreja Demokratska Republika	1	1	0,00%
63	Koreja, Republika	7	7	0,00%
64	Kuba		2	-
65	Kuvajt	132	130	-1,52%
66	Latvija	1	5	400,00%
67	Libanon	20	21	5,00%
68	Liberija		2	-
69	Libija	132	151	14,39%
70	Litva	3	8	166,67%
71	Luksemburg	2	2	0,00%
72	Madagaskar	1	1	0,00%
73	Mađarska	15	9	-40,00%
74	Makao		1	-
75	Makedonija	571	511	-10,51%
76	Malezija	12	12	0,00%
77	Mali	9	10	11,11%
78	Malta	1		-100,00%
79	Maroko	17	22	29,41%
80	Mauricijus		1	-
81	Mauritanija	2	4	100,00%
82	Meksiko	6	12	100,00%
83	Mijanmar	1	1	0,00%
84	Mikronezija	1	2	100,00%
85	Moldavija	21	25	19,05%
86	Mozambik	1		-100,00%
87	Namibija	1	1	0,00%
88	Nepal	5	5	0,00%
89	Nepoznato državljanstvo	5	2	-60,00%
90	Niger	1	1	0,00%
91	Nigerija	3	2	-33,33%
92	Nikaragva	1	1	0,00%
93	Nizozemska	56	64	14,29%
94	Norveška	13	15	15,38%
95	Novi Zeland	2	4	100,00%
96	Njemačka	399	408	2,26%
97	Oman	11	16	45,45%
98	Pakistan	27	29	7,41%
99	Palestina	26	32	23,08%
100	Panama	2		-100,00%
101	Paragvaj		1	-
102	Peru	2	5	150,00%
103	Poljska	47	57	21,28%
104	Portugal	7	11	57,14%
105	Ruanda	1	1	0,00%
106	Rumunjska	42	62	47,62%
107	Ruska Federacija	180	192	6,67%
108	Saudijska Arabija	74	86	16,22%

**IZDATE BORAVIŠNE DOZVOLE ZA PRIVREMENI BORAVAK U BIH  
ZA 2017. I 2018. GODINU**

ANEKS 6.

<b>Red. br.</b>	<b>DRŽAVA</b>	<b>2017</b>	<b>2018</b>	<b>+/- (%) (2018/2017)</b>
109	Sijera Leone		1	-
110	Sirijska Arapska Republika	231	208	-9,96%
111	Sjedinjene Američke Države	266	293	10,15%
112	Slovačka	36	33	-8,33%
113	Slovenija	190	181	-4,74%
114	Somalija	2	4	100,00%
115	Srbija	2.210	2.101	-4,93%
116	Sudan	21	19	-9,52%
117	Svazilend	1	2	100,00%
118	Španjolska	43	49	13,95%
119	Šri Lanka	2	4	100,00%
120	Švedska	25	29	16,00%
121	Švicarska	53	54	1,89%
122	Tadžikistan	5	4	-20,00%
123	Tajland	1	1	0,00%
124	Tanzanija	3	4	33,33%
125	Togo		1	-
126	Tunis	13	14	7,69%
127	Turska	2.577	1.990	-22,78%
128	Uganda	2	4	100,00%
129	Ujedinjeni Arapski Emirati	69	64	-7,25%
130	Ujedinjeno Kraljevstvo	103	104	0,97%
131	Ukrajina	71	65	-8,45%
132	Uzbekistan	4	3	-25,00%
133	Venecuela	2	4	100,00%
134	Zambija	1	2	100,00%
<b>UKUPNO:</b>		<b>11.372</b>	<b>10.756</b>	<b>-5,42%</b>

**IZDATE BORAVIŠNE DOZVOLE ZA STALNI BORAVAK U BIH  
ZA 2017. I 2018. GODINU**

ANEKS 7.

Red. br.	DRŽAVA	2017	2018	+/- (%) (2018/2017)
1	Albanija		2	-
2	Alžir	1		-100,00%
3	Argentina		1	-
4	Armenija	1		-100,00%
5	Australija		3	-
6	Austrija	26	36	38,46%
7	Belgija		1	-
8	Bjelorusija	4	3	-25,00%
9	Brazil	2		-100,00%
10	Bugarska	3	3	0,00%
11	Crna Gora	75	148	97,33%
12	Češka Republika		3	-
13	Danska	1	2	100,00%
14	Egipat	14	6	-57,14%
15	Etiopija		1	-
16	Filipini	1	3	200,00%
17	Finska	1		-100,00%
18	Francuska		2	-
19	Grčka	3	1	-66,67%
20	Gruzija	1	1	0,00%
21	Hrvatska	101	91	-9,90%
22	Indija	13	4	-69,23%
23	Indonezija	1		-100,00%
24	Iran	12	6	-50,00%
25	Irska	1	1	0,00%
26	Italija	10	13	30,00%
27	Jemen		2	-
28	Jordan	8	11	37,50%
29	Južna Afrika		1	-
30	Kina	129	121	-6,20%
31	Kirgistan	3		-100,00%
32	Kongo, DR	1		-100,00%
33	Koreja, Republika	1	1	0,00%
34	Kuvajt	1		-100,00%
35	Latvija		1	-
36	Libanon		1	-
37	Libija	2	5	150,00%
38	Mađarska		2	-
39	Makedonija	69	81	17,39%
40	Malezija	2	1	-50,00%
41	Maroko	1	1	0,00%
42	Meksiko		1	-
43	Moldavija	11	15	36,36%
44	Nepal		1	-
45	Nizozemska	3	2	-33,33%
46	Njemačka	41	44	7,32%
47	Pakistan	2	3	50,00%
48	Palestina	3	5	66,67%
49	Poljska	8	5	-37,50%
50	Rumunjska	11	12	9,09%
51	Ruska Federacija	32	9	-71,88%
52	Saudijska Arabija	1		-100,00%
53	Sirijska Arapska Republika	15	17	13,33%
54	Sjedinjene Američke Države	12	18	50,00%
55	Slovačka	7	3	-57,14%

**IZDATE BORAVIŠNE DOZVOLE ZA STALNI BORAVAK U BIH  
ZA 2017. I 2018. GODINU**

ANEKS 7.

<b>Red. br.</b>	<b>DRŽAVA</b>	<b>2017</b>	<b>2018</b>	<b>+/- (%) (2018/2017)</b>
56	Slovenija	17	10	-41,18%
57	Srbija	7	15	114,29%
58	Sudan	2	6	200,00%
59	Španjolska	2		-100,00%
60	Švedska	1	2	100,00%
61	Švicarska	1	9	800,00%
62	Tadžikistan		1	-
63	Tajland	1	1	0,00%
64	Tunis	1	2	100,00%
65	Turska	60	38	-36,67%
66	Ujedinjeno Kraljevstvo	6	8	33,33%
67	Ukrajina	17	28	64,71%
68	Uzbekistan	1	1	0,00%
<b>UKUPNO:</b>		<b>750</b>	<b>815</b>	<b>8,67%</b>

## IZREČENE MJERE PREMA STRANCIMA U 2018. GODINI

ANEKS 8.

Red. br.	DRŽAVA	Otkaz boravka		Otkaz bezvignog ili privremenog boravka s protjerivanjem	Protjerivanje	Stavljanje pod nadzor u Imigracijski centar
		Bezvizni i privremeni boravak	Stalni boravak			
1	Afganistan				104	36
2	Albanija	2			76	76
3	Alžir				45	25
4	Austrija	2			1	2
5	Azerbajdžan				4	
6	Bahrein				1	
7	Bangladeš				16	9
8	Brazil	2			1	
9	Centralnoafrička Republika				1	1
10	Crna Gora	6		1	15	3
11	Češka Republika	1				
12	Čile				1	
13	Egipat	2			5	5
14	Ekvador				3	3
15	Etiopija				1	1
16	Filipini				3	
17	Francuska	1			1	
18	Gana	2				
19	Hong Kong				1	
20	Hrvatska	23	3	2	13	2
21	Indija	1	1		22	14
22	Indonezija				2	
23	Irak				57	15
24	Iran				246	105
25	Irska	2				
26	Italija	3	2			
27	Japan	1				
28	Jemen				4	4
29	Jordan	1			5	1
30	Južna Afrika				1	
31	Kajmanski Otoci				1	
32	Kamerun				5	3
33	Kapo Verde				1	
34	Kazahstan				1	2
35	Kina	8	17		31	29
36	Kirgistan				1	
37	Komori				1	
38	Koreja, Republika	1				
39	Kosovo*				109	67
40	Kuvajt				1	
41	Libanon	1			4	3
42	Liberija				1	



IZREČENE MJERE PREMA STRANCIMA U 2018. GODINI

ANEKS 8.

Red. br.	DRŽAVA	Otkaz boravka		Otkaz bezvignog ili privremenog boravka s protjerivanjem	Protjerivanje	Stavljanje pod nadzor u Imigracijski centar
		Bezvizni i privremeni boravak	Stalni boravak			
43	Libija				71	22
44	Mađarska			1		
45	Makedonija	10	3		5	4
46	Maroko				19	16
47	Moldavija	1				
48	Nepoznato državljanstvo				3	
49	Nigerija				3	
50	Njemačka	4	2		3	1
51	Pakistan				102	68
52	Palestina				40	12
53	Poljska	1			2	
54	Portugal	1				
55	Rumunjska	3		3		1
56	Ruska Federacija	4		1	6	5
57	Sjedinjene Američke Države	5	1		3	
58	Saudijska Arabija				7	
59	Sirijska Arapska Republika	6	1		86	26
60	Slovačka	3	1			
61	Slovenija	1				
62	Somalija				4	4
63	Srbija	63		6	47	10
64	Španjolska	4			1	
65	Šri Lanka				3	1
66	Švedska	1				
67	Švicarska	1	1		1	
68	Tajland	1			9	
69	Tunis				42	18
70	Turska	19	3	3	293	354
71	Ujedinjeno Kraljevstvo	2				
72	Ukrajina		1			
73	Uzbekistan				1	
74	Vijetnam				4	
<b>UKUPNO:</b>		<b>189</b>	<b>36</b>	<b>17</b>	<b>1.540</b>	<b>948</b>

\* Ovaj natpis ne prejudicira status Kosova i sukladan je UN Rezoluciji Vijeća sigurnosti 1244 i mišljenju Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.

**PODNESENI ZAHTEVI ZA AZIL  
NADLEŽNIM DRŽAVNIM ORGANIMA OD 2009. DO 2018. GODINE**

ANEKS 9.

Red. Br.	DRŽAVA	2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018		UKUPNO	
		Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba
1	Afganistan			11	11	2	2			6	6	10	10	6	6	3	3	37	41	128	334	203	413
2	Alžir	1	1	1	1	10	10	2	2	8	8	3	3					77	77	18	18	120	120
3	Armenija									1	1	3	3	2	5							6	9
4	Azerbajdžan																	3	3	1	1	4	4
5	Bangladeš									6	6	2	2	1	1			2	2	2	2	13	13
6	Bez državljanstva									1	1									3	3	4	4
7	Centralnoafrička Republika											1	1									1	1
8	Crna Gora													1	1					1	1	2	2
9	Egipat					1	1					1	1			1	1			4	4	7	7
10	Eritreja							3	3													3	3
11	Etiopija			3	3	1	1					1	1									5	5
12	Filipini															1	1	1	1			2	2
13	Francuska	1	1																			1	1
14	Gambija																	1	1			1	1
15	Gruzija	1	1																			1	1
16	Haiti			1	1																	1	1
17	Hrvatska	1	1											1	1	1	1					3	3
18	Indija																			16	16	16	16
19	Irak	3	3	2	2					1	1	4	4	4	4	4	6	8	8	39	116	65	144
20	Iran			1	3	2	3	1	1	2	2	1	1					9	10	157	364	173	384
21	Jemen																		11	18		11	18
22	Jordan															2	3	1	1			3	4
23	Kamerun	1	1	1	2	1	2					1	1	4	4	2	2					10	12
24	Kazahstan			1	1																	1	1
25	Kenija															2	2					2	2
26	Kina	1	1	1	1																	2	2
27	Kongo DR											1	1	1	1			1	1			3	3
28	Kongo, Republika													1	1							1	1
29	Kuba																	2	2			3	3
30	Kuvajt																	1	3	1	1	2	4
31	Libanon																	3	3			3	3
32	Libija							2	2									21	21	35	35	58	58
33	Mađarska									1	1											1	1
34	Makedonija																	1	1	1	2	2	3
35	Mali													1	1							1	1
36	Maroko					5	6	2	2			2	2			2	2	26	26	22	22	59	60
37	Mauritanija																	1	1			1	1
38	Mijanmar							1	1													1	1
39	Moldavija							1	1													1	1
40	Nepal																	3	3	11	13	14	16
41	Nigerija	1	1			1	1			1	1							1	2			4	5
42	Njemačka	1	1	1	1																	2	2
43	Obala Bjelokosti																			1	1	1	1
44	Pakistan			1	1	4	4			2	2					11	12	65	65	344	350	427	434
45	Palestina					4	4	2	2	1	1	1	1	3	3	1	1	6	6	31	38	49	56
46	Poljska																	1	1			1	1
47	Rumunjska			1	1																	1	1
48	Ruska Federacija	1	1															7	15	3	7	11	23
49	SAD											1	1									1	1
50	Sijera Leone													5	5					1	1	6	6
51	Sirijska Arapska Republika	1	2	1	1			22	35	36	59	4	4	5	5	17	18	31	47	110	189	227	360
52	Slovenija																	1	1			1	1
53	Somalija					1	1			1	1	2	2							6	6	10	10
54	Srbija	17	55	12	35	7	9	3	3	4	8	1	1	3	3	6	8	4	4	1	1	58	127
55	Sudan											4	4									4	4
56	Šri Lanka									1	1	1	1					2	2			4	4
57	Tadžikistan																	1	1			1	1
58	Tunis	1	1			2	2	1	1									3	3	2	2	9	9
59	Turska	1	1							1	1			2	3	13	19	20	29	11	22	48	75
60	Ukrajina											1	1	1	1					1	1	3	3
<b>UKUPNO:</b>		<b>32</b>	<b>71</b>	<b>38</b>	<b>64</b>	<b>41</b>	<b>46</b>	<b>40</b>	<b>53</b>	<b>73</b>	<b>100</b>	<b>45</b>	<b>45</b>	<b>42</b>	<b>46</b>	<b>66</b>	<b>79</b>	<b>340</b>	<b>381</b>	<b>961</b>	<b>1.568</b>	<b>1.678</b>	<b>2.453</b>

**BROJ IZDATIH RADNIH DOZVOLA ZA STRANCE U BIH  
ZA 2017. I 2018. GODINU**

ANEKS 10.

Red. br.	DRŽAVA PORIJEKLA	2017	2018	+/- (%) (2018/2017)
1	Albanija	7	9	28,57%
2	Alžir	1	1	0,00%
3	Antigva i Barbuda		2	-
4	Argentina		3	-
5	Australija	4	2	-50,00%
6	Austrija	40	44	10,00%
7	Azerbajdžan	1	1	0,00%
8	Bahrein	11	16	45,45%
9	Bangladeš	2	1	-50,00%
10	Belgija	4	2	-50,00%
11	Bjelorusija	3	2	-33,33%
12	Bolivija	1	1	0,00%
13	Brazil	7	12	71,43%
14	Bugarska	6	6	0,00%
15	Crna Gora	60	73	21,67%
16	Češka Republika	11	11	0,00%
17	Danska	1	3	200,00%
18	Egipat	88	116	31,82%
19	Estonija	1		-100,00%
20	Etiopija	3	2	-33,33%
21	Filipini		1	-
22	Francuska	6	8	33,33%
23	Gana	1	4	300,00%
24	Grčka	5	7	40,00%
25	Gvineja		1	-
26	Haiti		1	-
28	Hrvatska	162	170	4,94%
29	Indija	12	15	25,00%
30	Irak	15	16	6,67%
31	Iran	15	10	-33,33%
32	Irska	1		-100,00%
33	Italija	98	110	12,24%
34	Izrael	2	6	200,00%
35	Japan	2	2	0,00%
36	Jemen	20	24	20,00%
37	Jordan	24	32	33,33%
38	Južna Afrika	2	4	100,00%
39	Kamerun	1		-100,00%
40	Kanada	6	8	33,33%
41	Katar	35	38	8,57%
42	Kazahstan		1	-
43	Kenija	1	1	0,00%
44	Kina	130	147	13,08%
45	Kipar		3	-
46	Komori	1	2	100,00%

**BROJ IZDATIH RADNIH DOZVOLA ZA STRANCE U BIH  
ZA 2017. I 2018. GODINU**

ANEKS 10.

Red. br.	DRŽAVA PORIJEKLA	2017	2018	+/- (%) (2018/2017)
47	Koreja, Demokratska Republika	1		-100,00%
48	Koreja, Republika	2	3	50,00%
49	Kuba		1	-
50	Kuvajt	110	114	3,64%
51	Latvija		1	-
52	Libanon	11	8	-27,27%
53	Libija	24	30	25,00%
54	Mađarska	2	6	200,00%
55	Makedonija	54	58	7,41%
56	Malezija	5	2	-60,00%
57	Mali	3	2	-33,33%
58	Maroko	1	2	100,00%
59	Moldavija		1	-
60	Nepal	1	2	100,00%
61	Nigerija	2	1	-50,00%
	Nizozemska	19	18	-5,26%
62	Norveška		1	-
63	Njemačka	51	54	5,88%
64	Oman	7	12	71,43%
65	Pakistan	7	19	171,43%
66	Palestina	3	6	100,00%
67	Peru	1		-100,00%
68	Poljska	8	6	-25,00%
69	Portugal		1	-
70	Rumunjska	9	14	55,56%
71	Ruska Federacija	46	45	-2,17%
72	Saudijska Arabija	65	87	33,85%
73	Sijera Leone	1		-100,00%
74	Sirijska Arapska Republika	95	94	-1,05%
75	Sjedinjene Američke Države	39	42	7,69%
76	Slovačka	14	11	-21,43%
77	Slovenija	47	73	55,32%
78	Srbija	679	733	7,95%
79	Sudan	2	3	50,00%
80	Španjolska	8	8	0,00%
81	Švedska	4	7	75,00%
82	Švicarska	7	6	-14,29%
83	Tadžikistan	1	1	0,00%
84	Tanzanija		1	-
85	Tunis		1	-
86	Turkmenistan		1	-
87	Turska	378	331	-12,43%
88	Uganda		1	-
89	Ujedinjeni Arapski Emirati	68	66	-2,94%
90	Ujedinjeno Kraljevstvo	13	19	46,15%

**BROJ IZDATIH RADNIH DOZVOLA ZA STRANCE U BIH  
ZA 2017. I 2018. GODINU**

ANEKS 10.

<b>Red. br.</b>	<b>DRŽAVA PORIJEKLA</b>	<b>2017</b>	<b>2018</b>	<b>+/- (%) (2018/2017)</b>
91	Ukrajina	15	11	-26,67%
92	Uzbekistan		1	-
<b>UKUPNO:</b>		<b>2.593</b>	<b>2.822</b>	<b>8,83%</b>